

Všemoudré pohádky pro
prince a princezny

J. Henych

Knihu si můžete koupit v tištěné podobě
[www:stahuj-knihy.cz](http://www.stahuj-knihy.cz),
[www:kniznieshop.cz](http://www.kniznieshop.cz)
zdarma v pdf: www.romanyzdarma.cz

Text, obálka: © Jiří Henych, 2012
Vydalo Nakladatelství Nová Forma, 2012
tř. 28. října 24, České Budějovice,
jako svou 293. publikaci.
Tisk: Nová Forma, s.r.o.
Vydání první.

ISBN: 978-80-7453-195-8

Úvod

Naši dávní předkové pohádky neznali a rozhodně je dětem nečetli, číst neuměli. Zato si po setmění vyprávěli tisíce poutavých příběhů, z nichž mnohé se tradovaly dlouhé generace.

Nejživější příběhy dokázali vyprávět tuláci, kteří do rodiny zavítali na večeri a nocleh, nebo krajánci, kteří se po dlouhém cestování vrátili domů a přeháněli tak, až se jim od huby prášilo.

Rodina je malé království, každá si vytváří své vlastní příběhy, ty jsou s oficiální doktrínou společnosti zákonitě v rozporu. Napsáním zabijeme kouzlo kolektivu.

Spoustu tištěných pohádek není kupodivu nic víc než spisovateli umně rozvité zákazy, které rodiče dávali dětem.
„Nechod' k vodě, stáhne tě vodník.“

„Nechod' do lesa, zbloudíš, jsou tam bludičky.“

„Když zůstaneš venku po klekání, vezme si tě Klekánice.“

Některé pohádky jsou jen strašení dětí, jiné v první řadě uspokojují ambice spisovatele. Snad proto se mezi nejznámější pohádkáře zamíchali pedofilové a romantičky, které sní o tom, že za nimi přijede spanilý princ a splní jim všechna maloměstská přání.

Mučení vznešených literátů dostoupilo vrcholu ve chvíli, kdy byl vznesen požadavek, aby rodiče před spaním svým dětem četli. A neměly by se před spánkem spíš zpívat ukolébavky? Obrázek dítěte v postýlce a pohádkové babičky s knihou napadnout nejde, stalo se z něj společenské tabu.

S novým tisíciletím byla na pohádky pro nejmenší naroubována nová vlna, která má děti pobavit. Tak jako reklama vychovává tupé konzumenty, tak je vychovávají i moderní pohádky.

„Pobav to dítě!“ Místo akčních hrdinů s rychlopalnými zbraněmi vystupují dětské hrdinové s kouzelnými postavami, místo předávání moudrosti předků dítě hloupne.

Příběhy vyprávěné členy rodiny jsou pravým opakem, jsou kouskem nás samých. Správná pohádka dává odpověď na otázky, které dítě ještě ani nenapadly. Prožitky se uloží do podvědomí, klíčí tam a rozkvétají, mění nás i po mnoha letech.

Napsaná slova by měla být jen inspirací k vyprávění, bez vyprávěče je pohádka mrtvá. Dítě musí pohádku vnímat, prožívat ji, proto by ani vyprávěč neměl jen číst, ale měl by pohádku měnit, může se jí vysmívat, protože poselství v pohádce obsažené se nedá slovy vyjádřit. Vlastně ani o poselství nejde, jde jen o to s dítětem lépe souznít.

Existuje spousta krásných pohádek, ale když jsem je vyprávěl svým dětem, pochybily mi. Proto jsem vymyslel pár vlastních. Padesát z nich je v této knize. Čím větší pitomost jsem vyprávěl, tím byly nadšenější. I dnes po více jak patnácti letech někdy použiji jméno z mé pohádky: „Tím myslíš Švýcarsko, jak tam žije rytíř z Nemanic?“

Pohádky rozšiřují slovní zásobu, proto se dítě musí o pohádce bavit, ptát se, rozvíjet představivost, snít a gestikulovat. Pohádky tu nejsou proto, aby dalo dítě pokoj, nejsou náhradou za prášky na spaní, jsou první stupeň vzdělávání. My učíme děti, ony učí nás. Pokud budeme mluvit jako děti a vyprávět jen příběhy prostoduché, sami sebe urazíme, děti to poznají.

Děti nechtějí, aby je vychovávala mrtvá kniha, nechtějí tiše poslouchat, jak někdo spisovně čte, chtějí se nás dotýkat, prožívat s námi emoce, chtějí nás živé.

Já si vzpomínám, že za mého mládí jsme všichni doma mysleli společně. Nebylo možné nesmát se, když se smáli ostatní, nebylo možné kritizovat, protože jeden druhého

doplňoval, já jsem byl oni a oni si přáli zábavu jako já. Komu šlo vyprávění zrovna ten večer nejlépe, ten mluvil nejvíc. Nebylo vůbec důležité, co zrovna řekl, ale jak to řekl, přeblepty byly stejně zábavné jako pepná slova, jako gestikulace a grimasy, klíčem byla dobrá nálada všech.

Ten krásný pocit souladu mám schovaný hluboko v nitru, je stále se mnou. Každý den ho hledám, od rána do večera o něm sním, děším se toho, že jsem ho svým dětem předat nedokázal, protože to je to jediné, co dělá život snesitelným. Následující pohádky jsou jen návodem na vyprávění. Rozhazujte rukama, pištěte fistulí, bručte hlubokým hlasem, smějte se a dotýkejte, emoce jsou klíč. Jste jenom vy a dítě s otevřenou duší. Vložte do ní kousek sebe, nic méně si nezaslouží přijmout, nic víc už nemůžete dát.

Pravda a Lež

Velká slova staví svět, ale když zavřete pokoj, zmenší se na trpaslíky. Stejně tak to bývá s největšími krasavicemi, ve světlici zevšední.

Příběh těch dvou nejkrásnějších se odehrál tak dávno, že si ho už nikdo přesně nepamatuje. Povídá se, že Pravda mezi lidmi přitančila z místa, odkud slunce vychází, z opačného konce se přibelhala Lež. Zatímco první poskakovala po trávě bosá a žádné šaty nepotřebovala, druhá vystoupila z pozlacených nosítek, na nohou boty na vysokánském podpatku, šaty měla tak třpytivé, že to houf vesničanů oslepilo.

„Co tady stojíte s hubou dokořán,“ osopila se na ně, „copak nevidíte, že je tu přestupován zákon?“

„A jakýpak že to zákon ráčíte mít vznešená dámo na mysli?“ poklonil se starosta jak nejhloběji přes velikánský břich svedl.

„Přece zákon nejposvátnější, nejdůležitější, zákon, který zná i malé dítě, že se musí nosit šatečky.“ Její prst se zapíchl do míst, kde Pravda zrovna dělala piruetku.

„Máte pravdu vznešená cizinko,“ plácl se starosta do čela, „jak jsem si toho mohl nevšimnout! Nahá pravda uráží oblečené! Díky vám vidíme svět jednodušeji. Strážte!“

Z davu se vynořili zbrojnoši v brnění, nebohou Pravdu chytili, za panovníci odřinčeli.

Královna Alžběta Upjatá tou dobou zrovna snídala v trůnním sále, v jedné ruce kuřecí stehýnko, ve druhé křepelčí křídélko, sklenici s vínem jí přidržovali sloužící u pusy přesně podle protokolu, protože třetí ruku královny nemají, když tu se dovnitř přiřítíl dav zvědavců.

„Co to?“ zakuckala se, „copak neumíte lůzo mizerná klepat?“

„Klepali jsme,“ vpochodovala v celé své kráse vznešená Lež, „ale ty jsi nás královno neslyšela.“

„Jsi tak drzá, že musíš být královského rodu,“ dovtípí se.

„Jak moudrá jsi ó vznešená panovnice,“ klaní se Lež, „nebo mě snad sestřenko poznáváš?“

Královna se snaží honem rozpomenout na své příbuzné, ale protože všichni panovníci na světě jsou vzájemně nějak spřízněni, znát se nemohou.

„Poznám příbuzné podle krásných šatů a luxusních šperků má drahá sestřenko,“ naladila stejně blažený úsměv, „co tě do mého království přivádí?“

„Přivádí mě nepravost, šalba a klam, přišla jsem je napravit.“

„Nepovídej,“ zapomněla Upjatá zavřít ústa.

„Povídám a tady je důkaz!“ Před královnu přitáhli nebohou Pravdu svázanou v řetězech.

„Tato nestoudnice nestoudná není řádně oděna,“ předkládá Lež jednu obžalobu za druhou, „navíc tančí a raduje se, místo aby poctivě dřela na poli a odváděla ti sestřenko daně.“

„To je ale neslýchaná drzost!“ rozčílila se královna, „kdo mi neplatí daně, je tím nejhroznějším zločincem, jakého si jen umím představit! Můžeš říct ty hanbářko jedna neposlušná něco na svou obhajobu?“

„Jsem Pravda,“ udělala dívka pukrle, „nemám před vámi co skrývat.“

„Tak to je nestoudná lež!“ ječí Lež, „ihned ji uvrhněte do šatlavy!“

„Šatlavu nemáme,“ nasadila Alžběta omluvný výraz, „jen temné kasematy.“

„Ty jsou ještě lepší!“ obdivuje Lež královninu prozíravost.

„Máme v nich spoustu mučících nástrojů, to kdyby některý z poddaných zlobil,“ chlubí se panovnice.

„Ty se budou hodit,“ přitočil se ke královně a jen tak mimochodem se pustil do její snídaně. Od té chvíle se stala Lež ozdobou královského dvora. Chodila s královnou ve dne, pořádala plesy v noci, nic krásnějšího království nevidělo.

Na noc se palác pravidelně rozzářil tisíci světly, honore se sjížděla v takovém počtu, že se na cestách tvořily pohádkové kolony, zlatníci si založili přenádhernou čtvrť a bankéřů už bylo víc než zemědělců, když tu se stalo něco nevidaného – peníze došly.

„Jakpak je to možné?“ divila se královna. „Copak nemáme nejvíc finančníků na světě? Copak jsme nevalili daně skoro tak vysoké jako mají v Evropské unii? Jak lépe bych ještě mohla svému království vládnout?“ A protože jí nikdo neodpovídal, rozběhla se vyhledat svou kamarádu Lež, ta jí vždy dobře poradí. Celá nedočkavá vtrhla do její komnaty a co nevidí – na stolech mísy plné drahokamů, pod postelí zlaté cihly, místo závěsů šňůry perel, uprostřed toho bohatství sedí Lež a myje si své nezvykle krátké nohy, které jí bolí od nošení vysokánských podpatků.

„Jejda, jejda!“ vykřikla, sotva královnou uviděla, a s hbitostí, kterou by u ní nikdo nečekal, vyskočila z okna do zahrady.

„Rychle za ní!“ zavolala panovnice na strážě, „Lež krade!“ Ozbrojenci měli těžká brnění, přesto se za Lží rozkolébali, v zahradě ji dohonili.

Teprve teď královně došlo, jak strašlivě Pravdě ublížila.

I nechala ji propustit na svobodu, ale musela svatosvatě slíbit, že už bude chodit slušně oblečená, protože nahá Pravda lidi uráží.

Také se od té doby ví, že Lež má krátké nohy, daleko neuteče.

Vlastně se toho ví mnohem víc, ale o tom až v dalších pohádkách.

Rytíř z Nemanic

Existují království, kde mají nádherné pláže, úrodné nížiny a počasí tak skvělé, že se i v zimě můžete opalovat. Existují ale i země chudičké, samý kopec a příkré skalisko, kde ovocné stromy dávají tak trpké plody, že je ani ptáci nechtějí sezobnout.

V jedné takové žil rytíř z Nemanic, nejchudší šlechtic pod sluncem. Od rána do večera sbíral kamení z polí a luk, a protože je neměl už kam dávat, začal si z nich stavět tvrz.

Jednou na jaře táhl přes hory se svým vojskem král z jižního království, uviděl rytíře v rezavém brnění a povídá:

„Co se tu lopotíš a okopáváš kamení, nemáš snad meč, aby sis vydobyl bohatství a slávu? Přidej se k nám!“

„Nemohu se k vám přidat,“ povídá rytíř, „můj praděd tu založil pole, děd vystavěl tvrz, já musím pracovat, aby se mí potomkové měli lépe.“

„A víš ty co,“ zamyslel se král, „nechám u tebe pár vozů se žoldem, až se budu z vítězné války vracet, vyzvednu si je.“

Jak řekli, tak udělali. Rytíř zasel, sklídlil a když se už chystal pevnost zazimovat, objevil se král obtěžkán válečnou kořistí.

„Střežil jsi dobře mé zlato?“ zeptal se rytíře.

„Jak nejlépe jsem svedl. Nakoupil jsem za ně býčky, vykrmil je na louce a zase prodal, část zisku patří tobě.“

„Tak tohle si dám líbit,“ radoval se král, „lepší skryš jsem si ani nemohl přát. Nechám u tebe veškerou kořist, až bude potřeba, přijedu si pro ni.“ Do dvora nacouvaly vozy plné zlata.

Udeřila krutá zima, odřízla rytíře od zbytku světa. V zimě se na poli nepracuje, proto rytíř hloubil ve skále trezor, kam veškeré bohatství uschoval.

Když ledy roztály, objevil se král ze severního království, spěchal pomstít porážku z loňského roku. Rytíř zrovna oral pole.

„Hej rytíři!“ volal král, „co se tu lopotíš a okopáváš kamení, nemáš snad meč, aby sis vydobyl bohatství a slávu?“

„Musím osít pole, zpevnit tvrz.“

„K čemu tvrz,“ směje se král, „kdo by měl o tuhle pustinu v horách zájem?“

„Možná nikdo, právě proto je tu půda tak cenná.“

„A víš ty co,“ zamyslel se král, „nechám u tebe pár vozů se žoldem, až se budu z vítězné války vracet, vyzvednu si je.“

Rytíř zasel, sklídl a když se už chystal pevnost zazimovat, objevil se král obtěžkán kořistí.

„Spěchám a vozy plné zlata mě zdržují. Nechám je u tebe, až bude potřeba, vyzvednu si je.“

Zvěst o tom se roznesla krajem. Ať to byl král, obchodník či zloděj, každý si u rytíře rád uschoval své bohatství, aby mu ho nemohl jiný vzít.

V Evropě se válčilo stále. Bohatá království byla pobořena, chudá vyspravena, v zemích se střídali panovníci, obchodníci, zločinci. Jen tam nahoře vysoko v horách se nebořilo, neválčilo. Každá generace vyhloubila do skal větší skrýš, ukryla víc zlata.

Dnes se už nikdo nesměje bankám ukrytým vysoko v Alpách, které skrývají ohromné bohatství ukořistěné ve všech válkách Evropy, vydělané nejzámožnějšími obchodníky světa a nakradené nejlepšími zločinci podsvětí. Švýcarské banky vlastní potomci rytíře z Nemanic, ti nejbohatší lidé pod sluncem.

Princeznina růže

Za devatero horami a zhruba stejným počtem údolí bylo nebylo Květinové království.

V tom království měli princeznu Krasavu Napučenou, ale také modrou růži. Z daleka široka se sjížděli lidé na vzácnou květinu podívat.

„Už mě ta květina fakt štve!“ nadula Napučená hubu, „turisté se na ni chodí dívat, obdivují ji, a co já? Já jsem snad vosk?“

Jednou, když přijel plný autobus obzvláště nadšených zvidalů a princeznu nepřišel nikdo ani pozdravit, vběhla vzteky celá bez sebe na zahradu, začala květině lámat větve.

„Au, jo ty máš trny, au, no páni! A zase au.“ Květina se bránila, princezna úpěla bolestí.

„Jsi škaredé pometlo!“ Růže odpověděla omamnou vůní.

„Tak to sis dovolila moc,“ dala si princezna ruce v bok.

„Zahradníkůú! Tak kde jsi zahradníku?!“

„Již běžím princezno,“ přispěchal muž se zástěrou.

„Přikazuji ti, abys tu květinu zničil a už nikdy nic tak krásného nevypěstoval. Nejkrásnější jsem tady já, je ti to jasné?“

„Ale princezno, nemůžete se mračit a říkat, že jste nejkrásnější. Kdo se mračí, je škaredý.“

„Jsem princezna a můžu vše,“ dupla Napučená nohou.

„Nemůžete,“ snaží se zahradník, „stejně tak já nemůžu zničit modrou růži, je to skutečný unikát!“

„Říká se nemohu a ty si můžeš vybrat,“ napodobila princezna své ctěné rodiče, „buď uposlechněš a nic se ti nestane, nebo přijdeš o hlavu a uposlechně někdo jiný.“

Zahradník sklopil hlavu, dal se do práce.

Další den se přišla princezna sama přesvědčit, zda zahradník její příkaz poslechl, a když už na zahradě byla, prohlédla si i

záhony okolo, dokonce si i pár květin natrhala. Další den přišla na zahradu zase, a zase, den co den.

Čím déle v zahradě pobývala, tím byla krásnější.

Když dovršila plnoletosti, sjeli se ti nejspanilejší princové z nejbohatších království, aby se ucházeli o ruku princezny. Napučená si vybrala toho nejusměvavějšího z nich - prince Smíškomila, takže se přejmenovala na Krasavu Smíškomilovou z Květinového království, přestala být Napučenou.

„A vy už nemáte tu modrou růži?“ ptali se kolemjdoucí.

„Uvadla, ztratila se, není,“ klopila královna zrak.

„To nevádí,“ konejšili ji turisté, „máte pořád tu nejkrásnější květinovou zahradu na světě.“

Možná tomu chtěla náhoda či osud, ale třeba to byla jen zahálka, co přiměla královnu bloumat po zahradě, až dobloumala na úplný konec, kam ještě noha šlechtice nevstoupila - tedy tam, kde má zahradník svůj domeček. A co nevidí: Za domkem uprostřed záhonu kedluben je její modrý keřík růží.

„Zahradníkůú!“ ječela co ji síly stačily.

„Tady jsem,“ přišoural se zahradník jako zpráskaný pes, „já ji nemohl zničit, nezlobte se.“

V zahradní kronice je zaznamenáno, že ho za tu troufalost nepopravila, jak kdysi slibovala, ale odměnila ho řádem za chrabrost, protože mít svůj vlastní rozum a neposlušat vrchnost, vyžaduje notnou dávku odvahy.

Tak se modrá růže stala opět ozdobou Květinového království stejně jako spousta princů a princezen, které usměvavá královna vychovala.

Ono se ne nadarmo říká, že kde se daří květinám, daří se i lidem.

Jak se z králů stali loupežníci

Nejoblíbenější kratochvílí skutečného krále je válka. Není až tak důležité, kolik vojáků v bitvách padne, ale kolik na válce vydělají.

V jednom velikém království vládl král Vítěz Vychytralý Věčně Válčící (zkráceně král WW). Tak usilovně se věnoval válkám, že ho vlastní lid vůbec neznal. Ještě ani nedosedl na trůn a už uháněl pomoci vzdáleným přátelům, pak se spojil s nepřítelem proti příteli, pak zase s přítelem proti nepříteli, válčil zkrátka furt, domů se vůbec nedostal.

Po jedné obzvláště vydařené bitvě se král WW rozhodl zavítat do svého království, aby doplnit početní stavy armády čerstvě odvedenými branci.

Byl krásný letní den. Kopyta koní vydusávala uhrančivou melodii, kočáry plné zlata a roztodivné kořisti rachotily prašnou cestou, když poklidný běh věcí narušily výkřiky:

„Prř koníčku, hoj, hoj, hoj!“ Královský kočár zastavil.

„Kdopak se opovažuje zastavovat samotného krále?“ vystrčil panovník hlavu z okénka. Cenila se na něj zarostlá tvář loupežníka.

„Copak to máme za barevného ptáčka ve zlaté klínce?“

„Fuj, ty ale páchneš,“ zacpal si král nos navoněným kapesníčkem. „Za mnou se žene ozbrojený doprovod, když budeš rychle utíkat, možná tě nechytí.“

„Tak to tedy prř,“ zastaví loupežník své vyděšené druhy, „tady nikdo utíkat nebude! My nejsme dnešní, náš pan král WW je v cizině, tudíž to z logiky věci nemůžeš být ty, he.“

„Soudruhu hejtmane,“ volá hloupý a podlý vrah a lupič z korby vozu, „tady jsou truhly se zlatem!“

„A tady truhly s diamanty!“ volá soudruh z druhého vozu.

„A tady truhly s vojenskými metály!“ volá druh ze třetího.

„Tak ty opravdu budeš náš král,“ spadne hejtmanovi čelist.

„Jistě ty jeda hlavo dubová, klid' se mi z cesty, jinak o ni přijdeš.“

„Jejdanenky,“ rozpláče se nejmenší z loupežníků, „oni nás budou honit a honit, až nás dohoní a pověsí!“

„Ticho!“ zahromuje hejtman, „tady nikdo nikoho honit nebude.“ Načež se zakaboní, to jak usilovně přemýšlí, dokonce i jazyk vyplázne, pak se mu oči rozzáří a vykřikne:

„Už to mám!“

„Utíkáme?“

„Ne ty jeden strašpytle. Když krále v království nikdo nezná, vezmu si jeho šaty, budu se za něj vydávat sám.“

„A co budeme dělat se skutečným králem?“ strachuje se zbabělý loupežník.

„Pověste ho na nejbližší strom, budeme tvrdit, že on je loupežník.“ A protože stromů bylo kolem habaděj a taky přehršel, král visel na dubu co by dup. Tak se stalo, že do vyzdobeného hlavního města dojel průvod včele s loupežníky. Některým poddaným se sice nezdálo, že by král měl být tak zarostlý a strašlivě smrdět, ale truhly s bohatstvím je uklidnily. I vypukla oslava převeliká, stoly se prohýbaly pod tíží pečínek, víno teklo proudem:

„Dáte si pane králi víno rudé jako krev vašich nepřátel?“

„Nikoli pikolíku, dám si víno bílé jako pot otroků. Ostatně, vy na oslavy nemáte nárok! Žádná dovolená, žádné volné dny, jen práce, práce a zase práce.“

O neslavném konci krále WW se dověděli loupežníci po celém světě, své panovníky pověsili, sedli si na jejich místa. Od těch dob nám vládnou loupežníci. Vojenská šlechta byla nahrazena zloději a vrahy - jen díky tomu se v Evropě přestalo válčit. A to je krásný konec pohádky. Je totiž mnohem lepší nechat se mocnými okrádat, než umírat v nesmyslných válkách rodové aristokracie. Velké zlo bylo potrestáno, menší potrestáme v další pohádce.

O lesní rusalce

Je historicky doloženo a vědeckými konsilii potvrzeno, že kdysi byly lesy plné hejkalů, bludiček a lesních žinek. Jednou si malá rusalka usmyslela, že už nebude hopsat při měsíčku na paloučku, ale půjde mezi lidi.

„Holka nešťastná, kam jsi dala rozum?“ rozmlouvaly jí nápad kamarádky, „lidé jsou zlí, ublíží ti.“

Ale když si éterické stvoření vezme něco do hlavy, hned tak to z ní nepustí. Rusalka Klusalka opustila temná zákoutí přehlubokého lesa, prodrala se hustým křovím, přeskočila bublající potůček, přelezla vršek a byla ve vesnici v plné své kráse. To znamená, že měla nadýchané šatečky z večerní mlhy, vlasy vyčesané do přísného drdolu, na nohou baletní piškoty ze zlatého kapradí se špičkou z křemene. Zaťukala na první chaloupku, otevřela ji herdekbaba větší než hejkal, ale rusalka se nezalekla, pokloní se, zašvitoří:

„Dobrý večer, já jsem rusalka Klusalka a přišla jsem vám zatančit. Pustíte mě do světnice, nebo to mám rozbalit při svitu měsíce tady na dvoře?“

„Jo rusalka?!“ zaječela bába a hmátla po pometlu, „já ti dám rusalku, ty jedna poběhlice! Svádět mého starýho bys chtěla!“ A hnala tajemné stvoření z dědiny ven. Rusalka se zastavila až ve městě. Vyskočila na zahradní zídku, vydýchala se, povídá: „Všichni lidé nemohou být tak zlí!“ A než bys řekl švec, už stála přede dveřmi, jemňounce na ně zaťukala – ťukyty, ťukyty, ťuk.

„Dobrý večer,“ pípla, sotva dveře rozglábil fousatý chlap, „já jsem rusalka Klusalka a přišla jsem vám zatančit. Pustíte mě do světnice, nebo mám hopsat tady na zahradě?“

„Jo rusalka?“ hrábl po brokovnici na zdi, „zlodějka zlodějská jsi!“ A prásk! Broky zašuměly ve křoví. A další prásk.

Rusalka utíkala co jí nohy stačily, až doběhla k velikánskému domu, vyběhla po mramorovém schodišti, otevřela kované dveře, tam samý koberec a křišťálový lustr, té záře bylo tolik, že šupla za sametovou oponu.

„Jdeš pozdě,“ ozvalo se z přítmi, „konkurz právě skončil.“ V hledišti se krčil elegán za mžourající lampičkou. „Ale když ses už převlékla, skoč na jeviště a zatanči nám.“

„Mám tančit?“ rozzářily se rusalce oči.

„Jistě,“ pokynul maestro na orchestr, „prostě nám něco předved’.“

Rusalka Klusalka vplula na scénu jako jarní vánek, roztočila piruetku jak divoká meluzína, vznášela se na špičkách, skákala a hopsala, jako by se pódia ani nedotýkala.

„Úžasné!“ upadl mistr do uměleckého transu. „Ohromující! Fascinující! Grandiózní! Kde ses něco tak líbezného naučila?“

„V lese,“ pípla dívenka, „měsíc mi k tomu zpíval, hvězdy tančily se mnou.“

„No ano, že mě to nenapadlo dřív, ty jedna šibalko. Tak mně to neprozrazuj, jsi prostě fenomenální. Udělám z tebe primabalerínu státního baletu!“

O úspěchu Klusalky se dověděly ostatní rusalky, na nic nečekaly, rozprchly se na pódia těch nejprestižnějších souborů do celého světa. Dokonce založily školu klasického baletu, kde své umění učí znát i lidi. Povídá se, že bludičky jim dělají osvětlovače a hejkalové dobyli operu, ale možná to jsou jen řeči. Jedno je však jisté, víly dnes v lese nenajdete. Snad jen za jasných měsíčních nocí, když zabloudíte na palouček a zavřete oči, můžete si představit, jak kouzelně byste si s nimi zatančili. Začněte třeba širokým grand plié, přidejte jemňounké padedé, měsíc vám k tomu bude zpívat, s hvězdami protančíte celou noc.

Lidé nemohou být špatní, když umí tak nádherně tančit.

O princezně Mlsněnce

Kdysi dávno se děvčátka nestyděla za to, že ráda cukrovinky. Není se čemu divit, že nejoblíbenějším obchodem ve městě bývala cukrárna a největší odměnou pro dítě patrová bonboniéra. Princezna Mlsněnka však nebyla obyčejné děvče, ta mlsala královsky - tedy od rána do večera.

„Jen se podívej na ostatní děvčátka,“ rozčilovala se její královská paní matka, „jsou tenounká jako proutek! Jedí jen mrkvičku a ředkvičku, někdy také jablíčko a nějakou tu pilulku s vitamíny, zato ty jsi oplácaná, to není moderní.“

„Ale mami,“ ošívala se Mlsněnka, „vypadají jak kostlivci, navíc se vůbec nesmějí. No hele jak se támhleta šklebí, jakoby jedla kyselý citrón.“

„Citrón je zdravý!“ triumfovala královna matka a aby nebyla princezna v pokušení, začala před ní sladkosti schovávat. S každým schovaným bonbónem ubyl princezně jeden úsměv, až hrozilo, že zůstane celá zakaboněná.

Jednou se princezna vydala na rozkošném poníkovi do královského lesa. Hledala po kapsách poslední zbytky cukrového špalku, mlsala, pozor nedávala, ztratila se. Tu se před ní objevila příšerně škaredá chaloupka na kuří noze.

„Půjdu se přeptat na cestu,“ povídá Mlsněnka poníkovi a hned klepe na zpráchnivělé dveře: „Ťuk, ťuk, ťuk.“

„Kdo mě to ruší před polednem ze spánku?“

„To jsem já, Mlsněnka!“

„Ha, princezna!“ zevnitř se ozývá řinčení nádobí, pištění myší, hudrování, bouchání a chrochtání, až se dveře se skřípotem otevrou, na prahu stojí babice škaredá jak chobotnice.

„Ach, ty jsi ale divná,“ zakryla si princezna oči.

„Jsem hodná babička, tvá nevlastní tetička,“ skuhrá osoba

- na rameni rozmazleného kocoura, na hlavě sametový klóprc, který ještě před chvílí určitě žvýkala kráva.

„Rodiče mi nikdy neříkali, že mám nevládní tetu,“ diví se Mlsněnka.

„Ale máš princezničko, to víš, že máš. Tví rodičové se za mě stydí,“ lká babizna a jen tak mimochodem vytáhne kříšťálovou kouli, podívá se do ní. „Například teď tvá maminka sedí v zámecké zahradě na zlaté lavičce a hovoří s vyfintěnými dámami o umění. Copak bych mezi ně zapadla?“

„To asi ne,“ přizná Mlsněnka.

„Ale já za to jak vypadám nemůžu! Oč jsem škaredější, o to jsem hodnější. A abys na svou tetičku ráda vzpomínala, splním ti jedno přání.“

„Tak já bych si přála,“ nezaváhá Mlsněnka ani na vteřinu, „abych měla vždy po ruce něco dobrého na zub, to aby se mi zpravila nálada, kdyby se náhodou nějak pokazila.“

„Není nic jednoduššího, ty moje děvčátko, ale musíš mi slíbit, že to bude naše veliké tajemství.“

„Slibuji,“ nasliní si Mlsněnka prst.

„Pak tedy opakuj po mně: Abraka dabra, pometla a hrabla!“ Bába si prdla, poník se splašil, les zmizel, než se princezna vzpamatovala, seděla u nohou královny.

„Kdepak ses toulala ty jedno třetídló?“ přidrží si královna před očima lorňon. „Copak teď nemáš mít hodinu slušného chování?“

„Už na ni běžím maminko!“ směje se Mlsněnka a potají si vkládá do úst cucavý bonbónek.

„Co z toho dítěte jenom bude?“ povzdechne si matka.

„Přece královna jako jste vy,“ připomenou dvorní dámy.

„Tak to bude mít hrozitánsky těžký život,“ zatváří se královna zdrceně, jako by na zádech nesla všechny smutky světa.

Jenže to se strašlivě mýlila. Princezna Mlsněnka byla tou nejspokojenější a nejšťastnější holčičkou, jaká kdy byla. Celé dny se jen smála a dováděla, a když se stala později královnou, nikdo si nepamatuje, že by ji viděl se mračit.

„Jak vy to výsosti děláte?“ chodily si nejvznešenější dámy pro radu.

„To je má veliká tajnost, tu nikdy nikomu neprozradím,“ šibalsky se usmívala, jako by kousek té holčičky v královně nadobro zůstalo. Dobrá nálada se přelila i na její poddané a na každého, kdo do království zavítal.

Tak se i mlsné království stalo tím nejveselejším a nejspokojenějším královstvím na světě, a pokud Mlsněnka neumřela, žije tam se sladkým tajemstvím dodnes.

Serpentus

„Almužničku,“ nastavoval vojenský invalida čepici. Každou neděli žebrol na schodech kostela, ale dnes jako by byla zakletá, ani měďák.

„Já žebřákům nic nedávám,“ rozpráví dva muži jdoucí na bohoslužbu, „almužny problémy neřeší.“

„Moje řeč,“ kývá hlavou druhý, „dary jen zakonzervují problémy, systém podpoří. Já si na ně vzpomenu v parlamentu při hlasování o zákonech. To já se rvu do roztrhání těla za všechny žebřáky světa.“

„Bohulibá činnost,“ pochválí ho kolega, tím pochválí i sebe, zmizí v chrámu páně.

„Čert aby je vzal, držgrešle jedny hnusný,“ odplivl si invalida na zem, rukávem opucoval metály.

V křoví to prasklo, zašustilo, před vojákem se objevil elegán s hůlčičkou a cylindrem.

„Volal jsi mě vojáku?“

„Almužničku prosím,“ sklopil vysloužilc hlavu až k zemi.

„Nedávám almužny,“ zubí se elegán, „dávám mnohem víc. Jmenuji se Serpentus a za každý tvůj metál obdržíš celý zlaťák. Když prodáš všechny, jsi nadosmrti zajištěn.“

„Co já bych všechno podniknul, kdybych měl peníze,“ zasníl se veterán. „Ale co, čert nebo svatej, mně už je to jedno,“ začal si odepínat vyznamenání.

„Tohle jsem dostal za chřabrost,“ zasníl se, „vynesl jsem kamaráda z bitevní vřavy, sám se do ní vrátil. Přežili jsme oba,“ usmál se. „Tenhle metál byl horší, mí kamarádi padli, já přišel o nohu.“

„Jsi schopný muž,“ usměje se Serpentus, „proč ses vůbec dal na vojnu?“

„To jsem byl ještě mladej a blbej,“ začal veterán své vyprávění, „du takhle po silnici, v bříše prázdno, když narazím na biřice. Dáš si s náma, nabízejí mně pohár vína.“

No to víte, že jsem si dal. Nasytíme, ošatíme, zaplatíme, slibovali, tak jsem jim to podepsal. Další den mi dali do jedné boty seno, do druhé slámu a řvou: Seno, sláma, seno, sláma. Pochodovali jsme od rána do večera, v noci na vartě, a zase pochod. Pak mi ukázali cizí mundůr a řekli: Tohle je tvůj nepřítel, když nezabiješ ty jeho, zabije on tebe. Našli veliké pole, na které se vešly obě armády najednou, generálové se posadili na kopeček, aby dobře viděli, a my se začali zabíjet.“

„Chápu,“ usmál se cizinec, „koho zbylo víc, ten vyhrál.“

„Někteří nováčci hodili flintu do žita hned po první bitvě, ale já ne. Já prochodil celou Evropu, spoustu nepřátel jsem zabil - a proč to všechno?“

„Pro slávu tvé vlasti,“ vypnul Serpentus hrud’.

„Ani nevím, za koho jsem válčil.“

„Jak dlouho už na těch schodech sedíš?“

„Celé věky,“ zabručel voják.

„To ti věřím, já se totiž ve válkách vyznám, je to tak říkajíc můj obor, a mohu tě ujistit, že dnes se už nebojuje na polích, ale na frontách.“

„A co to je ta fronta?“ diví se voják.

„Dávno, dávno tomu,“ rozpovídal se na oplátku Serpentus, „po jedné zvlášť kruté bitvě, kdy všichni vojáci padli a generálové utekli, jsem viděl na poli obrovské hejno ptáků ve smutečních mundůrech. Když zemře tolik vojáků, kdo bude vraždit, drancovat a znásilňovat, ptal jsem se sám sebe, a aby se taková řež už nikdy nemohla opakovat, proměnil jsem smuteční ptáky v ptáky ocelové. Vojáci, co už hodili flintu do žita, ale ještě nestačili utéct, se postavili do fronty, každému jsem ptáka přidělil. Nu, někteří dostali jen ocelového hlemýždě, ale tak jako tak zaútočili na nejbližší město. Škody byly obrovské, padlých vojáků minimum.“

„Copak v dnešních válkách zabíjejí vojáci civilisty?“ zhroutil se vysloužilce.

„Jistě, je to mnohem pohodlnější. Pak zajisté chápeš, že rozdávání metálů působí dost morbidně.“

„Všechny jsou tvoje,“ odepnul si voják poslední.

Výměnou dostal veliký měšec plný zlata.

„Kdyby nás takhle platili,“ zjehl mu pohled, „ale to je už dávno.“ Obelhal se do nejbližší hospody.

„Hospodo, nalej všem!“ praštil zlatákem o pult.

„Na tvé zdraví!“ připíjí mu hosté. Tolik pozornosti voják nezažil už pěknou řádku let. Když se té slávy nabažil, zadíval se na televizi. Zrovna v ní hlásili, že při poslední válce nepadl jediný voják, zato civilistů hromady.

„Jak je to možné?“ ptá se hostinského.

„Použili bezpilotní letouny,“ vysvětluje hospodský, „vojáci sedí v klidu a teplíčku, na města padají bomby.“

„To je hrůza!“ zděsí se veterán.

„Kdepak vojáku,“ vpadne do hospody Serpentus, „to je pokrok. Staňte se lidé vojáky!“ promluví k plnému sálu, „v dobách míru je to skvěle placené povolání, v dobách války to nejbezpečnější.“ Hospoda se jako mávnutím kouzelného proutku vyprázdnila.

„Jsou hloupí jako já zamlada,“ napil se veterán piva.

„Nalívej pikolíku, dokud na stole neusnu.“ Napil se, dal si něco k snědku, pak pivo a zase pivo, a pokud neumřel, pije v té hospodě dodnes.

Modré z nebe

Daleko předaleko, až někde v písečné Arábii, žil byl královský pár, který měl všechna nej. Největší poušť, nejpočetnější stáda velbloudů, nejhlubší studnu, nejkrásnější zahradu, nejvyšší chrámy, nejbohatší kněze, nejzručnější stavitele, dokonce samotný královský pár hořel tou nejvřelejší láskou.

„Snesu ti miláčku modré z nebe,“ oblažoval král Krasomil Nafoukaný I. svou předrahou choť.

„Tak šup,“ pobídla ho, „už ho tu chci mít.“

„Ale to se jen tak říká,“ zarazil se král.

„Ale nemusí. Můžeš být první král na světě, který něco tak vzácného bude mít.“

„No ano,“ zamyslel se král, „kousíček modrého z nebe bych ti mohl ustríhnout, a když už v tom stříhání budeme, nastříháme tolik, že ho nikdo nebude mít víc.“

I zadal král nejhodnotnější státní zakázku všech dob na postavení té nejmohutnější věže na světě, minimálně tak vysoké, aby se její špička ztrácela v oblacích.

„Pane králi,“ klaněli se architekti co nejpokorněji, „tak vysokou věž nikdo postavit nesvede.“

„Hlouposti,“ zlobil se král nejvíc jak jen dokázal, „udělejte ji nejširší, nejpevnější, nejmonumentálnější, z toho nejtvrďšího kamene.“

„Žádný kámen takovou tíhu nesnese,“ tvrdili stavaři.

„Kámen snese vše,“ nedal si to král vymluvit.

Tak se stalo, že se z celého světa sjeli dělníci, kameníci, řemeslníci, kuchaři, lodníci, cestáři, obchodníci a podvodníci, pustili se do díla. Věž rostla do výšky i do šířky, po jejím obvodu se vinulo schodiště. Jednou se stalo, že se nad pouští objevil nejmenší mrak, vrchol věže se v něm ztratil.

„Sláva!“ volal král, „postavili jsme věž až do oblak! Teď vyrobte největší nůžky, celé z nejdražšího kovu, protože jen ten nejvzácnější kov je hoděn stříhat modré z nebe.“

Kněží měli zlata plné chrámy, zlatníci se s nimi zavřeli v dílnách, tavili, brousili, tvarovali, až vyhotovili nejtěžší nůžky na celém světě. Ještě za rozbřesku je vyvěkli ven, naložili na ramena těm nejsvalnatějším silákům, začali s nimi stoupat do nejhořejšího patra věže.

Dav zvědavců hleděl na představení s posvátnou úctou. Tu vyšlo slunce, pošimralo zvědavce svými paprsky, pohladilo ztuhlé svaly kameníkům, zpozorovalo zlaté nůžky. Nic tak krásného ještě nevidělo! I začalo se v nablýskaném zlatu shlížet.

„Hoří vám nůžky!“ volali lidé.

„Hoří nám věž!“ přidali se ostatní. Svalovci se lekli, možná že jen špatně našlápli, v každém případě jim nůžky vyklouzly, začaly padat do útrob věže. Přestříhly schodiště, pobořily nosné zdi, strhly celá patra, snad i základy poničily. Věž se začala hroutit. Kdo byl na ní, neměl šanci. Kdo byl daleko, slyšel ohlušující rachot. Lidé vybíhali z domů, mysleli si, že to je zemětřesení. Věž i daleké okolí zahalil prach, jako by na království padla věčná tma.

„Slunce se na nás zlobí!“ volali lidé, „už nikdy se nevrátí!“

I rozhodli se svou zemi opustit.

Na místě, kde stávala největší věž světa, zůstala jen hora kamení. Vítr se honil opuštěným městem, poušť ho přijala do své náruče.

Našli se dobrodruzi, kteří se snažili prokopat do útrob hory, získat alespoň úlomky nejcennějších nůžek světa, ale země je pohltila.

Co se stalo s nejmocnějším králem, který nejvřelejší láskou miloval svou nejkrásnější ženu, se neví, ale jedno se ví jistě: Kdo chce moc, nemá nic.

Jak sedlák porazil krále

Na samotě mezi poli žije sedlák Dubová Palice se svou rodinou a čeledíny. Poslušně odvádí daně tomu králi, který zrovna vládne, protože ve střední Evropě se vladaři střídají, hranice mění, jen lidé zůstávají.

„Co se to u nás za humny zase děje?“ zeptal se jednou krajánka, co se zastavil na večeři.

„Válka,“ prohodil krajánek s plnou pusou, „furt se někde válčí.“

„A kdo s kým?“ vyzvídá sedlák.

„Přece náš král s cizím králem,“ informuje ho krajánek.

„No vida, to mě mohlo napadnout!“ usměje se sedlák a jde si po svých.

Tou dobou nastolil král Namyšlenec Namyšlený vyčkávací taktiku, to se urození stáhnou za hradby, cizí vojska je obléhají. Vesničané se za hradby nevejdou, jsou necháni na pospas dobyvatelům.

„Divná válka,“ stěžuje si král Fernando Dobyvatel, „obléháme jejich města, ale žádné jsme ještě nedobyli. Máme pod kontrolou celou zemi, ale žádnou zásadní bitvu jsme ještě nevyhráli. A co je to támhle za neporušené stavení? Jak je možné, že ho mí vojáci nezbořili?“

„Vaše Dobyvatelské Veličenstvo,“ klaněl se pobočník, „někdo musí sklidit úrodu, živit naši armádu.“

„Ach tak, to je vojenský záměr,“ usměje se vojevůdce, „pojedme tedy blíže a pohovořme se sedlákem, naším novým poddaným.“

Sedlák Dubová Palice zrovna házel seno na půdu, když do dvora vjeli ozbrojenci.

„Buď zdrav sedláku,“ pronesl Fernando bohorovně ze svého sedla, „dáš – li nám vodu a jídlo pro naše koně?“

„Kdepak pánové,“ zavrtěl Dubová Palice hlavou, „tak pravidla války nezní. Nejprve musíte mé království dobýt, až potom vám mohu něco dát.“

„Když nedáš, tak prodáš,“ usmál se král na svého pobočnicka, jak dobře to s vesničany umí. „Na, vem si celý měšec, mi na nějakém tom zlatáku nezáleží,“ i hodil na zem víc peněz, než kdy kdo ve vesnici viděl.

„Nevezmu od vás ani zlámanou grešli,“ vymlouvá se Dubová Palice, „ale až vyhrajete, zaplatím daně vám stejně jako našemu králi i králi před ním a králi po něm. Můj rod už pamatuju pět králů, pět různých království, všechny jsme přežili.“

„Ty jeden hlupáku hloupý, drzoune přidržený, okamžitě padni na kolena a dej vše co máš, jinak to tady vypálím, vyvraždím, zničím!“ dojde vojevůdci trpělivost.

„Tak to tedy pr!“ napřímí se Dubová Palice, „na mém vlastním pozemku mi nikdo vyhrožovat nebude!“ Napřáhl se vidlemi a srazil překvapeného vojevůdce k zemi.

„Už vás mám všech dost,“ přiložil mu ostrou špičku na prsa, „jen se podívejte, co obilí jste pošlapali, co zla natropili! To vám ještě nestačí?“

„Počkej, nezabíjej mě!“ skuhrá vojevůdce, „splním ti každé přání.“

„Přeji si,“ zahromoval sedlák, „abys okamžitě odtáhl i s celým svým vojskem a už navždycky nám dal pokoj!“

„Nic víc?“ jukne dobyvatel.

A tak se stalo, že mohutná vojska nepřitele odtáhla, aniž by vybojovala rozhodující bitvu.

Za svůj statečný čin byl Dubová Palice bohatě odměněn. A aby si král Namyšlenec Namyšlený na odměnu vydělal, trošičku zvýšil daně, a taky vydal nařízení, že žádný urozený hodnostář se už nikdy k poctivému chlapovi s vidlemi ani omylem nesmí přiblížit.

Statečná princezna Sněženka

Nejmenšímu království na světě vládne král Lučimil Hájový miliontý prvý. Možná druhý. To se neví.

Jednou v pozdní zimě se králi narodila dceruška, Sněženka jí říkali. Bylo to děvče k pohledání, celé dny se jen smála, přinášela do hradu pohodu a štěstí.

Jednou takhle opustila svou hernu, přehopkala trůnní sál, pak po schodech dolů, chodbou nahoru, přes nádvoří až narazila na zamknutá vrata.

„Stráže,“ přikázala halapartníkům opřeným o kopí, „ihned mi otevřete, chci se podívat ven!“

„Nemůžeme ti princezno otevřít,“ zívají stráže celé rozespale, „samotný pan král miliontý prvý to zakázal.“

„Druhý, první byl loni,“ opravil ho kolega.

„To máš přeci jedno,“ zabručel zbrojnoš a usnul.

„To bych se na to podívala,“ dupla princezna nožkou a už utíkala za tatínkem, co že to vydal za nesmyslný rozkaz.

„To máš dcerunko tak,“ ošival se král, „my prostě ven nemůžeme. Za branami jsou vojáci ledového království, kdo vystrčí nos, tomu umrzne.“

„To je ale hrozné!“ vykulila princezna oči, „co budeme dělat?“

„Dělat nemusíme nic,“ chlácholil ji král, „on někdo přijde, od vrat je odežene.“

„Ale pantatínku králi,“ vrtí princezna nevěřičně hlavou, „přece se jen tak nevzdáš a nebudeš čekat na pomoc!“

„Nezlob holčičko,“ vložila se do hovoru královna, „tvůj otec má pravdu. Kdo si počká, ten se dočká.“ Princezně se odpověď královských rodičů vůbec nelíbila, ploužila se zámekem, všechna radost ta tam.

„No tak dcerunko, usměj se trošičku, nemáme se přece zle,“ škemrá tatínek. „Máme spoustu jídla, zima nám taky není, co bys chtěla víc?“

„Já to takhle nenechám!“ vyjekla princezna a než ji mohl kdokoli zadržet, vrhla se k oknu, rozrazila okenice. Do pokoje vtrhla závěj sněhu.

„Jéje,“ vypískl král a skočil pod peřinu.

„Ajajaj!“ zaječela královna přitulila se ke krbu.

„Honem zavři!“ volali v zámku i podzámčí.

Ale princezna jako by neslyšela. Už držela v rukou lopatu a házela sním kam jen to šlo.

„Ta je ale odvážná!“ vydechly stráže překvapením.

„A silná,“ přidaly se komorné.

„Tak ji rychle pomozte,“ vypískla královna a přiložila do krbu poleno.

„Už prosvítá obloha!“ hrabe se princezna ze návěje ven, „už vidím sluníčko!“

Když vidí princezna sluníčko, musí vidět i ono ji.

„Co se to tam dole klube ze sněhu?“ protřelo si ospalé oči.

„Á, to je přece Sněženka!“ i upřelo své paprsky na bojující květinku. Sluneční žár zalil království. Zima se vyděsila a dala se na ústup.

„Přikládejte do kamen, vítězíme!“ volala královna. V tu chvíli přiložili všichni poddaní poslední zbytky topiva.

„Támhle už vidím sedmikrásky,“ hlásí princezna, „támhle vítězí podběl, na stráni kvetou narcisy, pučí bez!“

„Vítězství!“ rozezněl se oslavný pokřik malého království.

„Byla jsi tak statečná dceruško,“ vylézá pan král z postele, „jsem na tebe moc hrdý. Jen si klidně lehni a spi až do dalšího jara, my to už zvládneme sami.“

„Asi tě tatínku poslechu,“ zívla unavená Sněženka a ulehla do prachových peřin.

Tak pomohla statečná Sněženka porazit krutou zimu. Jistě že na to nebyla sama, ale kdyby první nevykoukla, kdyby jí sluníčko nevidělo, kdo ví, zda by příchod jara nezaspalo, kdo ví, zda by se vůbec dostavilo léto.

Otrávená princezna

Jednoho přešťastného rána se v Učeném království narodilo královským rodičům děvčátko překrásné jak z růže poupátko.

Král Učenec Učendlivý bůh ví který hned svolal konsilium vědců, aby nad zdárným vývojem jeho dcerky ve dne v noci bdělo.

„Chci mít tu nejvzdělanější dcerušku na světě,“ kladl jim na srdce, a aby nezůstalo jen u slov, najal místo chůvy rektora university.

Tak děvčátko vyrůstalo v prostředí plném hlav pomazaných. Když si třeba hrála s panenkami, vždy se našel někdo, kdo zvedl prst a zeptal se:

„Víš li pak princezno, kdy byly vynalezeny panenky? Nevíš? Tak to je strašlivě poutavý příběh...“ Než však stačil docent doktor kandidát věd dovyprávět, děvčátku vyhasly oči, tváře zbledly, úsměv otupěl.

„Musí pít víc rajčatové šťávy,“ shodli se doktoři s profesory. Každá vteřina denního rozvrhu byla pečlivě naplánována. Například v pondělí ráno vstávala princezna za doprovodu symfonického orchestru, poté následovala hodina dějepavy, pak kvantová fyzika a systematická zoologie, poté byl oběd v kruhu laureátů Nobelovy ceny, následovala hodina míčových her, poté hra na piáno, četba naučné literatury, před večeří smích s pantomimou národního divadla. Úterý bylo náročnější. Jediný volný den byla neděle, to se jelo do muzeí a galerií.

„Čím víc se princezna učila, tím byla bledší, smutnější, nemocnější.“

„Mám pocit drazí kolegové,“ pronesl jednou primář plamennou řeč, „že princezna trpí chronickou otravou.“

I byly provedeny testy nejmodernější na přístrojích nejdražších a klinikách nejproslulejších, učenci došli k závěru, že princezna je skutečně otrávená.

„Copak nikdo neví, jak mou dceru vyléčit?!“ volal král a hned dal vyhlásit, že komu se to povede, dostane půl království a nejlepšího koně za odměnu.

Oč víc se vzdělanci snažili, o to bylo princezně hůř.

Až jednou, to se zrovna procházela po zámecké zahradě a přitom si opakovala vyjmenovaná slova po fň, přilétl přes plot kopací míč. Za míčem se objevila šřapatá hlava.

„Kopni nám ho zpět,“ mrká na ni.

„Já kopat neumím, to se pro princeznu nehodí,“ poučuje klučinu, „zato ovládám skvěle vybíjenou, to kdybyste si náhodou chtěli zahrát.“

„Ale to víš, že chceme,“ kývá kluk překotně, „přelez zeď, venku je nás víc.“

Toho večera přišla princezna pozdě domů, měla natrženou sukni, navíc neměla napsaný domácí úkol, zato měla líčka červená a když jí kuchaři přinesli večeři, dala si dvakrát přidávek.

Tak bylo odhaleno, že za otravu princezny nemůže ovzduší, strava či alergeny, ale učitelé. Následně byly provedeny studie analytické, které nezvratně dokázaly, že přemíra vědomostí normálnímu člověku škodí.

Děti sice nedostaly půlku království a nejrychlejšího koně, zato jim pan král nechat postavit veliké hřiště, krásné koupaliště a zámeckou zeď nechal zbourat, to aby si v parku mohly každý den hrát.

Z princezny sice nevyrostla nejvzdělanější dívka na světě, zato už nikdy nebyla nemocná, navíc se stala tou nejveselejší princeznou, jakou kdy Učené království mělo.

Krutikrk Překrutný XXXIII.

V největším království světa vládl po staletí mocný rod Krutikrků. Generaci za generací bojovali s nepřáteli, z lebek těch poražených budovali pyramidy, až dobyli celý svět.

„A co budeme dělat teď?“ otázal se král při pitce svých kumpánů.

„Budeme se nudit,“ zabručel dvořan.

„Chytrý člověk se nikdy nenudí,“ poučoval král.

„Co takhle lov na mužiky?“ navrhl jeden.

„Co to jsou mužici?“ otázal se cizinec.

„Ruští mužici jsou taková užitečná zvířata,“ poučoval král.

„Žijí v zemljankách, pěstují pro mě obilí, ale když ho chci pro svou armádu získat, musím mužiky pochytat a obilí jim vzít.“

„A taky skvěle tahají lodě,“ zasnul se velitel říční plavby,

„zrovna minulý týden odtáhli celou naši flotilu proti proudu Volhy o stovku kilometrů – ani tažní voli by to nesvedli rychleji.“

„A jsou skvělí horníci,“ připomenul velitel těžebního oddílu.

„A úžasní kameníci,“ doplnil velitel stavařů, „stačí jim dát litr vodky nějakou tu zakusku, pracují pak celý den.“

„Nejlepší jsou jako lovná zvěř,“ zasmál se král, naskočil na spanilého koně, za ním četa dragounů, a už se hnali z města ven. Celý den rajtovali po nedozírných stepích, kde uviděli volný drn, odkopli ho, mužika ulovili.

„Já jsem vítěz!“ volal král, když chytil jubilejního stého mužika. Šlechticové králi pleskali, mužik se osmělil zabručet: „Bez nás bys nebyl králi nic.“ A to bylo také to poslední, co kdy řekl.

Když už se král dost pobavil, zamířil se stádečkem zajatců – vlastně svých poddaných - k nejbližšímu městu.

V království byla velká města z mramoru, střechy ze zlata a pokud v něm chtěl někdo žít, musel to být oligarcha. Jejich

radost ze života bylo slyšet na dálku – jásot a křik se nesl stepí jako vřískot pavíánů v pralese.

„A jsme mezi svými!“ volali dragouni a ponořili se do noci plné pitek a prostopášností.

„Mí lidé ke mně!“ zlobí se král, „víte, že miluji společnost. Pár poddaných rozsekáme, pár pošleme na Sibiř, noc je ještě mladá, bavit se nám chce!“

A tak se obveseloval celou noc, až zmožen celodenní námahou Krutikrk Překrutný XXXIII. usnul.

Ráno vstal s opicí a nemohl se jí zbavit.

„Tak sundá mi někdo to odporné zvíře z ramene?“ ošíval se.

„Jak nádherná opička,“ připlula královna v plné své kráse, za ní houf dvorních dam. „Odjíždím choti do zimního paláce, zůstanu v něm celé léto.“

„Chtěla jsi říct drahoušku do letního,“ opravil ji král.

„Chtěla jsem říct na daču, to je ta chatička s tisíci ložnicemi, jak jsi mi ji dal loni k narozeninám. Doufám, že se tu beze mne nebudeš nudit.“

„Já se nikdy nenudím!“ zahulákal král a pustil se do kaviáru se šampaňským. Když dopil druhou láhev a zakončil tak snídani, začal se nudit.

„Když neumíte bavit krále!“ řval na celé město, „všechny vás ubiju!“ I nalil si tradiční stakan vodky, zajedl ho kusem uzeného špeku, vyběhl do prázdných chodeb paláce.

„Kde jste vy vyžírkové? Kde jste vy zbyteční lidé, vy nanic hodní ničemové?“ Pobíhá po jantarové komnatě, ale nikoho nevidí. Vyběhne na balkón, nádvoří prázdné, jen v dálce se mihotají davy měšťanů, jak spěchají z města pryč.

„Victoria!“ ječí do prázdných ulic. Ticho mu je odpovědí. Tak Krutikrk Překrutný XXXIII. zvítězit nad všemi nepřáteli i vlastním lidem. Jeho vítězství bylo dokonalé, zůstal sám. Navěky sám.

Lidumil Všelaskavý I. i poslední

Jablko nepadne daleko od stromu, jen čas od času se stane, že se jedno hodně daleko zakutálí. A přesně to se přihodilo krutému králi – jeho syn byl lidumil.

Nechtělo se mu vládnout, sotva na trůn dosedl, dal svolat svůj lid a povídá:

„Můj drahý lide, nejmilejší národe. Dost bylo krutovlády! Jsem rozený demokrat. Nechci vám poroučet, vládněte si sami.“ Ozval se váhavý potlesk. „Hned zítra se rozejděte do svých domovů, zvolte ze svého středu toho nejlepšího a pošlete ho na hrad.“

Jakmile se ta zpráva roznesla, sešly se davy lidí, začaly vybírat nejlepšího. Znali se dobře, přesto nebo právě proto vybrat nejlepšího nedokázali. O tom věděli, že chotí tam tomu za ženou, ten byl držgrešle, ten zase zbabělec. Hádali se, rokovali.

„Lidé!“ zasáhl král Lidumil, „nehledejte nejlepšího, prostě napište na lístek toho, koho chcete poslat, kdo získá nejvíc hlasů, je poslanec.“

Je historicky doloženo, že mladí muži napsali na lístek krásné ženy, pacienti své lékaře, lékaři své právníky, právníci ty nejbohatší, nejbohatší ty nejsilnější, staré báby ty, co uměli nejlépe přivolávat déšť. Tak se v určený den sešel na nádvoří dav poslanců. Neznali se, byli bezradní.

„Lidé!“ vystoupil král Lidumil na balkón, „je vás moc, nedomluvíte se! Zvolte ze svého středu ministry, oni budou vládnou, vy je kontrolovat.“

„Co říkal?“ ptali se ti vzadu, „nic tady není slyšet.“

„Ale že se nedomluvíme,“ odpovídali ti vepředu, až vznikla taková vřava, že nikdo neslyšel nikoho.

„Přátelé!“ vyskočil ten s nejsilnějším hlasem na podstavec sochy, „volte mě! Budu podporovat vzdělání a umění!“

„To je dobrý nápad,“ souhlasili poslanci, „to je náš ministr kultury.“

„Zvolte mě!“ vyskočil další na sud se střelným prachem, „posílím armádu, zajistím naši mladé demokracii bezpečí!“

„To je také dobrý nápad,“ souhlasili poslanci, „to je náš ministr války.“

Tak byli zvoleni ti, co toho nejvíc naslibovali, co nehlasitěji křičeli nebo jen vyskočili na vyvýšené místo a už tam nikoho nepustili.

Král očekával vládu v zasedací místnosti a sotva se posadila, dojatě povídá: „Drazí ministři, předávám vám tímto klíč ke královské pokladnici a sbírku zákonů, naložte s nimi, jak nejlépe umíte. Já se stáhnu do ústraní na svůj soukromý ostrov. Vezmu si jen maličkou jachtičku, pár aut a nemnoho pytlíků zlata, abych netrpěl podvýchivou, jinak vše přenechám vám.“

„Sláva!“ volali ministři a na rozloučenou králi zatleskali.

„Když jsme tu zůstali sami,“ ujal se slova demokrat Zlatoústý, „musíme přejmenovat království na republiku, musíme znásobit počty úředníků, ale hlavně přátelé si musíme stanovit důstojné platy.“

„A co mám udělat s královským zákoníkem?“

„Podlož ním třeba nohu od stolu, nějak se houpe.“

„Jak si můžeme stanovit platy, když ani nevíme, kolik máme peněz?“ Než stačila slova doznít, už se ministři hrnuli do královské pokladnice. Rozrazili kované dveře - užasli překvapením. Stěny vykládané drahokamy, podlaha celá ze zlata a těch truhlic roztodivných šperků co tu bylo!

„Kdyby lidi místo kutání zlata a hledání drahokamů dělali něco pořádného, žilo by se nám líp,“ posteskl si ministr zemědělství. Nikdo se nepřidal, nikdo s ním nesouhlasil.

„Peníze, peníze, peníze,“ poslancům zářily oči jak dětem na pouti.

„Už musím jít,“ tlačí se ministr obrany ven.

„Co ty zlaté náušničky?“ ukáže mu kolega na uši.

„Kde se tam vzaly?“ diví se ministr.

„A co ta diamantová čelenka?“ ukáže na dalšího odcházejícího.

„Přátelé!“ přeruší demokrat Zlatoústý vznikající hádku, „co kdybychom si rozdali všechno, co tu je, jako mimořádné odměny?“

„O takovém návrhu musíme dát hlasovat. Kdo je pro? Kdo proti? Zdržel se někdo hlasování? Není tomu tak.“ Poslanci návrh jednomyslně odsouhlasili. A když už byli v tom hlasování, vydali zákon proti tyranii. Na krále Lidumila Všelaskavého I. byl vydán zatykač, soud ho jako rozeného tyrana odsoudil, kat popravil.

Od těch dob světu nevládnou tyranii, ale demokrati. Jsou bohatší než šlechta, drzí jsou stejně, ale umí skvěle řečnit. Například z demokrata Zlatoústého se stal zlatý oligarcha, co každý den líčí prostým lidem, jak jim pečení holubi budou létat do huby.

Já tam byl, já ho slyšel a povím vám, chuť té vynikající pečinky cítím v ústech dodnes – stačí zavřít oči a naslouchat politikům.

Dráče pláče

V zemi plné magmatu a vodních vřidel s narodilo dráče. Sotva se vylíhlo ze skořápky, vydalo se hledat potravu. Napilo se z potůčku lávy, osvěžilo v gejzíru páry, poposedávalo po krajích útesu, dívalo se dolů, až z něj spadlo.

Naštěstí draci mají létání vrozené, jen roztáhlo blanitá křídla, proudy termiky ho vynesly vzhůru.

„Mami, tati, já letím!“ volalo dráče na celý svět, ale odpověď nedostalo, bylo totiž tím posledním drakem na světě.

„To je ale krása!“ rozplývalo se. Pod ním ubíhaly hory i údolí, lesy i stavení, až dráčeti došlo, že se ztratilo. Zdrčeno svou samotou se sneslo na nejbližší hradní zeď. Rozplakalo se - a protože draci mají slzy ohnivé, zapálily kupu roští.

Tou dobou pronášel generál Hrozimil projev ke svému vojsku.

„Náš pan král se spřátelil se všemi nepřáteli,“ poskakoval před nastoupenou jednotkou, „vztahy upevnil manželskými svazky, takže válka nebude.“ Stavěl se na špičky, protože byl ze všech vojáků ten nejmenší. „A co dělá armáda bez nepřítele?“

„Brání mír!“ zvolal Šplhoun Nejapný čerstvě odvedený.

„Jo, tak jediň v papučích a s lulkou v puse,“ zabručel Hrozimil. „Armáda bez nepřítele je jako dítě bez kamarádů, jako oheň bez paliva, jako ...“ jeho oči uviděly slabounký proužek dýmu. „Zase některý z uličníků podpálil bojovou otep roští,“ rozhodil rukama. „Poslouchejte, Šplhouně...“

„Jsem vojín Nejapný,“ salutoval snaživec.

„Tak Nejapný, ruce na bradavky a poklusem klus. Než řeknu švec, chci tady mít hlášení, co to tam je, jasný?“ Než stačil vojín odpovědět, už byl zpět a hlásí: „Je to drak!“

Generál si všiml ústrojní nekázně, tedy rozepnutého knoflíčku u krku, a byl nadmíru zhnusen.

„Víte vy vojíne, od čeho jsou popraskané ty zdi na okolních budovách?“ Ticho. „To od vojínů, kteří uměli vzorně předávat bojová hlášení. Tak znovu a nahlas.“

„Drak!“ zaječel vojín co mu síly stačily, „je tam drak!“

„To už bylo lepší,“ pošťoural se generálek v zalehnutém uchu, a aby dokázal, že i on umí řvát, zařval: „Do zbraně!“ Armáda draka obklíčila, do pytlíku od bombónů ulovila.

„Dopravte ho do dračí sluje!“ Dal generál povel. Nikdo se ani nepohnul. „To je ta prázdná jeskyně od munice hned za cvičišťem,“ upřesnil svůj moudrý rozkaz.

Toho dne se král Důvěřivec Opatrný dověděl, že království bylo napadeno ohnivou saní, že armáda pohotově zasáhla, zahнала nepřítel na ústup, prostor ohradila, pozice udržela.

Tou dobou si vojín Nejapný hrál v jeskyni s dráčetem. To mu lezlo po brnění, olizovalo nýtky, dokonce mu rozepnutý knoflík snědlo.

„Kdo by si pomyslel, že draci jedí železo a knoflíky,“ šimrá vojín dráče na bříšku, „a co ještě jíte?“

„Já nevím, co my draci jíme,“ pípne, dráče, „ještě jsem nic nezažilo, ale to železo mi moc chutná.“

I byla udělána sbírka starého šrotu, vypsány pracovní směny, aby bylo železa pro draka vždy dost.

„Vy jste na mě tak hodní,“ děkuje dráče a cpe se jako nezavřeně. Malý generál dal ke sluji namontovat výrobník kouře a tlampače, do kterých pouštěl hrozitánský řev, to aby měli lidi z draka strach.

Tak plynuly roky. Dráče vyrostlo, zestárlo, vyhublo, onemocnělo, zdechlo. Ze sluje se linul strašlivý puch.

„Drak má zažívací potíže!“ tvrdil generál Hrozimil, „potřebuje sou stravu zpestřit kalenou ocelí!“ I vyhlásil další pracovní směny zdarma.

Zrovna tou dobou se v království našel jeden potíživista, co neposlouchal vrchnost, zátarasy přeskočil, do sloje se přioplížil.

„Drak je mrtvý!“ vykřikl v údivu, a přestože se ho snažili vojáci chytit a umlčet, lidé se už zastavit nedali. Zátarasy protrhli, draka uviděli.

„Jaký je maličký!“ divili se poddaní.

„Jaký je vyhublý!“ žasly poddané.

„Kam se podělo všechno to železo a kalená ocel?“ ptali se jeden druhého, „na koho jsme celé ty roky dřeli?“

Tu se u sluje objevil generál Hrozimil v obrněném transportéru, zařval do dračích tlampačů.

„Má armáda svedla nespočet srdnatých bitev s litou saní, po nezdolném úsilí draka zdolala, hurá!“ Vojáci poslušně zajásali. „Na místě vítězství postavíme drakovi pomník. Drak v nadživotní velikosti bude celý z ocele, bude to největší pomník všech dob.“

„A jéje,“ zaúpěli lidé.

„Ale to nestačí! Není všech draků konec. Mohou přijít noví drakové, noví nepřátelé. Musíme se na ně připravit. Přezbrojíme armádu, zmodernizujeme továrny, rozšíříme cesty, zvětšíme doly, postavíme nedobytné hradby navzdory všem válkychtivým drakům světa! Tak to zůstane na věčné časy a nikdy jinak!“

Lidé sklopili hlavy, poslušně se rozešli do svých domovů. Od té doby musí každé ráno vstát, pro dobro společnosti usilovně pracovat.

A co se stalo s generálem Hrozimilem? Po ránu chodí na golf, na oběd do nejlepší restaurace, do rána pak oslavuje, s ním slaví i králové, továrníci, finančníci a uličníci, a dokud nezemřou, budou svá vítězství oslavovat dál.

Jak se stal potížísta patolízalem

V každém království co svět světem stojí byli jsou a budou lidé, kteří dělají potíže. Někdy sobě, někdy vrchnosti, nejčastěji všem.

Jeden takový se táhl od hospody k hospodě, v odřeném futrálu staré housle, tam si vydělal na večeři, tam zase na výprask, chodil a hrál, protože nic jiného neuměl.

„Zahraj nám Štístko něco od srdce!“ volali na tuláka štamgasti, „máš u nás pivo zdarma.“

Štístko spustil píseň o svobodě opojné jako víno, o světě bez boháčů a násilí, o odvaze nezdolné, chrabrosti opojné.

„Přidej další!“ volali opilci. Tak přidal tu o králi trpaslíků, který nechal všechny větší popravít, až se stal největším velikánem na celém světě.

Čím déle Štístko zpíval, tím byly jeho písně odvážnější, až se stalo to, co se stát zákonitě muselo: Zavřeli ho, odsoudili, na popravu připravili.

Vítr honil prach po dlážděných cestách, okenice zavřené, ulice liduprázdné, když tu se ozvalo bubnování.

„Na vědomost se dává všem, že dnes, v pravé poledne, bude popraven zločinec nejkrutější, pobuda nejšpinavější, potížísta, neznaboh a výtržník zvaný Štístko. Účast na popravě je dobrovolná, ale přijďte všichni. Kdo nepřijde, tomu se nic nestane.“ A zase to hrobové ticho.

V pravé poledne jako když mávne kouzelným proutkem se okenice rozletěly, dveře otevřely, lidé se jako na povel vyřítili do ulic.

Taková poprava je společenská událost a přestože se prezentace nekontroluje, lidi si všímají. Je zvykem, že se honorace vystrojí do toho nejlepšího, nuzný lid do nejčistějšího, jeden před druhým se předvádějí, jak moc dokáží odsouzenec potupit.

Štístka vedli v okovech, ze všech stran se na něj snášela sprška nadávek a smetí. Kdyby ho kat neodtáhl na popraviště, jistě by byl ubit spravedlivým davem k smrti.

„Máš odsouzený právo na poslední přání, je to starý zvyk,“ pokynul blahovolně král Autorita Odkoryta, „a zvyky my ctíme, na rozdíl od tebe, neřáde.“

V tu chvíli jako by Štístko ožil, zakřičel na celé náměstí:

„Chtěl bych si zazpívat poslední písničku!“

„Hrát můžeš,“ svolil král, „ale zpívat ne. Na ty tvoje sprostoty tu není nikdo zvědavý, že?“ Smích podpořil vladaře.

Staré housle putovaly na popraviště. Štístko je uchopil, přiložil k uchu, naladil, smyčec potřel kalafunou, lidé ztichli. Do toho hrobového ticha zazněl dlouhý táhlý tón, odrážel se od budov, narážel do lidí, vznášel se a rezonoval, přidal se další a další. Bleskurychlá stakáta se mezi sebou hádala, jako by už nehrál jediný houslista, ale celý orchestr! Když ztichl, ozval se bouřlivý potlesk. Pan král Autorita Odkoryta se postavil a povídá:

„Jsi sice zločinec, ale také nejlepší hudebník v království. Uděluji ti milost.“ Dav aplaudoval ještě víc. „A aby ses už nemusel potulovat krajem, jmenuji tě dvorním skladatelem s patřičnou rentou a samozřejmě i ubytováním.“

„Ať žije náš milostivý král!“ volal lid, Štístko volal s ním.

Od těch dob od něj neuslyšíte žádný protest song, jen oslavné písně na krásu a velikost vladaře. Také na krásu a velikost bohatství, na krásu a velikost pravé a upřímné lásky, na to jeho naše vaše štěstíčko.

Lidem se milounká hudba líbí, protože kde se slaví, tam se lidi baví a bavit se budeme čím dál víc.

Uplakaný král

Vysoko v oblacích, schováno v nedozírných výšinách, rozprostírá se Deštivé království. Uplakaný král je tuze citlivý panovník, každá maličkost ho rozesmútní. Zrovna teď vstává z postele, protahuje se, snídá kaši z mlhy, u stolu ho vítá dcerunka a povídá: „Tatíčku Deštíčku, co kdyby sis dnes odpočal, nechodil ven? Chci se trošičku opálit, sluníčka si užít.“

„Achich, ach, achich, ach,“ rozplakal se Deštivý král, „ty už mě nemáš ráda.“

„Ale mám tě ráda můj jediný tatíčku, copak je něco na opalování zlého?“

Král přestal plakat, zamyslel se.

„Tak jednak se můžeš spálit, ale i když se nespálíš, můžeš si ublížit. Sluníčko vyvolává příšerné nemoci, jestli o tom nevíš.“ A jak si ty nemoci představil, rozplakal se jako dítě.

„Jenom se podívej, co dole jsi svým pláčem natropil,“ ukazuje dcerka dírou v mracích. Pod nimi jsou lidé zmoklí jak slepice, ale to by nebylo tak hrozné, i řeky se vylily z koryta, dokonce pár domů to odneslo, což je tak smutné, že to krále rozpláče ještě víc.

Pokud král dlouho pláče, hodně se unaví, usne. A přesně to se stalo toho rána. Princezna krále přikryla nejměkčí peřinou, co v království měli, zakázala všem v domě mluvit, šeptat, dokonce i dýchat, aby krále omylem nevzbudili.

Zavolala kamarádku, vydaly se opalovat.

V dešťové kronice je uvedeno, že neonemocněla žádnou strašlivou chorobou, dokonce se ani ten den nespálila, zato si přinesl domů tolik dobré nálady, že se po zbytek léta král jenom smál.

A tady by pohádka mohla skončit, ale vedle světa dětí je i svět dospělých.

Když Deštivý král nepláče, zavládne na zemi strašlivé sucho a to nesvědčí úrodě. Naštěstí princezna nemyslela jen na sebe, s králem to uměla, hned po prázdninách přinesla ze školy pětku, král se rozplakal, zemědělci se z deště radovali. Ale jen za vraty, aby je nikdo neslyšel. Před vraty nařikali, jak hrozně je počasí ten rok potrápilo.

Za špatné počasí přidělil stát zemědělcům dotace, ty malé to potěšilo, ti velcí si žijí jak šlechta, snad ani netuší, kde jejich pole leží. Ale skutečně blaze se žije jen zemědělcům v Praze. Je jich tam už tolik, že si založili vlastní ministerstvo, o dotace hrají karty. Kdo vyhraje, nakoupí si nové terénní vozy, jede na dovolenou k moři, ale svým zaměstnancům nedají nic. Ti jsou od rána do večera zpocení a v gumákách, v peněženke jedině tak průvan.

A to rozpláče každého, nejen Deštivého krále. A plakat bude stále víc, dokud ve světě dospělých nepošlou tu pakáž, co obírá slušné lidi, do propadliště dějin.

O princí Špindimilovi

Princ Špindimil se nerad myl, nesnášel vodu a mýdla se bál víc než zubaře. Jeho královská matka, velice vznešená dáma, se chlapce štítla.

„Fuj,“ krčila aristokratický nosánek, když ho chuva přivlekla na oběd, „copak ho nemůžeš umýt?“

„Když on mě neposlouchá,“ snažila se nešťastná chuva udržet chlapce u stolu. „Sotva uklidím, všechno rozhází, sotva ho převleču, hned se ušpiní. Když ho chci mýt, křičí tak, že v oknech praská sklo! Snad by poslechl vás, vaše královské veličenstvo.“

Královna se zhrozila.

„No dovol, na takové věci já nemám čas! Když neposlouchá, nechej ho, příroda si s ním už nějak poradí sama.“

Tak se stalo, že královský synek vyrůstal jako dříví v lese. Časem to došlo tak daleko, že s ním nikdo ani nepromluvil, nikdo se ho prstíkem nedotkl, jinak by mu slezl nehet.

Princi to vůbec nevadilo, miloval zahradu, zvláště zapomenutá zákoutí s kupami tlejícího listí, neprostupnými houštinami a jezírky zarostlými bažincem. Srdce měl dobré, ale k lidem se chovat neuměl.

„Váš synek je tak krásně opálený,“ chválily chlapce napudrované šlechtičny, ale to netušily, že je jenom tak strašně špinavý. Jejich nadšení se změnilo na zděšení, když se k nim princ přiblížil a hodil jim do výstřihu upatlanou žábu. Dámy omdlávaly hrůzou, lily na sebe flakóny voňavek, ovívaly se vějíři, až jim paruky odlétly, ale toho příšerného zážitku se zbavit nedokázaly.

Jednou se takhle Špindimil toulal lesem, dloubal do mravenišť, rozkopával houby, když tu narazil na mocného čaroděje, jak sbírá léčivé byliny do svého kapsáře.

Princ se schoval, a když byl stařec hodně blízko, vyskočil a co nejhlasitěji juknul: „Baf! Bububu, baf!“

„Fuj, to jsem se ale lekl,“ otrpěl se čaroděj, „kde ses tady uličníku vzal?“

„Já jsem princ Špindimil, padni na kolena dědku jedna plesnivá, copak nevíš, jak se máš chovat ke svému vladaři?“

„A stafraporte,“ zaklel čaroděj, „ono je to nejen špinavé, ale i nevychované!“

„Naposledy jsem se myl loni v létě,“ chlubí se princ, „a nevychovává mě nikdo, nemám to zapotřebí.“

„Ale to víš, že máš. Vězňové jsou proti tobě navoněné fíflenky a i řeznický pes má lepší výchovu než ty. Ale co, když tě neumí vychovat rodiče, vychová tě život sám.“ I dotkl se chlapce kouzelnou hůlkou: „Balvan jsi a balvanem zůstaneš!“ V tu ránu se princ změnil na špinavý balvan.

Na zámku by princ nikomu nechyběl, ale to ticho a libá vůně byly nezvyklé. I vydali se prince hledat, ale ať hledali sebevíc, najít ho nemohli.

Teprve teď si královna uvědomila, jak chlapce zanedbávala, že mu ve všem ustupovala, má na jeho zmizení svůj podíl. Až se z toho žalu roznemohla. I pokryli zámek černým sukem, spustili vlajky na půl žerdi, vyhlásili trvalý státní smutek.

Běžel čas. Šutrák u cesty omyl déšť, vítr ho vysušil, slunce vybělilo v mramor bílý jako padlý sníh. Kdo ho uviděl, zastavil se, poseděl, popřemýšlel, jakoby měl nad lidmi podivnou moc.

Jednou šel kolem sochař. Sotva ušlechtilý kámen spatřil, hned mu učaroval. I odvezl ho do své dílny, tesal, hladil a leštil, až z materiálu vybrousil sochu chlapce krásnou tak, že krásnější nikdo neviděl.

„Nic tak skvělého jsi dosud nevytvořil,“ obdivuje sochu manželka, „jdi muži na zámek, královna ztratila syna Špindimila, třeba jí sochou uděláš radost.“

I vydal se sochař ukázat své dílo panovnici.

Sotva chlapce uviděla, vykřikla: „Ach ty můj chlapečku! Co jsem se tě nahledala, co nocí jsem proplakala, ale teď mi tě už nikdo nevezme!“

„Ale královno,“ brání se překvapený sochař, „je to jen kámen.“

Královna sochu objala jak nejmocněji mohla, políbila na obě tváře, socha obživila.

Najednou stál uprostřed pokoje ztracený princ, ale ne už špinavý jak prase, ale čistotou zářící, krásný a voňavý. To bylo radosti! To bylo shledání!

Celé království se veselilo, černé sukno schovali do truhlice, však se někdy bude hodit, vlajky vytáhli až úplně nahoru, lidé na ulicích spontánně tančili, ve světnicích si čas od času zavýskli, dokonce i čaroděj se radoval, a to všechno proto, že se kouzlo tak skvěle zdařilo.

Jak princezna vymetla vodníka i krále

Tak jako správný chlap miluje rychlá auta, tak i králové kdysi milovali správné chlapy (oprava – rychlé koně). Jednou si nechal král Správňák Chlapácký XXII zapřáhnout do kočáru ty nejrychlejší koně ze stáje, a aby je řádně opruboval, hnal si to po hrázi rybníka tak rychle, až se ójé zlomilo, otěže urvaly, kočár do vody spad.

A protože ve správném království jsou rybníky správně hluboké, nad kočárem se zavřela voda, jako by ani nebyl.

„Kdopak to zase nepřizpůsobil rychlost povaze a stavu vozovky?“ pospíchá vodník k místu havárie. „Á! To je samotný pan král!“

„Pusť mě ven vodníku,“ buší král do oken kočáru, „jinak ti rybník vysuším, tebe přerazím.“

„Už jsem slyšel různé volání o pomoc,“ šklebí se vodník, „ale tohle? Ostatně, jakpak mně chceš vypustit rybník, když se už z vody nikdy nedostaneš?“

„Omlouvám se vodíku, unáhlil jsem se,“ králi teče do bot, „pusť mě ven, bohatě se ti odměním.“

„Ale já mám vše!“ rozpřáhne vodník rukama.

„Postavím ti další rybník,“ králi už teče do trenýrek.

„Mně jeden stačí.“

„Přidám víc kaprů!“ královi teče pod košili.

„Těch mám dost.“

„Tak vysadím sumce a štiky, jen si řekni, co bys vodníčku chtěl?“

„Tvou dcerušku za ženu,“ olízne se vodník jako mlsný pes.

„Okamžitě mě ty neřáde pusť, nebo uvidíš!“ Král má vody až po krk.

„Co uvidím? Tvou dcerušku u oltáře?“

„No tak dobrá, máš mé otcovské slovo, jenom mě už prokrindáčka pust’.“

„Nevím, co to je krindáček, ale jdi si,“ vysadí vodník krále na břeh.

Hned druhý den se zelený mužík obleče do svátečního, to je taky zelená, ale s červeným šátkem u krku, nazuje naleštěná bagančata, do jedné ruky vycházkovou hůlčičku, do druhé kytici leknínů a už si to šine do zámku na námluvy.

„Bud’ vítán zeťáčku!“ přitiskne král vodníka na otcovskou hruď, „dej si se mnou hlt svařeného vína, v tom tvém rybníku jsem pořádně nastydl.“

„Dám si, co bych nedal, já jsem nechcípáný pořád, ale kde je princezna?“ vodníkovi ukápně chlípná slina (možná to je sopel).

„Strojí se děvčátko mé spanilé nebožátko, aby se ti líbilo.“

„Tak to se mi líbí,“ plácne se vodník do steh, „a co budeme mezi tím dělat?“

„Umíš vykládaný mariáš?“ ptá se král.

„Každý správný chlap umí mariáš.“

„Ale ty jsi vodník.“

„To je taky chlap, rozdávěj.“ Než dopili druhý džbáněk, už se komnatami rozléhalo: „Flek!“ „Re!“ „Tuty!“ „Boty!“ „Kalhoty!“

„Tak se pochlub příšero jedna zelená – moment, o co to vlastně hraje?“

„O nic,“ zarazí se vodník.

„Správný karbaník vždycky o něco hraje,“ nedá se král.

„Tak ty hraješ o svou duši a já o tvou princeznu,“ vyloží vodník karty na stůl.

„To nejde!“ ječí král, „neurážej mou inteligenci!“

„Co by to nešlo? Mám trumfovou postupku!“

„Nemůžeš vsadit mou duši proti mé dceři, vsad’ něco svýho!“

„To máš stejně jedno, vyhrál jsem, tak nic svýho sázet nemusím!“ ječí vodník.

„Jak můžeš vědět, jestli jsi vyhrál, když jsem ještě ani nevyložil karty na stůl!“ vstává král notně posílen vínem.

„A co bys asi tak mohl mít vyššího, ty jeden chytráku trapnej?!“

„Kdo je u tebe chytrák?“ vrhne se král na vodníka.

„A kdo je u tebe zelená příšera?“

V tu chvíli vejde do sálu princezna.

„Pánové, co to tu je za skrumáž? Snad se nebijete?“

„Ale ne,“ zarazí se vodník a hledá pukét leknínů.

„Vůbec ne dceruško,“ upravuje si král natržený límeček, „jen tady tak hrajeme karty.“

„A o co hrajete?“ zeptá se pozorná princezna.

„O tvou ruku,“ jukne vodník.

„O mou dušičku,“ opraví ho král.

„Tak moment,“ nadýchne se princezna tak zhluboka, až zhasnou všechny svíčky v pokoji, „vy hrajete karban o mou budoucnost?“

„Ale dceruško,“ jektá tatínek, „je to jen taková chlapská zábava, to se musí.“

„On mi to slíbil,“ žaluje vodník.

„Já vám dám chlapskou zábavu,“ bere princezna do ruky koště, „já vám dám sliby! Jak si vás mohou lidé vážít, když se chováte jak uličníci?!“ A bác, a bác, mlátila je tak dlouho, až vymetla vodníka do rybníka a krále do postele.

Od těch dob všichni ví, že právě ti největší chlapáci se často chovají jako kluci. Kéž by v každém království byla tak odvážná princezna a pořádné koště. To by se hned lidem žilo jako v pohádce.

Jak se král stal bezdomovcem

Zatímco bohatství králům nadělí do kolíbký rodiče, učenost s penězi nezdědí.

Princ Nabob Hloupoučký se nerad učil, jakmile uviděl kantora, hodil po něm cokoli, co měl po ruce.

„Mějte trochu slitování,“ prosil pedagog, „když se nic nenaučíte, král se bude zlobit.“

„Vyžene tě, kyš, kyš!“ udělal princ dlouhý nos.

„Jsem tady pro vaše dobro! Jak chcete vládnou celému království, když neznáte ani vlastní zákony, sotva se umíte podepsat?“

Ale hloupoučký princ neposlouchal, schovával se do altánku, lozil po stromech, než ho učitel našel, byl konec výuky.

Když se stal Nabob králem, propustil kantory, právníky i úředníky, zato vyslal posly do širého světa, aby mu našli nejkrásnější manželku pod sluncem.

Hned druhý den zaklepala na vrata dívka celá v bílém.

„Tak jsem tu,“ usmála se líbezně, že se do ní Nabob na první pohled zamiloval. I konala se svatba veliká, víno teklo proudem, a pohádka by skončila dřív než začala, kdyby si princezna nenajala právníka křivého jak paragraf, těsně před obřadem před Hloupoučkého položili hromadu papírů.

„Co to je?“ lekl se Nabob.

„To jsou smlouvy,“ směje se právník jako největší kamarád, „stačí je podepsat. Umíte se přeci králi podepsat, ne?“

„Ale samozřejmě,“ naporuje se, „jsem král, každý král se musí umět podepsat.“

„Tak šup, ať ještě stihnete tu svatbu.“

„Možná bych si to měl nejprve přečíst,“ vzpomněl si Nabob Hloupoučký na to, co ho kantoři učili.

„Ale jistě, čtěte a studujte, na to máte právo, ale pokud dovolíte, stručně to shrneme. Toto je předmanželská

smlouva, v podstatě formalita, to kdyby se stalo něco neočekávaného.“

„Chápu,“ zívá Nabob, „ale nic se nestane.“

„Jak by mohlo,“ směje se právník, „vždyť se máte rádi!“

„My se dokonce milujeme, že miláčku,“ vlepí nevěsta Hloupoučkému takový hubanec, že se mu až zkroutí palce u nohou.

„Tady je nezázivný soupis společného majetku, výpis situací, kdy veškerý majetek dostane strana žalující a kdy žalovaná, ale kdo by myslel na rozvod, když ještě nedošlo ke svatbě, že? Takže formalita, formalita a formalita,“ otáčí právník listiny.

„Už dost, kde to mám podepsat?“

„Tady, tady a tady.“

Až pak byla svatba veliká a víno teklo proudem, sotva se stačili svatebčané z opojení probrat, objevili se na hradě příbuzní královny.

„Nikdy jsem netušil miláčku, že máš nějaké příbuzné,“ diví se Nabob Hloupoučký celý v rozpácích.

„Já ti to neřekla? Tak mám.“

Příbuzní obsadili hrad, krále z něj vyhnali, na cestu mu poznadávali, vrata na petlici uzamkli.

I rozpoutala se papírová bitva, právníci se bili až do naplnění svých bankovních kont, ale královna měla po všech stánkách převahu. Než se král nadál, stal se z něj legální bezdomovec.

Královna si vzala mladého vysokého a svalnatého krále, měli spolu kupu dětí, a pokud neumřeli, žijí spolu dodnes.

A co se stalo s bezdomovcem? Prý si vystavěl krásný domek ve větvích staletého stromu, nanosil si do něj ty nejkrásnější věci z popelnice, vyrobil si ten nejměkčí slavník, lehl si na něj a liboval si, že po něm nikdo nic nechce, nic dělat nemusí a hlavně vše zvládá bez učení a s úsměvem.

Větrné království

Vysoko převysoko, daleko předaleko, až kdesi na konci světa, bylo nebylo království, jmenovalo se Vidrholec.

V tom království vládl Větrný král se svou manželkou Meluzínou, dcerkou Vichřicí a synkem Severákem, a aby byla rodinka úplná, nesmíme zapomenout na dědečka Vánečka a babičku Fujavičku.

Království to bylo nehostinné, samý kámen a uschlé roští, dokonce i zámek byl upleten z trnitých křovin, proto za nimi nikdo na návštěvy nechodil.

Jednou takhle sedí tatínek u televize a pije pivo, když mu maminka povídá: „Cítím se tak opuštěná! Co kdybychom zaletěli mezi lidi a trochu se pobavili?“

„Ale já se bavím už dost,“ ošívá se pan král. „Proč někam chodit, když je nám doma tak dobře? A lidi nás stejně nemají rádi, copak jsi zapomněla?“

„Nemůžeš být takový samotář, navíc ti pohyb udělá dobře,“ líásá se Meluzína.

„Neudělá, ale když chceš na procházku ty, můj největší drahoušku, poletíme.“

I vyrazili toho večera do vesnice. Meluzína se proháněla mezi komíny, i do oken nahlédla, král sundával tašky ze střech, protože žádnou lepší zábavu si najít neuměl, tu uviděli na kopci větrnou elektrárnu!

„Co je to za divnou věc?“ obhlíží ji Větrný král ze všech stran, „ta tady minule nebyla.“

„Tak ji sfoukni,“ výská Meluzína, „nic jiného si nezaslouží.“

Král se nedal dlouho pobízet, rozehnal se proti vrtuli, zapletl do jejích lopatek, roztočil se jak nejrychleji to šlo.

„No to je ale legrace!“ volá na manželku, „pojď si to také vyzkoušet!“

„Opravdu mužičku,“ točí se Meluzína, „tohle by se líbilo i našim dětem.“

„Co dětem, i dědovi a babičce!“

„Počkej chvíli, hned pro ně zafičím!“ A jak tak hvízдалa kolem oken, všimla si, že lidé se už na ni nemračí, že před ní nezavírají okenice, ukazují na točící se elektrárnu, smějí se.

„No to mě picni,“ fučí Vichřice na Severák, „ti lidi nás ještě budou mít rádi!“

Od těch dob chodí Větrný král mezi lidi rád. Vlastně mezi ně chodí den co den. A není sám. I jeho poddaní si točení větrnými elektrárnami velice oblíbili.

Někomu by mohlo připadat točení vrtulí jako nuda, ale to neví, že král pořádá turnaje v točení, a kdo turnaj vyhraje, dostane jeho dcerku Vichřici za ženu. (Když vyhraje holka, dostane jeho syna Severáka za manžela.)

Pokud se ovšem někdo nechce párovat, může se točit jen tak pro zábavu nebo se může s princeznou kamarádit, případně s princem chodit třeba na výlety.

A víc se toho o větrném království nedovíte. Snad jen to, že král vypsál největší odměnu všech dob pro toho, kdo utrhne větrné elektrárně vrtuli a naučí ji létat.

Čertovský guláš

Všechno znám, všechno umím, všude jsem byl. Putuji krajem, chvíli pomohu tam, chvíli tu, nepostojím, neposedím.

Jednou jsem zavítal na nocleh do vesnického stavení.

„Dejte mi paňmámo brambory k večeři, naštípám vám kupu dříví.“

„Jen se posad“, přinesla na stůl kouřící mísu brambor na loupačku. Tu se něco za mými zády pohnulo. Podívám se na pec, zpod deky na mě civí chlap jak hora.

„Jak vidím, vy už zdatného pomocníka máte!“

„Ale kde“, mávne rukou, „to je Honza. Nic nedělá, jenom spí.“

„Mámo, já bych jed“, pronese to obrovitánské stvoření a máma mu šoupne nahoru celou mísu.

„Nu“, přehazuji v ruce jediný brambor, co mi zbyl, „najed jsem se, pokecal, jdu na kutě.“

S kručícím žaludkem jsem zalezl do stodoly, ráno dřevo posekal, šel zas o dům dál.

Tu uslyším za zády dupot, jako by hnali stádo koní. Otočím se a co nevidím! Honza.

„Jdu s tebou“, přidá se ke mně.

„Tak to je skvělé, bude nás víc, nebudem se bát vlka nic.“

„Já se nebojím“, zabručí Honza.

„To je ještě lepší, ale aby sis nedělal o světě iluze, tak dobře jako u mámy se nikde mít nebudeš.“ Honza nic. „Snad jen kdybys měl mlýn, mlynáři se mají skvěle.“

„Já slyšel o jednom mlýně“, na to Honza.

„No já viděl spoustu mlýnů a ještě o víc jsem slyšel“, smějí se. „Víš Honzo, na světě je to zařízeno tak, že každý mlýn někomu patří. Až na támhleten“, ukazují na zbořeninu u vody, „ten prý nepaří nikomu. Je to strašidelný mlýn, žijí v něm čerti.“

„Tak já tam du,“ zabručí Honza a aniž by se rozloučil, odbočí k čertovskému mlýnu.

Kus kraje jsem prochodil, spoustu království navštívil, po dlouhých letech mě nohy zavedly zas na stejnou cestu. Dívám se - mlýn přestavěný na hospodu.

„Tohle těžko udělal Honza,“ povídám sám sobě, protože my tuláci dost často nikoho jiného za parťáka nemáme. „Snad jedině kouzla a čáry by něco tak žádaného dokázaly vytvořit. I co bych nějaký ten groš neutratil a pořádně se nenajed?“ sžírán zvědavostí zamírím přímo do čertovské hospody.

„Hospodo, guláš a pivo,“ praštím mincí o stůl.

Ono nic. Podivní lidi na mě koukají, jako by mě chtěli sníst.

„Tak hospodo, čepuje tady někdo to pivo?“

Za pecí to zaštrachá, bouchne, sleze z ní obrovitánský chlap.

„Snad nehoří,“ zabručí místo pozdravu.

„Dal bych si gulášek s šesti knedlíčky a pivečko,“ zjihnu, aby mi ji snad nenatáhl.

On nic, jen se odvalí a zase klid. Tak tam sedím, rozhlížím se, když si všimnu, jak se podivné chlupaté stvoření mihne kuchyní.

„Buď pes nebo čert,“ napadne mě, „ale copak mohou psi do kuchyně? Čerti jo, ti můžou všude. Snad abych raději šel.“

Ale to už tu je Honza s věncem piv a gulášem, rychle odbude hosty a hup na pec.

Z knedlíků čpí síra, guláš pálí jako sto čertů, pivo je zvětralé, teplé, tak rychle dojím a pryč.

Ještě při placení mě Honza stačil okrást, to nejspíš proto, aby si ho čerti víc vážili. Ani nevím, proč jsem tam lez.

Když se lenoch chytne živnosti, ani kouzla nepomohou.

Jak se dá čestně prohrát

Nestává se často, aby čest vítězila nad podlostí a klamem, ale v pohádkách je možné vše. V jednom království uprostřed Indie měli maharádžu Rádžu Pádžu a ten dal podle prastaré tradice vyhlásit, že dá princeznu za ženu tomu urozenému princovi, který vyhraje rytířské klání.

„A co když se mi nebude líbit?“ vyptává se princezna.

„Tak si ho vezmeš,“ pohladí ji maharádža po vlasech, „jsi přeci má hodná dceruška a ta musí poslouchat.“

„Co když mi bude absolutně odporný?“ dotírá princezna.

„Hlavně že bude urozený, na ničem jiném nesejde. Tak je to zkrátka dané, tradicí posvěcené.“

„A to do toho nesmím vůbec mluvit?“ má princezna na krajíčku.

„Mohla bys,“ zamyslí se Rádža Pádža, „v manusmrti je psáno, že princezna smí dvakrát odmítnout vítěze, ale potřetí si ho musí vzít, i kdyby čert na koze jezdil.“

„Čerti nejsou a kozy mají jenom vesničané,“ odsekne princezna a jde se polaskat se svým oblíbeným slonem Donem.

První klání urozených nápadníků se konalo v zahradě jejich Deštivého paláce. Vyhrál ho slon Don. Ale protože sloni vyhrávat nemohou a na zádech mu seděl princ Plešoun Úlisný se skleněným okem, byl vyhlášen vítězem princ.

„Nechci ho!“ ječí princezna.

„Ale to oko není skleněné,“ snaží se Rádža Pádža obměkčit princeznu, „je to největší drahokam světa Kohinoor, má větší cenu než celý náš Deštivý palác.“

„Myslela jsem, že Kohinoor je na anglických korunovačních klenotech.“

„Předbíháš dobu drahoušku, ještě nám ho neukradli.“

„Ať tak či tak, jednookého prince nechci,“ dupne princezna nožkou.

Druhé klání se konalo u jejich Leknínového paláce, vyhrál ho Tlustoušek Smradlavý z Kulhavého rodu.

„Ale on není vůbec tlustý,“ snažil se tatínek obměkčit dcerušku, „je jen dobře vyvinutý.“

„Nechci ho a basta fidli,“ dupla si princezna nožkou.

Třetí klání se konalo na louce někde mezi Mohendžodárem a Harrapou, utkal se v něm princ Škareda známý jako starý hýřil a opilec s princem Hezounem známým též z reklamy na trenýrky.

I pustili se do souboje litého, soutěžení krutého, běhali a zápasili, až v konečném klání (to se princové mlátí po hlavách palicemi, který padne na zem první, prohrává), zvítězil princ Hezoun. I předstoupil před princeznu, poklekl, když tu zdáli zazněl hlas: „Mám technickou poznámku!“

„Co to je technická poznámka?“ diví se princezna.

„Zápas neproběhl fér. Princ Hezoun měl těžší palici, než připouští normy.“

„Tys chtěl vyhrát podvodem?“ vyděsila se princezna, že z toho málem až omdlela.

„Byl to omyl, u nás používáme jiné náradí, podvádět jsem nechtěl. Jedinou možností, jak svůj omyl napravit, je vzdát se titulu. Tímto se tě princezno vzdávám, ať je můj sok vítězem!“

„To jsou řečičky, byl jsi diskvalifikován, na vzdávání je pozdě. Vítěz je tak jako tak princ Škareda!“

A tak si princezna vzala čestnějšího prince. Svatba trvala celý měsíc, sešlo se na ní tisíce hostů, vyjedli celé království, a když jim pochybilo, pustili se i do sousedního. Během svatby princ zkrásněl, dokonce byl prohlášen nejmenším opilcem a hýřilem ze všech svatebčanů. Díky tak vydařeným oslavám se po svatbě do sebe manželé zamilovali, zplodili kupu dětí, a pokud neumřeli, vládnou ve svém království spokojeně dodnes.

Největší poklad

Králové nezískávají své bohatství chytrostí a poctivou prací, ale krutostí a podvody. V jednom hodně bohatém království posílal král Vychytrálek Španělský své lodě na zámořské cesty, na kterých rýžoval ze zlatonosných indiánů drahý kov.

Po jedné zvláště vydařené výpravě se jeho přetížená flotila vracela domů, když ji stihla nevídaná bouře. Blesky křížovaly oblohu, vlny zalévaly paluby, až je zalily nadobro. „Já vím, kde se flotila potopila,“ povídá Honza svému bratrovi, „zrovna jsem se vracel z lovu sardinek, ještě jsem ani sítě nevytáhl, když se přihnala bouřka, blesky křížovaly oblohu, vlny zalévaly paluby ...“

„Chápu tě brácho,“ zabručel Tom, „prostě to víš. Jdi na zámek a řekni to králi, jistě se ti bohatě odmění.“

A Honza šel.

„Nevím jestli to víš,“ povídá král Honzovi, „ale dal jsem vyhlásit do kraje, že kdo mi přinese náklad z potopených lodí, dostane za ženu mou dceru Mařenu. Ona je můj největší poklad.“

„To nevím,“ sedl si Honza na zadek.

„Mařena vyhrála soutěž královny krásy již v devíti letech, teď se připravuje na dlouhé turné po světových metropolích, ostatně, co bych ti o ní povídal, nacvičuje ve vedlejší místnosti slavnostní nástup na soutěž Miss World.“

A skutečně, z vedlejší komnaty se ozývaly příkazy arbitra elegancií: „Prsa vypnout, zadek vystrčit, bradu nahoru, chrup vycenit. A gráciézní pohyby, ale i ledabylost, jste přeci prostá kamarádka všech!“

Honza za dveře nahlédl, tam dívka tenouká jak záchodový pavouk, nohy až pod bradu, řasy jako vějíře z pštrosích per, oči velikánské jako tenisáky, pusy větší než jeho zadnice.

„Ta je ale krásná!“ vydechne úžasem.

„Jistě, mám nejkrásnější dceru, nejbohatší království. Dostaneš pomocníky, lodě, vozy, stačí říct, ale bez pokladu jsi a budeš obyčejným rybářem. S pokladem můžeš být dokonce i můj zeť.“

„Tak to bych si strašlivě přál,“ toká Honza omámený láskou.

„Musíš si ale pospíšit, má dcera je velice emancipovaná, má přesně naplánovanou kariéru, nic ji nesmí narušit.“

„Už běžím!“ vystartoval Honza, jako by mu koudel u prdele hořela.

S hledáním potopené flotily by nebyl velký problém, ale vytáhnout poklad, to už bylo horší. Zlato bylo těžké, uložené v podpalubí, když jste se k němu potopili a prolezli celou lodí, došel vám dech.

Honza v mládí pojedl chytré kaše, nechal k lodním vrakům poslat velikánské sudy, převrátil je dnem vzhůru, přivázal k nim těžké kameny a spustil je na dno moře. Když mu potom pod hladinou docházel dech, schoval se pod některý z nich, nadýchal se ze vdechové bubliny. Tak se mu povedlo postupně naložit všechno zlato do košíků a jeho pomocníci je vytáhli na břeh.

„Teď vrať ty sudy!“ volali na něj. Honza odřezal ze sudů zátěže a ony samy vypluly na hladinu. Jeden tam však nechal jen tak pro strýčka příhodu. Když se vysoukal celý vyčerpaný do lodě, vrhli se na něj pomocníci, svázali mu ruce, na nohy přivázali těžký balvan, hodili ho zpět do moře.

„To ale bude mít náš pan král radost,“ mnuli si ruce „zlato mu dovezeme a ještě mu zůstane drahocenná dcera.“

„Kde máte Honzu?“ ptá se Tom, sotva loď ke břehu dorazila.

„Sežrali ho žraloci,“ tvrdí pomocníci.

„Lžete!“ vykřikne Tom, „tady žádní žraloci nejsou!“

A jde hned volat princezně Mařeně, že potřebuje pomoc.

„Těmhle věcem já vůbec nerozumím,“ vykřucuje se princezna do telefonu, „jsem pouhá žena, navíc mám zcela nabitý program. Zítra recepce v Paříži, pozítří svatba v Římě, pak následují líbánky ve Venéci, když to Honza nestihne, budu se líbat s někým jiným.“

Tom jí praštil telefonem, ani se nerozloučil, bleskurychle naskočil do lodě, doplul na místo, potopil se ke dnu a co nevidí! Honza je schovaný pod tím sudem, svázaný, bezmocný. Tom přerezal pouta, vytáhl ho na břeh.

„Nestihnu svatbu s Mařenou!“ vyjel Honza jako první.

„Brácho, vzpamatuj se!“ třepe s ním Tom. A už tu jsou máma, táta, babička i dědeček, všichni s ním třepou, až mu zuby cvakají, a říkají to samé: „Copak bys s takovou ochechulí dělal? Rodina je největší poklad! Vykašli se na ni, najdi si děvče, co se k tobě hodí.“

„Asi máte pravdu,“ drkotal se Honza, až mu myšlenky na Mařenu vypadly z hlavy, „kam jsem jen hlavu dal?“

I vyškřábal si zlatý prach, který mu uvízl za nehty, za něj si postavil mnohagenerační dům, do něj nastěhoval mámu, tátu, dědu i babičku, pak si s bráchou pořídili skvělé ženy a vzápětí i spoustu dětí, a pokud neumřeli, žijí a rybaří spokojeně dodnes.

Jak dobro bojuje se zlem

Pod azurově modrou oblohou se vznášel bílý mráček. Plul sem a tam, občas mrknul dolů na to lidské hemžení.

„Podívejte, anděl!“ volají lidé, obracejí hlavy k nebi, sledují postavu se sněhobílými křídly.

„Ten se ale má,“ obdivují jeho lehkost, „nic nemusí dělat, jenom si tak lítá, jednou tam, pak zas sem, kéž bychom se měli dobře jako on.“

Anděl se jen usmál, jako by s lidmi laškoval, ale pak se mu zalíbil veřejný obdiv, snesl se doprostřed náměstí.

„Anděl je tu!“ sbíhali se lidé ze široka daleka.

„Nač ten shon?“ učesal si anděl své zlaté vlasy velikánským hřebenem, který měl schovaný pod křídly, „jsem jen obyčejný nesmrtník, takových je nás spousta.“

„Ale ne, jsi neobyčejný!“ tvrdili lidé a zahrnovali anděla dárky.

„Nu,“ ukousl kousek tlačanky, zapil to mlékem, „když myslíte.“

A jak se tak na sebe dívali, shlédli se ve svých tvářích, ani nezpozorovali, že se setmělo. Najednou se blýsklo, prásklo, ze země se vyvalila oblaka dýmu, v nich samotný Ďábel.

„Copak to máme za velkou slepici po setmění mimo kurník?“ chechtá se pekelník andělovi přímo do tváře, „ty ale dostaneš doma výprask!“

„Nenech se urážet,“ našeptávají bohobojní občané.

„Ustup mocnosti pekelná!“ rozhodí anděl pažemi.

„Andělíčku pitomečku, kdopak tě tak zhloupnul?“ směje se pekelník. „Ti lidé za tebou? S těmi se dobře známe! Tam ten je můj kamarád od mládí, a starostovi už rostou i rohy pod čepicí, no nemám pravdu úplatkáři jeden nenasytný?“

„Na něj!“ žduchnou fandové do anděla, až spadne na Ďábla.

„Jo bít se chceš!“ udeří ho Ďábel, až upadne do houfu svých příznivců.

„Na něj!“ žduchnou do anděla.

„Tu máš,“ dostane ránu od pekelníka. Anděl se potácí sem a tam, krvácí, roucho potřhané, peří oškubané.

V tu chvíli černočernou tmou prořízne paprsek světla, pekelník zasyčí, zakřičí, vypaří se.

„Zvítězil jsi!“ nesou lidé anděla na ramenou, „tys to dokázal!“ Znavený anděl protestuje, sedá na zem, hlavu do dlaní.

„Podívej se na něj, jak je zničený,“ šeptá soused sousedovi.

„Už jsem viděl lepší zápasy. Vždyť on se rvát vůbec neumí!“

„Navíc to je porušení smluvních dohod. Den patří dobru, noc zlu, tak co tu dělá uprostřed noci paprsek?“

„Ten anděl vůbec nevypadá jak nebešťan, spíš jak obyčejný člověk! Má červenou krev jako my, šaty potřhané, o nějaké vznešenosti nemůže být ani řeč.“

„Necháme anděla odpočinout a zítra to zkusíme znovu!“ volá Chytrolín, „vždyť to bylo nerozhodně.“

„No a neměli bychom ho raději chytit do klece, ještě nám uletí.“

„Klec by byla moc, ale vezme ho do světnice, zavřeme ji na petlici. Chceme jen, aby dobro zvítězilo, na tom není nic špatného, no ne?“

„A že si u toho užijeme trochu legrace, to je jiná věc,“ pošeptá soused sousedovi. V tu chvíli se anděl postavil, zamával křídly a byl pryč.

Nikdy později se už nic podobného nestalo.

Dobro zůstalo nadobro v nedozírných výšinách, zlo se tetelí v pekelných hlubinách. Kdo se je pokusí spojit, jen si zauzluje jazyk. A tak tomu zůstane přinejmenším až do konce téhle pohádky.

Slon a princezna se zkaženým chrupem

V jednom evropském království vládl král, který nesmírně miloval lov. Postřílel v Africe už tolik zvířat, že neměl trofeje kam dávat, proto se rozhodl založit zoologickou zahradu. I když jsou v zahradě zvířata živá a ne vycpaná jako v muzeu, pořád jsou chycená v kleci. Proto jim ošetřovatelé malují úsměv, zahradníci posekají trávník a řemeslníci pozlatí mříže, aby snad lidem nedošlo, že to je obyčejné vězení.

Královská dcera Zubejda zoologickou zahradu milovala, nejvíce však měla ráda slona Burizona, kterého dostala ke svým pátým narozeninám.

„Je krásný jako já,“ rozplývala se Zubejda radostí. Ale to nebyla vůbec pravda, nebyli si až tak moc podobní - například slon měl nádherně bílé zuby, zatímco Zubejda je měla zkažené.

„Co na tom princezno nemůžete pochopit?“ snažila se chůva vést ji k pořádku, „zuby se čistí ráno a večer, ne jednou týdně. Krouživé pohyby kartáčkem, hodně zubní pasty, jinak o zuby přijdete.“

„Ale slon si zuby taky nečistí,“ vylouvala se princezna a aby své zkažené zuby zakryla, naučila se smát se zavřenou pusou.

Jednou se na zámku pořádal sladký ples. Stoly byly z čokolády, židle z marcipánu, zábradlí z lékořice, ve fontánkách tekla jen přeslazená limonáda, do toho klauni a roztomilí cvičení psíci. Zubejda plesala a smála se na plnou hubu až do půlnoci, pak jak když utne, mračila se, poposedávala, držela se za tvář.

„Co se s princeznou děje?“ ptal se král královny a protože to ani ona nevěděla, zeptala se princezny.

„Bolí mě zub,“ postěžovala si, „strašně.“
„Nedá se nic dělat, musíme zavolat dentistu.“
„Nebo ortodontistu.“
„Zavoláme jednoduše zubaře.“ Slavnost byla předčasně ukončena, na zámek zavolan nejlepší zubař v kraji.
„Pusinku otevřít ctěná princezno...“ Zubejda pusou otevřela, lékař do ní nahlédl a báb, omdlel hrůzou. Královna polila zubaře vodou, ten se probral a povídá: „Vážená princezno, vám už není pomoci. Máte chrup zkažený tak, že vám budu muset vytrhat všechny stoličky a taky dva přední zuby.“
„Ale to nebudu moct kousat!“ vykřikla princezna.
„To vůbec nevádí dceruško,“ konejší ji matka, „stejně máš nejraděj šlehačku, zbytek ti kuchař pomele na jemňounkou kašičku jako tvé ctihodné babičce – a jak jí to svědčí.“
„Ale šišlá,“ nedá se dcerka odbýt.
„Jenom trošičku,“ ujišťuje ji královna, „navíc je to roztomilé.“
„Je to příšerné!“ ječí Zubejda, „nikdo jí nerozumí.“
„Z princezny nebude bezzubá stařenka,“ ujišťoval je lékař, „nasadíme jí zlaté zuby, ty vydrží vše, navíc jsou hodny její výsosti.“
Jak řekli, tak udělali. Princezna dostal zuby z toho nejryzejšího zlata, zazubila se na sebe do zrcadla – „Co to je?“ Lekla se sama sebe tak, že dostala škytavku.
„Tragédie – škyt - takhle mě žádný – škyt – princ - škyt- nebude chtít – škyt.“
„Nesmysl dceruško,“ konejší ji tatínek, „jsi skvělá partie, každý si tě rád vezme, zuby nezuby.“
„Pokud princezna nechce zlatý chrup,“ cítil se lékař dotčen, „zbývá jen dřevěný, ale ten bych nedoporučoval kvůli třískám, pak by šel udělat chrup ze želvoviny či slonoviny.“
„A není slonovina náhodou bílá?“ táže se královna.

„Nic bělejšího není,“ ujistí ji dentista, „ale kde vezmete slona?“

„Uspořádáme výpravu do Afriky!“ zvolal král a už začal plánovat, co všechno si s sebou na lov vezme a co všechno postřílí.

„Tak na to hned zapomeňte!“ zlobí se princezna, „já na vás nebudu čekat, až se z Afriky vrátíte.“

„A co kdybychom střelili slona, který je ve zvěřinci?“ napadlo královnu.

„Chtěla jsi říct v zoologické zahradě, to si prosím neplet', to bych se naštvál, víš co nás ta pitomá zoo stojí?“ durdil se král, ale vzápětí hned přiznal, že stejně jim nic jiného asi nezbude.

Když princezna pochopila, že kvůli její nepořádnosti zemře to milé zvíře, rozkřičela se tak, že ji slon Burizon uslyšel, začal v královském zvěřinci bušit do zlatých mříží, až si jeden kel ulomil. To mu zachránilo život a princezně štěstí.

Zubař vyrobil slonovi na kel zlatou kelní korunku, což je mezi slony ta největší frajeřina, princezně zhotovil z ulomeného klu tak krásné zuby, že se do ní zamilovali nejen všichni princové, ale i samotný slon, a kdykoli šla kolem jeho klece, zvedl chobot a zatroubil:

„Ó jak jsi spanilá princezničko má, máš zuby jako já, jsi svižná jako já, škoda jen že nemáš tak krásné uši jako já, uáá, uáá.“

Jak se z loupežníků stali úředníci

Bylo by skvělé, kdyby se to odehrálo dávno pradávno za devatero horami a řekami, ale děje se to dnes a denně všude kolem – okrádají nás.

Jeden zvlášť škaredý, podlý a líný loupežník žil kdysi v přehlubokém lese. Kdo do lesa zabloudil, toho zavraždil a sněd. Jenže lidé nejsou až tak moc chutní, berou různé léky, natírají se krémy, malují a zušlechťují, loupežníkovi z nich bývalo často od žaludku zle. Snad proto se rozhodl pocestné jen obírat, k jídlu si raději ulovil zdravotně nezávadnou zvěřinu.

To dá rozum, že přes les raději nikdo nejezdil. Loupežníkovi to až tak moc nevadilo, zatopil si v jeskyni, uvařil jelení guláš, snad by se z něj stal úplný samotář, kdyby náhodou nejel skrze les kočár tažený čtyřspřežím koní.

„Ho, ho, hó!“ zamnul si loupežník ruce, „tolik koní jistě veze tučnou kořist!“ I hodil na cestu dlouhou větev, a když kočí zastavil, aby ji odstranil, vyskočil z křoví a zakřičel:

„Ruce vzhůru gatě dolů postavit se do pozoru!“

Kočí se tak lekl, že se mu srdce zastavilo, a než se zase stačilo rozběhnout, vystoupila z vozu postarší dáma, změřila loupežníka lorňonem, povídá: „Jakým právem mě zdržujete?“

„Právem správce lesa,“ odsekl loupežník, protože se za svou živnost styděl.

„A co tady spravujete?“ otázala se dáma.

„Vybírám mýtné,“ nastavil dlaň. Sám se divil, jaká slina mu tu lež na jazyk přinesla.

„Skutečně? To je ale zvláštní, šlechta je osvobozena od placení veškerých poplatků, to nevíš?“ plácla loupežníka po dlani bičíkem a podala mu svůj rodný list. V něm bylo černé na bílém, že se narodila do zlaté kolíbký a nikdo ji z ní vyšoupnout nesmí.

Loupežník na něj zírá, vypadá to, že umí číst, pak povídá: „Tohle u nás neplatí, tu platí všichni.“

„Nu dobrá ty otravo otravná,“ podala mu zlatou minci, „takových mám doma plnou pokladnici, navíc spěchám. Ale je zcela skandální, že cestovní poplatky vybírá někdo neoholený, neupravený, zkrátka fuj!“ I nasedla do vozu, byla pryč.

Loupežník se umyl, oholil, vzal si nové šaty, místo větve hodil přes cestu závoru, a když jel kolem další kočár, jen nastavil dlaň a zvolal: „Mýtné za zlaťák!“

„Jak nehorázná dražota!“ zapískal kočí, ale peníz zaplatil, jinak by nemohl uhánět dál.

O divném zvyku se dověděli loupežníci v ostatních královstvích, přes cesty vystavěli závory.

Od těch dob se platí mýtné nejen při vjezdu do lesa, ale i při výjezdu z lesa, při jízdě po dálnici, při jízdě přes most, dokonce už ani stát na parkovišti nesmíte zadarmo, za vše se dnes platí. Jen loupežníci se přejmenovali na celníky, strážníky nebo jsou to bezejmenní úředníci, kteří donutí řidiče zaplatit poplatek, jinak si s povozem může jezdit akorát tak po zahradě.

Čím víc poplatků, tím víc škaredých, podlých a líných loupežníků – pardon, dnes už úředníků.

Strašidla a lidé

Princezna Strašprdelka znala všechna strašidla, co jich na světě je: Vodní žínky, rusalky, vlkodlaky, bílou paní, bezhlavého rytíře, hejkala, ohnivého psa a já nevím koho ještě. Po setmění nikdy nevycházela, to prý chodí klekánice, a ráno si zase ráda přispala, prý až kohout třikrát zakokrhá. Celý její život se řídil pověrami.

„Kdy už konečně pochopíš,“ kárala královna dcerunku, „že žádná strašidla neexistují. Všechny si je vymysleli lidé.“

„Vždyť jsi mi sama o nich četla pohádky,“ nedá si to holčička vymluvit, „když se utopil sládek, mohl za to vodník, když za oknem poletovala světýlka, byly to bludičky.“

„Jednou na to přijdeš sama,“ mávla královna rukou.

To odpoledne bylo pošmourno, jemně mrholilo, i vítr zakvílel, kdo nemusel ven, nevylez.

„Buch, buch, buch!“ Údery na vrata se rozléhaly jak kostelní zvony.

„Koho to k nám čerti nesou?“ brblá král Otrapa Skalní z Horní Dolní, ale nechá bránu otevřít. Strašprdelka se dívá z okna, do hradu vjíždí kočár samé kování a samet, z něj vystupuje postava v brokátu s peřím ve vlasech, glazé rukavičky, závoj, že jí do obličeje nevidíte.

„Drahý bratranče,“ skřehotá vysokou fistulí, „jak nehostinný kraj! Třepu se po těch příšerných cestách, snad jedinou kůstku v těle nemám celou, a ta zima! Máš li pak pro mě přípravu vyhřátou komnatu?“

„Ale jistě drahá sestřenko z Tramtárie,“ snaží se král návštěvě zavděčit, „máš k dispozici ten nejlepší pokoj na hradě.“

„Tak tohle je hrad?“ vyvrací se sestřenka Egohráčka Komerční, „a proč sis raději nepořídil něco většího a pohodlnějšího, třeba zámek?“

„Možná hrad jednou na zámek přestavím,“ vykřucuje se král Otrapa.

„Ale ne, to nedělej! Přestavba tě vyjde draž, než když si ho necháš postavit na klíč. A hlavně si vyber lepší místo. Ne tak na kopci, kdo se sem má štrachat?“

„Bydlím zde od narození,“ zmůže se král na chabý odpor.

„Jistě bratránku, ale popovídáme si na hostině, pořádaš dnes hostinu, že?“

„Máme večeři jako každý den,“ zarazí se král z Horní Dolní.

„Jak kuriózní!“ vykřikuje sestřenka, „tak vy večeříte! My změnili večeře na hostiny a hostiny na plesy. Víš bratránku, co to je ples? Tak předně musíš mít plesový sál. Máš plesový sál?“

„Nějaké sály by tu byly,“ král se cítí zaskočen.

„Ne nějaké, musí být plesové! Na stěnách zrcadla, křišťálové lustry, na podlaze parkety, víš ty bratránku, co to jsou parkety? Ale nic, ty ti nebudu popisovat, jde hlavně o plesové šaty a střevíce, nesmí parkety poškrábat.“

Tu se objevila princezna a vykřikla: „Je to strašidlo!“

„Ale dcerunko,“ snažila se královna, „přestaň už s těmi hloupostmi, je to vzácná návštěva.“

„Tak já vám to dokážu!“ bere do ruky džbán s vodou, a než ji kdokoli stačí zadržet, chrstne ji na vznešenou sestřenku.

A skutečně, dáma se v mžiku mění na barevné strašidlo! Paruka zplihlá, nánosy lícidle se rozpíjejí, služebnictvo se jí snaží vysušit, ale čím víc utírají, tím méně jim pod rukama zůstává. Rozpustila se, na zemi po ní zůstala jen barevná kaňka.

„Já jsem to říkala,“ pobíhá princezna po hradě, „strašidlo!“

Od těch dob všichni ví, že strašidla skutečně existují.

Když se děti náhodou s nějakým potkáte, polijte ho vodou jako princezna Strašprdelka, však ono se ukáže, jestli se rozpíje nebo ne.

Jak princezna Hambulka oblékla celé království

Daleko předaleko za velkou louží, ještě větší pouští a hustým pralesem se rozprostírá africké království, kde se rodí děti tak opálené, že se už ani víc opálit nemohou. V tom království je takové horko, že tam mohou celý rok chodit nahatí.

Pan král a královna bydlí v nádherné rákosové chatrči s výhledem na moře, celé dny nic nedělají, jen se prochází po písčité pláži a sbírají kokosy.

Královská dcera Hambulka s nimi nesbírá, má prapodivnou zálibu ve čtení knih, které občas vyvrhne moře ze ztroskotaných lodí.

Jednou takhle odpoledne se princezna prochází po pláži a hledá nějaké ty knihy, když se na obzoru objeví obrovská loď. Tentokrát ale neztroskotala, porodila malé lodičky, ty dovezli na pláž skupinu od hlavy po paty oblečených lidiček.

„Proč na sobě máte v takovém vedru šaty?“ otázala se Hambulka ve třech jazycích, až ji velice neohrabaná lady Dejmi porozuměla.

„Jak je možné, že znáš anglicky?“ diví se vznešená.

„Já znám pět jazyků, ale to je u nás normální, mí lidé znají přinejmenším tři domorodé jazyky, copak vy cizí řeči neumíte?

„Kdepak děvčátko, já jiným jazykem mluvit nepotřebuji. Ne já, ale ostatní se musí naučit mou řeč. A co se týká těch šatů, pocházím z dalekých ostrovů, tam pořád prší, všichni máme rýmu, chvílku počkej - hepčí – tedy pardon.“

„Nic se nestalo,“ odpověděla Hambulka.

„Jak vidím, jsi slušně vychovaná,“ pochválila lady Dejmi zdvořilostní frází, „pak ovšem nechápu, proč tak veliká holka chodí ještě nahatá.“

„U nás chodíme všichni nahatí! Můj táta je nahatý, máma je nahatá, strýcové a tety jsou také nahatí, oblečeného u nás nenajdete.“

„To je ale příšerně primitivní,“ zhrozila se lady Dejmi, „chtěla jsem zaskočít na návštěvu, ale s takovou nemohu dál.“ Hambulka se snaží rychle něco vymyslet.

„Tak mi nějaké šaty dejte, rodiče se přemůžou a oblečou si je.“

„Ale děvčátko,“ zasmála se povýšená lady Dejmi, „šaty se nedávají, ty se kupují!“

„My ale žádné peníze nemáme,“ zarazí se Hambulka, „nechcete si vzít růžové mušličky?“

„Za mušličky nic nekoupíš,“ směje se lady Dejmi, „dej mi zlato, já přinesu šaty. Mezitím si mí lidé naloží pár kokosových ořechů, pár trsů banánů, stejně jich máte moc, zkazili by se vám.“

„Ale samozřejmě,“ kývá Hambulka ochotně hlavou, „ovoce patří všem.“ Celý den a noc námořníci nakládali velikánskou loď, pak odpluli, ani se nerozloučili.

„Divní lidé,“ komentuje pan král chování cizinců, „takoví nezdořilí.“

Za pár měsíců připlula loď znovu. Tentokrát s sebou přivezla haldy šatstva. Nebylo sice tak jemné jako šaty vznešené lady Dejmi, často bylo špinavé a potrhané, přesto za něj Hambulka zaplatila zlatem.

„A máme i korálky,“ vytáhla lady Dejmi skleněné cetky, „jsou vzácnější než zlato.“ Protože Hambulka sklo nikdy neviděla, nakoupila, co unesla.

„Ještě si nabereme trochu ovoce, co patří všem,“ poznamenala lady Dejmi. Námořníci celý den plnili

obrovskou loď tropickým ovocem, až už se do ní víc nevezlo, pak odpluli.

Tak to šlo rok za rokem. Hambulka kupovala za zlato obnošené šaty a korálky, lady Dejmi odvážela ovoce zadarmo. Aby ho bylo pro všechny dost, nechala princezna Hambulka (vlastně teď už královna) vysázet háje banánovníků a kokosových palm, dokonce si po vzoru vznešené dámy postavila dům, ale nebyl už z rákosu, byl z kamene.

„Šaty dělají člověka,“ rozpráví lady Dejmi, když pijí s Hambulkou na terase citrónovou limonádu. „Nestačí, že nosíš šaty ty, všichni tví lidé je musí nosit.“

„Ale oni nechtějí,“ stěžuje si Hambulka.

„To je jednoduché,“ usměje se vznešená, „musíš vydat zákon, že každý, kdo vyjde mimo dům nahatý, bude potrestán.“

„Co sis to na nás vymyslela?“ zlobila se přítelkyně, „jsem v těch šatech celá zpocená! Tady mě to škrtí, tady řeže, copak to je normální?“

„Ale drahoušku,“ napodobila Hambulka vznešenou dámu, „nemůžeš chodit ve všem, co najdeš na ulici! Musíš si nechat ušít šaty na míru. A pokud jde o to pocení, mohu ti prodat velice kvalitní vějíř a slunečník. Slunečník se nocí v pravé ruce, vějířem se ovíváš rukou levou a hlavně si pamatuj - nesmíš lítat jako třesidlo, jinak budeš zpocená furt a ještě si zlámeš paraple.“

Tak oblékla Hambulka celé království, navíc se naučila nosit nos nahoru a mluvit vznešeně, jako to umí jen šlechtičny z Anglie, nejnamyšlenější stvoření pod sluncem.

Největší dárek

V jednom romantickém království vládl král Seladon se vznešenou královnou Chamtimilkou.

„Není nic krásnějšího,“ vyprávěl Seladon na recepcích, „než když se manžel po tolika letech bláznivě zamiluje do své manželky. A právě to se stalo mně, jsem do ní blázen!“

„Ach,“ padaly dvorní dámy do mdlob, „jak veleromantické!“

Kromě společenských událostí milovala královna dárky, nikdy jich neměla dost. Jak ta se uměla radovat!

„Ne počkej,“ nadechla se a plaše rozhlédla, „to je skutečně pro mě?“ Rozzářila se v široký úsměv: „Ale to jste si neměli dělat škodu!“ A když dárek rozbalila, lapala po dechu, smála se i plakala, někdy jen doširoka rozpřáhla ruce a oblažila dárce svou nevýslovnou láskou.

Snad právě pro tu mistrnou radost z dárků ji král obdarovával jak nejčastěji to šlo. Jednou, to měli kulaté výročí, se zeptal svého rádce Zrádce: „Dal jsem Chamtimilce snad vše, co může mít. Jakým převelikým prezentem ji mám oblažit tentokrát?“

„Co může být větším darem, než království samo?“ navrhl rádce Zrádce.

„Já myslel,“ zarazil se Seladon, „že království už má, proto si mě snad brala. Co je moje, to je její, ne snad?“

„Ale kdepak, máte v majetnických vztazích v rodině zmatek. Ona má šperky, vy máte království. Vy ji dáváte velké dary, tím z království ubývá, ale když jí dáte celé království, neubude ho, přitom královna získá víc, než kdykoli měla.“

„Dost divné, skutečně to tak v moderním manželství funguje?“ drbe se král pod korunou.

„Jistě, věřte mně, a také mi dovozte, abych darovací listiny připravil,“ lísá se rádce, „zabalím je do vzácného papíru,

převáží rudou stuhou, vy vložte do hedvábné obálky věnování, kterým královnu ujistíte o své nesmrtelné lásce. Správné věnování je to nejdůležitější!“

„Už běžím psát!“ král Seladon spěchal do komnat, celou noc prochodil s múzou za zády, až vybásnil věnování tak milostné, že nikdo ještě nenapsal nic líbeznějšího.

„Honem pane králi,“ předkládá mu rádce listiny, „podepsat, zabalit a jdeme, královna Chamtimilka už čeká.“ Sotva královna do balíčku nakoukla, zmizel jí úsměv z tváře.

„Daroval jsem ti z lásky celé království,“ rozplývá se král láskou, „jen si přečti věnování.“

„Co bych nějaké tvé čmáraniny četla?“ trhá věnování na kusy, „tady čtu, že vše dáváš svému rádci, že ses na rozumu pomátl a odcházíš se léčit do blázince! Jak já tě nenávidím!“

„To bude nějaké nedorozumění,“ chlácholí ji král.

Dřív než ji stačil utišit, zjevili se muži v bílém, nasadili mu svěřací kazajku.

„Ale já nejsem blázen!“ ječí král a vyhazuje nohama.

„Jistě pane králi, hlavně se nerozčilujte,“ snaží se ho zřízenci uklidnit, „svět je plný podvodníků a vy potřebujete prostor.“

Na místo krále nastoupil rádce Zrádce. Povídá se, že od něj královna dostala nejhezčí dárek - sám sebe zabalil jako svatební dar, rozvedenou královnu si vzal. A podobně velkolepé dárky dostávala den co den. Jednou dostala jako dárek jeho v novém pyžamu, pak ho dostala v jeho novém autě, pak jako dárek s jeho novou puškou, dával a dával, že už ani nevěděla, co je jeho a co její. Ale tak už to v rodinách bývá. Ať tak či tak, měla královna tolik tak nádherných dáreků, že se sama změnila na dárek, darovala se sama sobě.

A aby snad neměla málo, věnuji krásné Chamtimilce i tuhle pohádku:

„Malý dárek pro Chamtimilku, velký dar pro lidstvo.“

Obr Panděro

Bylo nebylo poslušné království, kterému vládl obr Panděro. Poddaní mu sloužili, obra dobře živili.

Jednou do království zavítala obryně, a než by se kdo nadál, byla na světě Panděřčata.

„Tolik obrů neuživíme!“ volali poddaní, a protože jich začalo rychle ubývat, něco se s tím muselo udělat.

„Jdi manželi do světa,“ požd'uchuje ho paní Panděrová, „najdi pro naše potomky životní prostor.“

Obrovi se nechtělo, měl doma pěkně vyseděné křesílko, ale když žena nedá a houf obrůat křičí, je lepší z domu vypadnout.

Když se dá takový obr do pohybu, je na co se dívat. Co krok, to deset mil, co den, to nový kraj. Brzy našel místo, co se mu tuze líbilo. Postavil se nad řeku, jedna noha na prvním břehu, druhá na levém, povídá:

„Vy všichni v údolí jste mí noví poddaní, budete mi sloužit!“ I posadil se na kopec, nohy namočil do vody a přikázal: „Něco malého bych sněd. Přižeňte stádo ovcí a nezapomeňte je ostříhat, moc chlupů mi nedělá dobře na zažívání.“

Co měli nebozí lidé dělat? Přihnali stádo, sami se odebrali za králem.

„Pane králi, pane králi, zle je. Sedí u nás obr, sežral ovce, nechce se z místa hnout.“

„Je ten obr veliký?“ otázal se král.

„Většího jsme neviděli.“

„Je ten obr silný?“

„Silnějšího si neumíme představit.“

„A máte dost ovcí?“

„Máme největší stáda v kraji.“

„Tak se s nimi rozlučte.“

„Ale pane králi, platíme daně, ty nás musíš ochránit!“

„Láry fáry, daně vám promím, žijte obra a už mě s vašimi problémy neotravujte.“

Když se vraceli domů, jeden z vesničanů povídá:

„Právě jsem si spočítal, že pokud sní obr dvě ovce denně, budeme na tom lépe, než kdybychom odváděli daně. Obr nebo král, to je přece jedno.“

„Mně se u vás líbí,“ liboval si Panděro, „jste tak poslušní! Hned zavolám pro své děti, ať se sem nastěhují.“

„Copak ty máš rodinu?“ lekli se poddaní.

„Mám početnou rodinu a je rok od roku početnější.“ Než se stačili dost vynadivit, objevili se v sousedním údolí Panděrovi synové. Ten nejmenší, vlastně ještě miminko, si sedl na věž královského hradu a povídá:

„Když nám dáte princeznu k snídani, krále k obědu a královnu k večeři, nebudete jim už nikdy víc platit daně. My vládeme zadarmo!“

„Když je to zadarmo, je to skvělé,“ jásal lid, ale opatrně, obrům není co věřit.

Obři snědli královskou rodinu, a protože měli pořád ještě hlad, zajedli ji několika slečnami z královské družiny.

„To jsme si nedojednali!“ volali poddaní, „nesmíte jíst lidi jen tak.“

„Čím víc sníme lidí, tím víc vám zůstane ve stádě ovcí!“

„To je vlastně pravda,“ plácají se poddaní do čela, „ještě na tom vyděláme!“

Jenže další den si zmlsaní obři dali k večeři pasáčka, a pak nebylo dne, aby si některým poddaným nezpestřili svůj jídelní lístek.

Teprve teď lidem došlo, že proti obrům se měli postavit dřív. S jídlem roste chuť a živit obry se zkrátka nevyplácí, pohádka nepohádka.

Hrad z písku

Mocný pan král nemiloval nic více nežli svého syna, spanilého prince Chlubimila. Princ byl tak rozmazlený, že si s ním nikdo nechtěl hrát. Když třeba viděl kluky s cínovými vojáčky, přitočil se a povídá: „Dva pitomí vojáčci? To nic není. Když budu chtít, postaví mi tatínek celou armádu cínových vojáčků, heč!“

„Tolik cínu v království není, víme princí Chlubimile?“ otáčeli se k němu zády.

„Ale je a můj tatínek to zařídí,“ zlobí se princ a utíká za pantatínkem králem.

„Tatínku, tatínečku, postav mi armádu cínových vojáčků?“

„Ale to víš synku, že ti armádu postavím,“ naparuje se otec hrdostí nad synem, „ale proč jen jednu, postavím ti hned armády dvě, aby spolu mohly válčit.“

Horníci sfárali do dolů, hutníci rozehřály pece, slevači vyrobili formy, obchodníci vyleštili vozy, dny a noci pracovali, aby příkaz vladaře vyplnili.

Princ zatleskal ručkama, políbil tatíčka na bradu a honem se utíká kamarádům pochlubit. Kluci si zrovna hrají s houpacím koněm.

„Heč, už mám dvě armády vojáčků,“ udělal Chlubimil na kluky dlouhý nos.

„Ty sice máš dvě armády, zato my máma houpacího koně a to je taky prima hračka.“

„Houpacích koňů mohu mít tisíc, nebo i milion!“

„Houby víš, co to je milion,“ smáli se kluci, „tolik houpacích koňů na světě není, víme princí Chlubimile?“

„Ale já je mít budu!“ dupne princ nožkou a už utíká za pantatíčkem králem.

„Ale to víš synáčku, že ti zhotovím milion houpacích koňů, to je otázka královské cti.“

Dřevorubci vykáceli lesy, voraři je doplavili do města, kde tesaři tesali, řezbáři vyřezávali, až zhotovili tolik koňů, že se ani na všechny půdy královského hradu nevešli.

Princ zatleskal ručkama, políbil tatíčka na bradu a honem se utíká kamarádům pochlubit. Kamarádi si zrovna staví na pískovišti hrad.

„Heč, já už mám milion houpacích koňů!“ výská princ.

„Ty nejspíš máš milion koňů, zato my máme hrad z písku a to je také dobrá hračka.“

„Tak malý hrad?“ směje se princ, „to já mohu mít hrad větší než je ten tatínkův!“

„Tak to nemůžeš, protože tolik písku v království není, víme princí Chlubimile?“

„Ale to víš synáčku, že ti nechám postavit hrad z písku větší než je náš,“ usmívá se tatínek na ctižádostivého syna.

Byly otevřeny doly na písek, horníci kutali, stavaři stavěli, vozkové vozili, až navozili tak obrovskou hromadu písku, že z ní postavili skutečný hrad.

„Tak veliký hrad jsme ještě neviděli,“ užasli kluci, „a ono se do něj dá dokonce vejít!“ A rozběhli se do hradu, pobíhali z místnosti do místnosti, dokonce si i v hradním příkopu zaplavali, když tu najednou začne pršet.

„Pojďte se schovat!“ volá princ Chlubimil celý šťastný, že si s ním konečně někdo hraje.

„Tedy kluci, povím vám, takový hrad, to je paráda. Venku slejvák, tady sucho.“ Najednou si někdo všiml, že do hradu začíná zatékat.

„Tady kape!“

„Tady dokonce teče!“

„Tady se sesouvá stěna!“

„Rychle pryč nebo nás to zavalí!“ kluci i s princem se vyhrnuli ven, vylezli na skálu, koukají se jak se ta mohutná hora písku hrne do údolí.

„Hele kluci, hrad je pryč.“

„Nevadí,“ směje se princ Chlubimil, „alespoň jsme si užili trochu zábavy!“ Kluci jsou zaražení. Dívají se na vesnici, je zavalená pískem.

Než stačili seběhnout z kopce, rodiče vycházejí z chalup, na zádech rance, vozy naložené k prasknutí, mávají na děti: „Honem pojďte, tady zůstat nemůžeme, stěhujeme se!“

„A pročpak?“ díví se kluci.

„Copak nevidíte, že pole jsou zaplavena pískem, lesy pokáceny, doly vyplundrovány? Čím bychom se tady tak asi živili?“

Tak se stalo, že poddaní utekli, aniž by král proti tomu mohl cokoli udělat. Chlubivý princ zůstal v království sám, už neměl žádné kamarády.

Povídá se, že od té doby mu stačil na hraní jen jeden houpací kůň, dva vojáčky a pískoviště tak malinké, že se na něm daly dělat jediné tak bábovičky.

Prý se už nikdy nechlubil, dokonce ani poté, co v celém království dorostly lesy, pole začala opět rodit, poddaní se vrátili zpět.

Jenže to už byl princ veliký, vlastně to ani nebyl princ, ale starý moudrý král.

Vzdušný zámek

Můj děda povídal, že kdysi stával na obloze překrásný vzdušný zámek. Žil v něm král Mrak s královnou Mlhou a dětmi Červánkem a Beránkem.

Jednou se Mlha vrátila z procházky domů celá umazaná.

„Jdu do města jako už tolikrát,“ stěžuje si manželé, „a tam už nějaká mlha je. Tak se na ni dívám, snažím se s ní promluvit, ale ona nic - jen se příšerně šklebí a vyplazuje na mě jazyk.“

„Jak je to možné?“ diví se král, „tohle je naše území, žádné vetřelce trpět nebudeme.“

„To jí říkám taky, tak přestala s těmi pošklebky a povídá, že se jmenuje Smog a hned tak se jí nezavíme, je prý mnohem silnější.“

„Ale drahoušku,“ směje se Mrak, „jen se vychloubá. Hned tam půjdu a zjednám pořádek.“ I vyrazil nad město, zakabonil se, spláchl Smog do kanálů.

„Už je město čisté,“ hlásil doma ženušce, „zítra můžeš na procházku, slibuji, už nikdo tě nezamaže.“

Další den se královna vrátila ještě víc umazaná.

„Ty mi to možná manželé nebudeš věřit, ale Smogu je stále víc. Kamna čoudí, komíny kouří, auta smrdí, když jeden smrad spláchněš, další se vytvoří.“

„Ale co, zavolám na pomoc Pera Větra, ten Smog odvane.“ Ještě ten den se Větr zastavil na večeri, popisoval, jak skvěle si se Smogem poradil.“

„Prostě sprostě! Fouknu do něj a je pryč! No co tady má takový špinavec dělat, nu ni?“

Další den si vyšla Mlha na procházku, ale ani do města nedošla, zpoza kopce se vyvalil Smog, celou ji zaneřádil.

„Takhle to nejde dál,“ pláče panu králi na rameni, „z města ho odfouknou, za kopcem se schová. Je den za dnem silnější.“

A jako by ji Smog slyšel, začal se cpát až nahoru nad oblaka.

„Postavili vysoké komíny,“ hlásí Červánek s Beránkem, „kouří nám přímo do pokoje.“

„A podívejte támhle,“ ukázala Mlha nad Ostravu, „tam je ho tolik, že skrze něj město nevidět.“

V tu chvíli obrovitánský hřib těch nejšpinavějších jedů zamířil přímo proti vzdušnému zámku.

„Utíkejte!“ volal Mrak a popadl děti do náručí.

„Musím zachránit své šperky,“ vrhla se Mlha do komnaty, ale už bylo pozdě. Smog narazil do oken, pobořil zámek a hnal Mlhu kamsi k horám.

„Ženo moje, vrať se!“ křičel zoufalý Mrak, „přece se nebudeš zahazovat s takovým špindírou!“

„Nemohu, muži můj!“ volá Mlha, „má mě ve své moci!“

Od těch dob Mlhu bez Smogu nepotkáte.

Když jsem tuhle pohádku kdysi dávno vyprávěl řediteli kouřících továren na Ostravsku, povídal:

„Svět kráčí kupředu mílovými kroky, bude líp!“

A nemýlil se, zprivatizoval si podnik, prodal ho, odstěhoval se na Bahamy, je mu líp.

Nám ostatním co tu musíme zůstat, je huř. Ale pokud se zaposloucháme do líbivých slov nových ředitelů starých fabrik, uslyšíme:

„Nemáme čas stavět vzdušné zámky. Až fabriky zavřeme a odtáhneme do teplých krajin, přijdou mladí nezaměstnaní, ti budou mít času dost, oblohu vymetou.“

Tak se děti těšte, ona taková obloha je o hodně větší než váš dětský pokojíček, uklidit ji vám dá pořádně zabrat. Ale rodiče vám také někdy pomáhají, tak proč byste jednou na oplátku neudělali něco vy za ně?

No nemám pravdu princové a princezny?

Král, který ve škole opisoval

Za devatero horami a devatero doly bylo nebylo tak malé království, že v něm měli jen jednu školu. Chodil do ní královský syn i děti z okolí. Rodiče si moc pochvalovali, že děti mají stejné vzdělání jako samotný princ, ale to netušili, že princ od ostatních opisuje.

„Dej mi opsat,“ žduchl princ Nedouk do primuse třídy, „až budu králem, dosadím tě na dobré místo.“

„Nedám, měl ses to naučit sám,“ uhnul klučina.

„Dobrá, budu si to pamatovat a zavřu tě až zčernáš,“ vyhrožoval princ.

„To raději opisuj.“

Učitelé o opisování věděli, ale protože dostali prémie jen když měl princ dobré známky, dívali se z okna, obraceli zády, princ opisoval až se z něj kouřilo.

„Jak to děláš,“ ptali se spolužáci, „pleteš si ještěrku s ještěrem, rybu s velrybou, presto máš nejlepší známky na škole!“

„Nechci si zbytečně zatěžovat hlavu,“ rozumoval Nedouk, „až budu král, budu mít na všechno rádce.“

A jakmile králem byl a skutečné rádce měl, vrhli se na něj ze všech stran.

„Musíme postavit nové silnice,“ radil jeden.

„Na to nejsou peníze,“ tvrdil druhý.

„Budeme stavět levně,“ předložili projekt.

„Ale i to je moc drahé,“ dokazovali jiní.

„Moment,“ vzpomněl si král Nedouk na školu, „jak staví naši sousedi? Ale co, já byl mistr v opisování, zajedu se podívat sám.“ I rozjel se tryskem do království na severu, zastavil se uprostřed nekonečné bažiny. Cesty byly budovány na dřevěných pilotech, nic takového doma neviděl.

„I vy hlupáci,“ povídá, sotva se vrátil domů, „copak nevíte, že musíte do země zarazit kůly, na nich cesty postavit? Ihned mi zjistěte, kolik to bude stát.“ Stavaři přiběhli s očima navrch hlavy, že to bude deset krát dražší než první rozpočet.

„Půjdu se podívat do západního království,“ napadlo krále, „tam mají peněz jako želez, určitě staví cesty nejlíp.“ Sotva do království dojel, všiml si, že cesty jsou dlážděny žulovými kostkami, podkovy na nich zvoní, radost poslouchat.

„I vy hlupáci, copak nevíte, že cesty je třeba dláždit? Ihned mi zjistěte, kolik to bude stát.“ Stavaři přiběhli s očima navrch hlavy, že to bude pět krát dražší než původní rozpočet.

„Půjdu se podívat do jižního království.“ Tam našel cesty sypané hrubým pískem.

„I vy hlupáci, copak nevíte...“ ale stavaři ho přerušili, že oni ví, přesně takové cesty mu navrhli postavit.

„Ale to je drahé!“ rozčiluje se Nedouk, „pojedu do východního království, ti nemají ani zlámanou grešli, jistě staví cesty nejlevněji.“

Sotva do království dojel, všiml si, že tam žádné cesty nemají. Povozy jezdily po loukách, nikdo se nestaral, zda tam nějaká cesta je.

„I vy hlupáci, copak nevíte, že cesty jsou zbytečné? Špatně mi radíte, nic stavět nebudu, navíc vás nechám všechny propustit. K čemu jsou mi rádcové, když mi stačí sluhové?“

Rádcové dali hlavy dohromady, počítali, vymýšleli, až zjistili, že pokud král cesty nepostaví a je propustí, bude to ta nejdražší varianta ze všech předchozích.

„V myslíte, že jsem takový hlupák?“ rozčílil se král. „Když nic nepostavím, nic neutratím, jak bych mohl prodělat? Kliděte se mi z očí!“

Král byl sám se sebou spokojen. A aby svou moudrost nějak oslavil, nechal zapřáhnout kočár, že pojedou na obhlídku poddaných.

„Hej sloužící, vy tu zůstaňte a zámek pěkně vygruntujte, pořádek být musí.“

„Ano ctihodný pane králi,“ mávají slouhové králi na cestu. Tu začalo pršet. Netrvalo dlouho, kočár uvízl v blátě.

„Jedte!“ křičí král na kočího, „můj čas je drahý!“

„Sám nic nezmůžu, musím do vesnice pro posilu!“

„Tak šup, ať tady nesedíme věčně.“

Kočí utíká, co mu nohy stačí, jenže posila také zapadla. I vybrali největšího siláka z dědiny, ten si krále posadil na záda, do hospody ho donesl.

„Hostinský, přines pečené sele a žejdlík vína,“ poručil rozmrzelý král, „když nemohu jet dál, alespoň se pořádně najím.“

„Nemám pane králi, nemám. Kupci zapadli do bláta, vozy nedojely, zboží se kazí.“

Král se rozzlobil a dal šenkýře zatknout. Jenže druhý den stále pršelo a v cestě se nedalo pokračovat.

„Inu, bez silnice se do zámku nedostaneme,“ prohodil uštěpačně kočí. Tak dal zatknout i jeho a zatkl každého, kdo se jen zmínil o silnicích či špatném počasí.

S královstvím to šlo od desíti k pěti. Pocestní se mu začali vyhýbat, stejně tak obchodníci, podnikatelé, investoři.

Zámek ovládli slouhové, král láteřil v hospodě, a pokud se nic nenaučil, láteřil tam dodnes.

Inu, nedouků je na světě víc než dost a žádná pohádka to nezmění.

Konec pasáčka vepřů

V jednom zemědělsky založením království chovali prasata a prasnice, kohouty a nosnice, holubi a holubice, králíky a ramlice, prostě tolik domácích zvířat, aby nikdy neměli hlad.

Tenkrát se vepři ještě chodili pást, to se už dnes nevidí, pásal je nejmladší a nejlínější kluk z dědiny.

Poslední pasáček vepřů v nekonečné historii pasáčků o sobě tvrdil, že se jmenuje Drakobijec, a říkalo se o něm, že co neví, to si vymyslí.

„Pohni sebou kůže líná,“ hartusil hospodář každé ráno, „už ať jsi s prasátky v lese! Vždyť jsou hubení jak chrti, ne tlustí jako mají být prasata.“

„Za to mohou parazité,“ vymlouvá se pasáček, „venku jich je všude dost a prasata se jim neubrání.“

„Jen aby ses ubránil ty mě!“ žene ho hospodář ze dvora ven.

„Tak líného pasáčka jsme tu ještě neměli!“

„Jen klid pantáto,“ poskakuje malý Drakobijec a strká košili do kalhot, „než bude večer, nažerou se bukvic, že prasknou.“

Sotva došli do lesa, našel si pasáček suché místo na mýtince, schoulil se do klubička, že dospí, co v noci zanedbal, když uslyší hrozitánský kvikot. Rozhlédne se, a co nevidí! Vlk honí čuníka.

„Stůj vlku!“ zvolal tak mohutným hlasem, že se vlk zastavil, na pasáčka obrátil. Ten vzal do ruky pořádnou sukovici a už ho mydlí, jako by to byl malý ratlík, ne krvežíznivá šelma. Vlk se vyděsil tak, že stáhl ocas mezi nohy, nadobro zmizel. Když vyprávěl příhodu u večere, děti se smály, ale dospělí mu nevěřili.

„Ty žes zahnal vlka? Vlci u nás už dávno nejsou, ale kdybys někdy nějakého uviděl, rozklepeš se strachy!“

Další den pasáček spokojeně spí, když uslyší hospodáře hlas: „Copak tě musím každé ráno tahat z pelechu, to nemůžeš jednou vstát sám?“

Pasáček vyskočí, žene vepříky do lesa, lehá si na mýtinku, že dospí, co v noci zameškal, když uslyší hrozitánský řev. Postaví se, a co nevidí! Nad čuníkem stojí obrovský medvěd a chce ho sníst.

„Jo vepřového se ti zachtělo!“ rozpráhl se sukovicí a jak medvěda mlátil, tak ho mlátil, až ho z lesa vymlátil. Nikdy víc se medvěd do království nevrátil.

Když povídal příhodu u večeře, děti se smály, dospělí kroutili hlavama.

„Ty žes zahnal medvěda? U nás medvědi už dávno nejsou, ale kdybys nějakého potkal, už bys tu nebyl.“

Pasáček byl smutný, že mu nikdo nevěří, šel spát o chvíli dřív, aby si o medvědovi nechal alespoň zdát.

Tou dobou zrovna přelétal nad královstvím obrovitánský drak. Uviděl hrad, snesl se před bránu a zařval:

„Dejte mi princeznu za ženu, nebo sežeru krále!“

I vyřítilo se vojsko spanilé, připraveno s drakem se utkat, ale ten jen mávl pařátou, bylo po vojsku.

„V poledne se vrátím,“ šlehá drak plameny a podpaluje hradní střechy, „za to, že jste na mě poslali vojáky, sežeru královnu, a pokud tu nebude stát princezna ve svatebních šatech, sežeru i ji, pana krále, všechny poddané.“

I máchl ocasem, až pobořil kamenné hradby, odešel se na mýtinku před akcí pořádně prospat.

Ráno se pasáčkovi vstávat nechtělo, když líně pootevřel oko, všiml si, že je slunce vysoko na obloze. Potichu, aby ho hospodář neseřval, vyhnal čuníky do lesa a chce si lehnout na palouček - a co to nevidí! Na jeho místě spí obrovitánský drak.

„Tak mé paseky se tě zachtělo! Vzal do ruky pořádnou sukovici a praštil s ní draka do nozder, až se mu hlava protočila. Spící drak se tak vylekal, že mu z tlamy vyšlehly plameny, sám sobě sežehl křídla.

„Bít se chceš?“ poskakoval pasáček po louce tak zuřivě, že drak stáhl ocas mezi nohy, s kňučením utíkal z království.

Pan král vyznamenal Drakobijce řádem zlaté sukovice a chtěl mu dát i svou dceru za ženu, ale pasáček povídá:

„Nechci vaši dceru, to bych se musel stát i králem, a já mám své povolání rád. Snad jen kdybych nemusel každé ráno vstát a do lesa prasátka hnát.“

I nechal král vystavět pro prasata chlívký, z pasáčků se stali ošetřovatelé vepřů.

Prasatům se to moc líbí, od rána do večera žerou a tloustnou, nemohou na ně parazitě, vlci ani medvědi. Pasáčkům se to líbí ještě víc, nemusí totiž bojovat se strašlivými příšerami, které tak milují tučnoučké masenko vykrmených vepříků.

Líbí se to i poddaným, protože čím víc prasat v království, tím je království mocnější.

Jedinému, komu se to nelíbí, jsou děti. Už nikdy nebudou poslouchat o hrdinských činech bojovníků za svobodu prasat, dokonce neuslyší ani miloucké vyprávění pasáčků vepřů, protože tohle je jejich konec.

Stejně tak je to konec chvástání, lhaní a přehánění, konec pohádky o malém statečném Drakobijci.

Čáry baby Máry

Dávno pradávno byla rodina malé království, každé dítě princem či princeznou. Zatímco princezny v dospělosti odcházely za vdavkami, od rodičů dostávaly královské věno, princové převzali povinnosti krále. Čím zdatnější měl otec syny, tím méně měl na stará kolena práce. V jednom hodně chudém království se stalo, že král neměl žádného syna, zato měl sedm dcer. Od rána do večera se lopotil, aby rodinu uživil.

„Dáš si tatíčku k snídani chleba s máslem nebo jen se solí?“ plandaly se v kuchyni jedna přes druhou, ale na poli mu pomoci nedokázaly.

Pan král pracoval do úmoru, jeho bílá kštica nad brázdami byla vidět z dálky.

„Chudinka pan král,“ litovali ho ostatní králové, „žáda shrbená, vlasy dávno šedivé, ten na tom poli vypustí duši.“

Když měl král chvíli čas, dopadla na něj těžká melancholie. Jednou si vyjel na projížďku do lesa, on i kuň hlavy svěšené, srazili se s chaloupkou tak škaredou, že ji ani vidět nebylo.

„Kdo se mi snaží zbořit domeček?“ vyběhla ze dveří babizna s jediným zubem a ještě k tomu zaplombovaným.

„To jsem já, král Tragéd Ustaraný DCCLXXVII.“

„Já jsem bába Mára,“ představí se babice. „Jsem králíčku na smutek zvyklá, ale ty ho máš v sobě tolik, že by dokázal zbořit nejen mou chaloupku, ale i celé království. Pojď dál hromádko neštěstí a svěř se mi, to ti pomůže.“ I vešel král do světnice, bába lusklá prsty, na stole se objevily ty nejvybranější lahůdky.

„Nemám na jídlo ani pomyšlení,“ bručí král, „mám tolik povinností, že mi z toho jde hlava kolem.“ Ale žaludek jeho starosti neměl, sliny se sbíhaly, ruka sama od sebe vložila do úst chutnou laskominku, ústa ji zapila pohárkem vína.

„Nic tak skvělého jsem ještě nepil!“ vykřikl překvapením, „ta kyselinka, ta tříslovina, omamná chuť divokého ovoce, kde jsi vzala takovou vzácnost?“

„Potřebuješ trochu potěšení,“ usmála se bába, „jinak skončíš na márách dřív, než dcerky z království vypravíš.“ Král jedl a pil, na starosti na chvíli zapomněl. A protože požil větší množství alkoholického nápoje, nemohl ten večer odjet domů. I poslal koně samotného, aby dcerám vyřídil, že přespí v chaloupce v lese.

„Chodí domů vždy včas,“ shodly se dcery, „jistě ho ta bába nějak očarovala.“ I vydaly se pod rouškou noci pro pantatička krále. Spícího ho na dvojkolák naložily, do zámku přes les dostrkaly.

Když to bába zjistila, nad starostlivými dcerami se ustrnula, čáry máry je obdarovala. Jak přesně to udělala, se neví, nejspíše u toho tančila, pronášela zařikadla, snad i nějaké to homeopatikum použila, jisté ale je, že šest sester proměnila na hvězdy, sedmou přeměnila na syna.

Když se král ráno probudil, že půjde na pole, nikdo se v kuchyni neplandal, nikdo mu snídani nedělal, zato na poli se činil jeho syn lépe, než by svedl samotný pan král.

„Pochoutky ochutnej,“ zjevila se babice s plným tácem dobrotek a hned mu vyprávěla, jak jeho dcery potkalo nevýslovné štěstí, změnily se na zářící hvězdy noční oblohy, jmenují se Plejády.

Král si koupil hvězdářský dalekohled, z věže nechal udělat observatoř, celé noci sleduje své dcery, jak se jim na obloze skvěle daří. Ve dne pak vysedává v hodovní síni, jí a pije, babizna mu pochoutky připravuje, a pokud nedostal z nedostatku spánku a přemíry jídla infarkt, užívá si bezstarostného stáří dodnes.

Královské umění

Bylo nebylo pohádkové království, ve kterém lidé nežili v domech, ale v galeriích, nechodili do obchodů, ale do divadel, neučili děti ve školách, ale v muzeích, byli zkrátka tak kulturní a vzdělaní, že nikdo nebyl kultivovanější.

Tomu království vládl maestro Snob se svou ženou Primadonou. Měli i dceru, ale moc se s ní nechlubili – neměla ráda umění.

„Nepudu do galerie, ne a ne a ne!“ postavila si hlavu.

„Bude se ti tam líbit dceruško,“ přemlouval ji král, „umění povznáší na duši.“

„Na koncert nepudu, to vám rači uteču!“

„Když už chceš utéct,“ vložila se do sporu královská paní matka, „mohla bys přes léto utéct na náš letní palác na venkově, na zimu utéct na náš zimní palác v horách, a kdyby ses nudila, zařídíme ti okružní jízdu lodí kolem světa, to nám také skvěle utečeš.“

„Tak jo,“ souhlasila princezna a zmizela na pár let rodičům z očí.

Jednou se rozhodl pan král vyhlásit soutěž o umělecké dílo nejkrásnější. Z daleka široka přijeli herci, tanečníci, malíři, sochaři, hudebníci, řezbáři, stavitelé, štukatéři, čalouníci, tkalci a módní návrháři, prostě všichni, kteří dokázali vytvořit věci umělecky cenné.

„Tomu se líbí to, jinému zase ono,“ durdili se někteří, „copak lze v umění soutěžit? Co se líbí nejvíc, je pitomá komerce, ta má k umění daleko!“

Ale protože král umění finančně podporoval, předvedli se za ty peníze, jak nejlépe uměli.

Soutěž probíhala po celý týden od rána do večera na všech volných prostranstvích, ve všech kulturních budovách. Tak třeba na náměstí vystupovali klauni.

„Tobry ten prát- é- lé. Cho, cho, chó! Já k vám přijít – hops-
abych vás naučit se smát, chi, che, cho, chy, chejchy,
chajky!“ udělal klaun několik kotrmelců, při kterých se celý
zamotal do fraku. „To nic, elá hop!“ Vyskočil na ruce a
začal po nich chodit, jako by to byly nohy.

„Kde mám nohy?“ křičel, „já přišel o nohy? Ale ne, tady
jsou!“ A udělal další kotrmelec. Děti se smály, až na zem
padaly, klaun skákal a dováděl, k němu se přidali další
klauni, pak potulní psi, a nakonec i diváci, prostě psina,
jakou ještě nikdo neviděl.

„Čemu se ti lidé smějí?“ vyhlížel král Snob zpoza závěsu.

„To je pokleslá zábava nehodna našeho majestátu,“ táhla ho
žena od okna pryč, „víš, že jdeme na vernisáž.“

„Rychle, už se nemohu dočkat.“ Královská galerie je
přivítala s novou expozicí: Obrazy veliké i malé, zářící
barvami i temné očekáváním, sochy mramorové i zlaté,
bronzové i z obyčejné žuly.

„Skutečně hodnotný zážitek,“ pochvaloval si král dobře
strávených pár hodin.

„A večer nás čeká opera,“ rozplývá se královna Primadona.
A skutečně bylo co obdivovat. Šlechtičny v překrásných
róbách, diamantů víc než v klenotnictví, pánové ve fraku a
cylindru, pak představení začalo. Na jeviště vystoupil tlustý
pán a zazpíval tak vysoký tón, že dámám popraskalo sklo
v lorněch. Krále to tak nadchlo, že se postavil, s ním
stoupl celých sál, následoval neutuchající potlesk ve stoje.

„Tolik zážitků a to je teprve první den,“ uléhali manželé
povzneseni uměním do královského lože.

„Škoda jen, že to nevidí naše dcerunka,“ povzdechl si král.

„Víš, jak umění nesnáší,“ konejší ho královna, „tak už spi,
dobrou noc.“

Ráno je probudil nezvyklý hluk v hale.

„Co se děje?“ otázal se manželský pár komorného.

„Ráčila přijeti vaše dcerka a přivezla s sebou nějakého prince a pak ještě malé velké překvapení, ale to musíte vidět sami.“ Tu vešla do ložnice princezna s uzlíčkem v náručí.

„Co to je?“ ptal se udivený král, ale královna se začala líbezně smát.

„To je mé dítě,“ culí se dcerka na dcerku, „tedy tvá vnučka. A toto je můj manžel.“ Do místnosti vešel švarný princ.

„Vzali jsme se loni, ale protože jsem byli na cestách, nestačili jsme vám to dřív říct,“ vysvětluje.

„Nic krásnějšího jsme ještě neviděli,“ shodli se král s královnou, vlastně už dědeček s babičkou.

Až do konce klání o nejlepší umělecké dílo nebyl král s královnou na veřejnosti vidět, prý si užívali vnučky. Dokonce ji vyhlásili vítězkou, protože byla rozená herečka, rozená zpěvačka, neuvěřitelná komička – prostě byla k zulíbání.

Od těch dob spolu v království žádní umělci nesoutěží, dokonce bylo zrušeno spousta muzeí, galerií a divadel, zato když otevřete dveře od světnice a nahlédnete lidem do soukromí, vidíte, jak dospělí malují i vyšívají, hrají i zpívají, předávají své vlohy dětem, ale hlavně se s nimi snaží trávit co nejvíce času, aby si užili to nejlepší umění, které život dává každému a zadarmo.

Jedno divadlo v království přece jen zůstalo, zrovna v něm orchestr hraje finále, padá opona, zvoní zvonec, diváci aplaudují, že pohádky je konec.

Král, který neuměl říci slůvko ne

Nemusíte chodit daleko a přemýšlet dlouho a jistě si vzpomenete na království, kde vládne král Plaz Koaliční I. či II?, který neumí říci slůvko „ne“.

„Ale ano, ano, samozřejmě, že s vámi souhlasím,“ povídá každému včetně svých nepřátel, „ale umím si představit i opačné stanovisko.“ Slova mu plynou ze rtů jako močůvka na posekaný trávník, co bylo včera tak, je zítra naopak.

Když do království jednou zavítal cizinec a ptal se na práci, lidé odpovídali: „Nechceme tvrdit, že je u nás práce málo, to by rozhodně nebyla pravda, na druhé straně je třeba přiznat, že ta trocha práce, kterou bychom dokázali zaplatit, není natolik veliká, aby se vyplatila udělat.“

„Hlady šilhám a vůbec vám nerozumím, máte pro mě práci nebo ne?“

„My nemůžeme mluvit tak jednoduše, král nám to zakázal.“

„Jestli vás král učí mluvit touhle hatmatilkou, pak je to korunovaný vůl!“

„Urazil králův majestát!“ vrhli se na něj biřicové.

„Co máme udělat s takovým potížistou?“

„Pochopitelně popravit,“ odpověděl pan král Plaz.

„Konečně vám rozumím!“ volal junák. „Máte tuze krutého krále.“ Kat měl nabroušenou sekeru, špalek byl naleštěn, lidé se na popravu těšili, jen králi se nelíbilo, že ho odsouzenec na smrt nevychvaluje.

„Já za tvou popravu nemohu,“ vzal si ho do parády, „jsem pouhý služebník lidu. Kdybych neposlechl přání většiny, sesadili by mě a na mé místo by jistě nastoupil mnohem krutější král, který by popravil nejen tebe, ale i celou tvou rodinu. Díky mně se jim nic nestane. Ale já půjdu ještě dál, když mi veřejně poděkuješ, vyznamenám tě in memoriam řádem vlezdoprdelky prvního stupně, staneš se hrdinou, dostaneš odměnu!“

„Děkuji ti pane králi,“ rozplakal se odsouzený celý zmatený královskou dobrotou, „nebýt tebe, nevím, co bych si počal.“

„Setněte odsouzence, už je připraven,“ dal král pokyn. Kat máchl sekyrou, hlava se skutálela do košíku.

Ve stejnou chvíli přišla do království baba Ježi s úplně stejným košíkem.

„To je k nevíře,“ kroutila hlavou, „copak za podivné kouzlo zdejší lid ovládá?“ I nechala se na hradě ohlásit jako vzácná obchodnice, co prodává drahé věci zadarmo.

„Prodávat zadarmo?“ divil se král, „něco takového jsem ještě nikdy neslyšel - pošlete ji dál!“

„Dobrý den pane králi, já jsem tetička Ježi a přinesla jsem ti plný košík radosti a drahocenného zboží.“

„Fuj, ta je ale škaredá, od té bych nevzal ani toaletní papír,“ špitl rádce.

„Jsem li tu na obtíž,“ krouť se Ježi, „mohu jít o království dál.“

„Za svůj zjev nikdo nemůže,“ konejší ji král, „svým způsobem je krásný každý, dokonce i ty, tak nám ukaž své zboží zadarmo a nevytáčeš se.“

Čarodějnice se naklonila nad košík, pronesla kouzelnou formuli: „Hupky děťátka z košíku ven, slunce svítí, je pěkný den.“ Na ta slova se z koše vyhrnulo pár slizkých plazů.

„Líbí se ti králi? Tak řekni, jsou to tví bratříčkové?“

„Ne, ne a ještě jednou ne!“ zakřičel vyděšený král. V tu chvíli se hadi proměnili v samotného pana krále, rozutekli se do celého paláce, už ho nikdy neopustili.

Já v tom království byl, s lidmi jsem mluvil, a domluvil se lehce, na královskou hatmatilku dávno zapomněli. Na zámek jsem raději nešel, prý se to tam hemží jedovatými plazy a já s hady nikdy syčet neuměl.

Souhlasíte se mnou pane králi?

„Ano, ano a ještě jednou ano!“

Čínská zed' a Byrodrak

Na druhé straně zeměkoule byla a doposud je ta největší země světa. Mají nejvyšší hory, nejšířší řeky, nejúrodnější nížiny, nejvíce lidí a kdysi měli i nejmenšího císaře.

„Jsem větší než kdokoli jiný,“ chvástal se císař.

S tím ovšem nemohl souhlasit nejmocnější černokněžník všech dob, hrozivý Gongong. Rozhodl se císaře potrestat.

„Jak mohu ztrestat císaře, jehož jedinou ctižádostí je nejvyspělejší země světa?“ ptal se sám sebe. „Zničím celou civilizaci!“

Tři roky, tři měsíce a tři dny kouzlil, až vytvořil kouzlo věčné, jaké nedokáže zrušit žádný smrtelník. I zamířil do Zakázaného města nejmenšímu císaři se poklonit. Císař zrovna okopával miniaturní motýčkou převzácnou bonsaj.

„Má početná družina se jmenuje Byrodrak,“ podal Gongong císaři zlatou nit' na uvázání větviček.

„A co umíte?“ čistil hedvábným štětečkem jehlice stromku.

„Umíme vše,“ hlesl černokněžník.

„Všechno neumí nikdo,“ předal bonsaj zástupu zahradníků.

„Tak nás vyzkoušejte vaše veličenstvo.“

„Tedy dobrá,“ usmál se nejmenší císař, „než dojím svou misku rýže, chci, aby na náměstí Nebeského klidu rostla krásná zahrada plná stromů se zralým ovocem.“

„Tvé přání je mi rozkazem,“ zapleskal kouzelník do dlaní, ze všech stran se vyhnuli jeho pomocníci - nosili květiny, zeminu, stromy. Než stačil císař dojíst, rostla před ním zahrada, bublaly fontánky, dozrávalo ovoce.

„Působivý trik,“ usmál se císař, „ale nic to není. Vidíš támhleto mohutnou stavbu?“ Ukázal na staříčkový palác. „Už roky ho chci odstranit, než dojím misku s rýží, znič ho.“

„Tvé přání je mi rozkazem,“ zapleskal kouzelník, jeho pomocníci začali do paláce nosit spoustu dřevěných bedýnek.

„Máš zámek zničit, ne stavět,“ směje se malý císař.

„Jestli dovolíte veličenstvo,“ podává kouzelník císaři špunty do uší, „nelekněte se, teď to bouchne.“

Ozvala se strašlivá rána, prostranství zavalil oblak dýmu, když se rozptýlil, místo paláce zůstala jen hromada trosek.

„To je neskutečné!“ zapomněl císař zavřít ústa, „střelný prach by se hodil armádě - a také v kamenolomech by pomohl. Jsi skutečně veliký kouzelník. Co ještě umíš?“

„Klíčem mého úspěchu je papír, díky němu se slova stávají nesmrtelná. Popíšeme, co bylo včera a dovíme se, co bude zítra. Díky mým lidem postaví tví lidé největší stavbu všech dob.“

„A jak se taková stavba bude jmenovat?“ zajímá se císař.

„Velká čínská zeď!“

Tak se začala stavět největší stavba všech dob. Za každým dělníkem postával jeden úředník a popisoval, co dělá. Byrodrak se propletl celou zemí. Čím byla stavba mohutnější, tím byla země slabší. Z nejrozvinutější civilizace světa se stal živořící gigant. Všechnu sílu vysál papírový drak.

Dnes se už Byrodrakovi nemůže nikdo postavit. Je silnější než všichni vladaři světa, mohutnější než největší zeď. Jednou pohltí celý svět. Vysune za hranice jednu hlavu, pak druhou, pak tisíce první, a než si lidé uvědomí, že má hladové tlamy a obrovské břicho, vyplivne oheň na potížisty, poslušným dá zabavený majetek.

„Budu vás chránit,“ zaskřehotá.

„Děkujeme ti dobrodinče, vždy jsem si přáli, aby se o nás někdo staral,“ pokloní se poslušní, změní se na dračice.

„Jsme dostatečně krásné?“ nakrucují se. „Jsme ti kdykoli po vůli. Ó veliký! Ó krásný! Ó všemocný státní úředníku!“

Byrokrat Bruselský

Za devatero horami a devatero řekami žil byl král Technokrat, který chtěl mít své panství pod kontrolou. Vydal vyhlášky na všechno vařením počínaje, oblékáním pokračuje a hygienou konče. Nebylo nic, co by nevidoval, nezapisoval, neschvaloval.

Ten král měl tři dcery a co čert nechtěl, ve stejném roce si našly ženichy a rozhodly se, že budou mít společnou svatbu.

„Pane králi,“ klaněl se hlavní rádce, „na tak velkou svatbu nemáme peníze.“

„To nevadí tatíčku,“ poskakuje nejmladší dcera, „můj ženich navrhl, že nám svatbu uspořádá.“

„Jak je možné, že on na to má a my ne?“ diví se král, „není snad jeho království desetkrát menší? Žijeme si snad nad poměry?“

„To ne,“ podíval se rádce do statistik, „máme největší království, nejvíc poddaných, nejvyšší daně, přitom královský dvůr máme nejmenší a výdaje vaší výsosti jsou menšími v porovnání s ostatními králi v okolí.“

„Ale máme nejvíc úředníků,“ špitla dcera. Tak si dal král zjistit, kolik ho stojí státní úředníci a zhroutil se.

„Jak jsem mohl být tak slepý! Vždyť my bychom dávno byli nejbohatším královstvím na světě, nebýt těch výkazů, statistik a hlášení! S okamžitou platností ruším všechny úředníky, rádce nevyjímaje!“

Po tomto prohlášení se na chvíli posadil ke stolu, spočítal, kolik ten den království ušetřil, a spokojeně šel spát.

Ráno ho probudil nevídaný hluk. Vykoukl z okna a co nevidí! Před zámek stojí armáda úředníků, píchají do jeho vojáků ostře ořezanými tužkami, brání se pravítky, házejí po nich kružítky, bijí je tlustými vyhláškami po hlavě.

„Co jenom budeme dělat?“ zeptal se komorníka. Ten pokrčil rameny. Stejnou otázku položil každému, koho to ráno potkal, ale odpovědi se nedočkal. I posadil se na trůn, naslinil inkoustovou tužku a začal psát žádost o kapitulaci. Tu se přitočila dcera: „Zavoláme na pomoc armády našich budoucích choťů, ty si s úředníky poradíš!“

Než se stačil kdo nadát, stály za zády úředníků tři skvěle vyzbrojené armády.

„Vzdejte se státní úředníci!“ volal velitel sjednocených armád, „sic jste dcery a syny smrti!“

„To těžko,“ odpověděli úředníci, „podle statistik nemáte šanci přežít. Pokud nám ale dodáte černé na bílém papírové důkazy, že vyhrajete, bez boje se vzdáme.“

Velitel byl z drzé odpovědi tak zmaten, že zavolal armádní poradu, povídá: „Porazíme ty drzouny jejich vlastní zbraní. Udělejte jim statistiku naší síly.“

Tak byli zvoleni vojáci, kteří počítali oštěpy, další luky, další šípy, další brambory, další pytle mouky, další vozy, další stany, další ty další a všichni předávali své zprávy armádním nadúředníkům, a ti nadarmádním úředníkům, až se zpráva dostaly k samotnému veliteli.

„Vojáci pozor,“ četl výsledek před nastoupenou armádou, „podle hlášení je naše armáda v rozkladu, zhruba zítra ráno nám dojdou potraviny, hned vzápětí munice, potom onemocníme, a protože se nebudeme mít na čem dopravit domů, bídně zahyneme.“

„To je hrůza!“ zvolali vojáci a vydali se na zběsilý úprk.

„Vítězství!“ volali státní úředníci, „bez nás civilizace zanikne!“ I rozběhli se na hrad, krále Technokrata sesadili, princezny a prince vyhnali, na nejvyšší místo dosadili nejučtějšího ze všech krasavců, Byrokrata Bruselského.

Nejtlustší úředník přijal své kolegy zpět do práce, povýšil je do šlechtického stavu, znásobil jim platy, rozeslal je do ulic terorizovat lid.

„Máš povolení?“ chodí od domu k domu.

„Máš občanku?“ kontrolují pocestné.

„Máš v pořádku daně?“ lozí lidem do soukromí.

„Zaplatil jsi pojištění?“ přepadají nepřipravené.

„Znáš ekologická nařízení?“ děsí ty, co mají ještě svůj rozum. Lidem z toho jde hlava kolem - kolky, poplatky, pokuty, po nocích píše výkazy, co kdy kde a proč zanedbali, předávají je místním úředníkům, ti okresním nadúředníkům a krajským veleúředníkům, až se dostanou až do hlavního města a tam je teprve ouřadů, že už raději nic nečtou, jen nastavují dlaně jako nenasytné saně.

„Plat', plat', plat'!!“ křičí místo pozdravu.

Armáda zmlsaných úředníků obsadila největší budovy ve městech, postavila si nové paláce, den za dnem bojuje s poddanými. Je sice pravda, že úředníci nezabijí v bitvách tolik lidí jako vojáci, o to víc však zabijí v kancelářích času.

Na paměť vítězství Byrokrata Bruselského začali poddaní stavět papírový pomník z vyhlášek, zákonů a nařízení.

Já tam byl, já ho viděl a povím vám - vrcholu nedohlédnete, tak už je vysoký.

A bude hůř, pohádka nepohádka.

Láska nebeská

„Co víc by si člověk mohl přát než lásku?“ pronášel král k přeplněnému sálu. „Já a má životní láska jsme díky lásce vychovali krásnou dceru Laskalku. Dnes dceruško, kdy máš své osmnácté narozeniny, ti přeji lásku ještě větší, než jsme zažili my s tvou královskou paní matkou.“

Sál aplaudoval, rozběhla se ta největší narozeninová oslava všech dob.

Princezna dostala ten největší a nejsladší dort, jaký kdy viděla, také spoustu dárků, do toho hrála hradní hudba, tančilo se, jedlo, pilo, dokonce se povídá, že ti nejlepší tanečníci protancovali i troje stěvíce, ostatní jen rozbolely nohy.

Když už byli hosté celí uondaní, rozzářilo se jasné světlo, k zemi se začaly snášet růžové lístky, do sálu vplula na gondole tažené otroky lásky nebeská bohyně Afrodita.

„Mí drazí miláčkové a hlavně ty, princezno Laskalko,“ pronesla hlasem tak sladkým, že nic sladšího byste na hostině nenašli, „přinesla jsem ti dárek nebeský. Daruji ti lásku, jakou svět nepoznal. Tvůj manžel tě bude horoucně milovat, bude tě chránit a hýčkat, bude připraven za tebe kdykoli položit i život.“

„Ať žije láska!“ aplaudovali hosté, protože tak krásné završení oslavy skutečně nečekali.

Bohyně zmizela, zábava šla do finále, když se zpoza závěsu odlepil stín, změnil se na černokněžníka Věrníka.

„A já tvou lásku proklínám,“ zašeptal a zmizel dřív, než ho kdokoli stačil chytit za vlající plášť.

„Co to bylo?“ zírali rozesmátí hosté jeden na druhého, „nezdálo se nám to?“

„Ale jistě, ignorujme to, tak krásnou oslavu si nenecháme zkazit nějakým černokněžníkem.“

Hned druhý den zabušil na vrata spanilý princ. Byl vysoký, bohatý, přijel na běloušovi kříženém s vraníkem, brnění ze zlata, kopí z diamantů, štít ze želvoviny, brýle ze slonoviny.

„Miluji tě princezno víc než sebe,“ padl ji k nohám, „staň se mou ženou.“

„Ráda princí, ráda, ale musíš vyhodit ty brýle ze slonoviny a štít ze želvoviny, protože pochází od chráněných zvířátek a každý, kdo si je kupuje, rozkošná stvořeníčka nemiluje, navíc podporuje jejich nelegální vraždění.“

Princ věci odhodil, v tu chvíli se do něj princezna zamilovala. Sotva řekli před oltářem své ANO, zablýsklo se, zešeřilo, do toho se ozval ďábelský chechot, asi takto - buhahá, buhahá, chlemst – princ se změnil v desetihlavou saň. Nejprve vyhnal z království kněze, pak krále a královnu, poddané, snědl k večeři svého překrásného koně, rozvalil se do manželské postele úplně sám, hrozitánsky si říhl, nezul si boty a spokojeně usnul.

„Ach, já chudinka nebohá!“ lkala Laskalka sama nad sebou, „co si jen počnu?“ I napadlo ji sbalit si své věci, vzít zlaté brnění a špičku diamantového kopí, aby měla nějaký ten zlatáček do začátku, potichu se vytratit. Sotva však za ní zapadla hradní brána, vzplanula žalem po svém choti, otočila se, utíkala zpět:

„Ne, nemohu tě opustit, jsi přeci můj manžel a toto je můj hrad!“

Drak miloval svou ženu láskou upřímnou, nikomu nedovolil, aby se k ní přiblížil, stále ji olizoval jednou hlavou, pak druhou, třetí až desátou, že z toho dostala lišej. Od té chvíle jí začal být každý dotyk manžela nesnesitelně odporný, ale utéct stále nedokázala.

Jednou zabušil na dveře potulný princ Píchák Spanilý z Píchákova.

„Zabloudil jsem dobří lidé!“ volá „ukáže mi někdo prosím cestu?“

„Utíkej princí z království pryč!“ volá na něj Laskalka, „můj muž je desetihlavá saň, sotva tě ucítí, sežere tě.“

Ale už bylo pozdě. Drak rozrazil bránu, vrhl se na pocestného. Ten se ale nedal, vytáhl z kapsy skládací nožik a jak draka píchal, tak do něj píchal, až ho zcela upíchal.

Laskalka byla zlomena žalem nad ztrátou manžela, ale čas všechny rány zhojí.

Do království se vrátil pan král se svou ženou, jejich kněží i poddaní, prince Pícháka udělali spanilým velitelem armády.

Asi tak po pěti letech smutku se do něj Laskalka zamilovala.

„Uspořádáme vám děti nádhernou svatbu!“ rozplývali se rodičové láskou.

„Ne, ne a ne,“ dupla si Laskalka nožkou, „já se už do nikoho nezamiluji.“

„Když svatbu, tak jedině z rozumu,“ souhlasil s ní generál.

Když se jich kněz před oltářem zeptal, zda se budou milovat až za hrob, oba svorně odpověděli: „Ne! Láska se nemá přehánět!“

Slíbili si, že se budou mít jen rádi, že si budou pomáhat a neurážet se. Kde není láska nebeská, tam neplatí ani kouzla božské Afrodity, ani prokletí černokněžníka Věrníka.

Říká se, že jejich manželství se dalo hodně vytknout, ale protože si nedělali iluze, překonali všechna úskalí, vychovali kupu dětí a pokud neumřeli, žijí si spokojeně v bohatství a přepychu dodnes.

Královská kariéra

Za velikou louží se rozprostírá Nový svět, ve kterém vládne král Kariéra Bariéra IV. Ten král má čtyři syny: První je nejsilnější, druhý nejchytřejší, třetí nejvyčůranější a čtvrtý je tak neduživý, jako by příroda na něj už neměla sílu.

Jednou k sobě král syny zavolal a povídá: „Všechny vás miluji stejně, ale jen jeden může být mým nástupcem. Jak chcete zajistit náš životní styl pro všechny bohabojné Američany?“

„Já chci dodávat nejlepší zbraně armádě,“ buší se princ Silomil do prsou, „kdo koupí, dá mi královsky vydělat, kdo nekoupí, toho mnou vyzbrojená vojska napadnou, dobijí, vyzbrojí.“

„To je skvělý plán,“ chválí ho otec, „naše bezpečí je to nejdůležitější.“

„Já zase vyzbrojím armádu právníků,“ chvástá se princ Chytromil, „zaeviduji si duševní vlastnictví, co ještě zaevidována nejsou. Tak třeba písmo zaevidováno není, a já to udělám. Nosit šaty je také skvělý nápad, dám si ho patentovat. Když bude chtít někdo něco napsat, musí mi zaplatit, když se bude chtít obléct, bude platit, a tím to teprve začíná.“

„To je skvělý počín,“ chválí ho otec, „naš právní systém je pro nás dokonalý.“

„Já začnu tisknout peníze,“ usmívá se princ Zlatomil. „Roztočím nejvýkonnější tiskárny na světě, bankovky prodám, zadlužím celý svět.“

„Burza se bez peněz neobejde,“ chválí ho otec, „svět obchodu i financí patřil odjakživa nám.“

„Já nechci s bratry soupeřit,“ pokrčí princ Slouhomil rameny, „jsou ve všem lepší.“

„Chápu tě synu,“ kývá hlavou král, „jsi slabý, malý, neduživý, mohl bys být politikem. Mrzáčka jako ty každý

polituje, že má za zády sílu svých bratrů, nikdo nezpozoruje.“

Jak už to v životě bývá, nic netrvá věčně. Jednoho dne dal rádce vyhlásit do kraje, že král vážně onemocněl. I seběhli se čtyři bratři nad jeho postelí.

„Musíme otci pomoci!“ zvolal princ Silomil, „zaběhnu pro nejlepšího doktora na světě, jsem přece nejrychlejší,“ a než mu rádce stačil říct, že nejlepší doktory už má, zmizel v nedohlednu.

„Musíme otci pomoci,“ souhlasil princ Chytromil, „uvolním licence na nové léky, továrny je vyrobí, tátovi dodají,“ a než mu rádce stačil říct, že na to není čas, utíkal za svými právníky.

„Koupím otci nejkrásnější dar,“ odchvátal princ Zlatomil do největšího klenotnictví světa.

„Otcí už nikdo nepomůže,“ posadil se princ Slouhomil k jeho posteli, „je starý, zaslouží si zemřít v klidu.“ I uchopil ho za ruku, setrval u něj až do úplného konce.

Rada starších se dohodla, že novým králem bude ten, kdo byl do poslední chvíle u králova lože. Povídá se, že to bylo nejmoudřejší rozhodnutí královských rádců.

Neduživý princ sloužil svým bratrům poslušně, ti vládli místo něj, a pokud neumřeli, ovládají svět dodnes.

Pes Brok a kočka Micka

Bylo nebylo nadřazené království, ve kterém lidé bojovali nebo se den za dnem na válku připravovali. Měli v něm nedobytné hrady, nejmodernější města, největší banky, cesty potažené koberci, domy jeden jak druhý a poddané tak pořádné, že když náhodou některý šlápl do bláta, volal hned policii, aby se tragédie nemohla nikdy víc opakovat.

Království vládl nejšlechtnější ze všech šlechticů, vůdce a velegenerál Strčprst Skrzkrc se svou převzácnou chotí Prsticí z Krkova. Král měl ušlechtilého psa Broka z nejúspěšnější stanice v Německu a královna převzácnou kočku Micku až z daleké Persie. Každý obýval jedno křídlo paláce, když chtěli k sobě na návštěvu, museli si předat pozvánky, protože mezi křídly byla tlustá mříž a dveřník nebyl k zastížení.

„Načpak tu máte mříže?“ ptali se pocestní, „král s královnou se nemají rádi?“ A hned si začali představovat, jak se oba manželé rvou jako pes s kočkou.

„Ale ne, mříž nemáme kvůli lidem, to kvůli zvířatům,“ vysvětlovali zasvěcení.

Král vládl lidu železnou pěstí, královna zase vládla plesům a módním salónům, poddaným se to líbilo, svůj stát nade vše milovali.

„Udávejte své rodiče,“ učili kantoři děti, „i oni dělají chyby. Tak jako my káráme vás, tak i policie kárá je, systém je dokonalý.“ Když si dítě třeba všimlo, že tatínkovi nesvítí na autě světlo, muselo volat policii, ta dítě pochválila. Všichni hlídali všechny, vzornější poddaní nikdy nikde nebyli.

Jednou do království zavítali artisté toho nejlepšího cirkusu světa. Král se psem se posadil na balkón jednoho křídla paláce, královna s kočkou na balkón druhého křídla, mezi nimi natáhli artisté lano, předváděli své umění.

„Podívejte, jak jsou ošuntělí,“ ohrnula královna nad herci nos, „copak nemají na nové kostýmy?“

„Podívejte, kolik mají děti,“ všiml si král pobíhající drobotiny, „ještě něco převrhnu.“

Představení bylo od počátku chaotické, nemělo požadovaný řád, herci neměli uniformy, dokonce improvizovali, což se královskému páru naprosto hnusilo.

„Pojď Micko,“ zvedla královna nosánek o kapánek výš, „na takovou lůzu se dívat nebudeme.“ V tu chvíli vyskočil na lano provazochodec, a když Micka uviděla, že se po laně dá chodit, nechtěla se nechat zahanbit, hup na ně.

„Tedy Micinko,“ ječí královna, „ihned se vrať!“ Artista chtěl královně pomoci, o Micku zapackl, oba spadli do kašny. I uviděl to pes Brok, rozštěkal se tak, že se k němu přidali všichni psi v království, začali honit kočky.

„K noze Broku!“ zavelel král a utíkal za psem, „tak budeš poslouchat ty zvíře nevychované? Že tě dám utratit!“ Po nádvoří pobíhali sloužící, děti herců, jedni chytali psa, druzí zachraňovali kočku, do toho vstoupila řada lokajů s vybranými pokrmy pro královský stůl, mezi nimi se proplétal král s královnou, vznikl zkrátka takový mumraj, že nic mumrajovitějšího království nezažilo.

První se rozesmála královna - nebo to byl král? Ať tak či tak, je historiky zaznamenáno, že nikdo policii nevolal, dokonce se král s královnou spontánně na veřejnosti políbili. Hned druhý den byla mříž mezi palácovými křídly odstraněna, pes Brok honil kočku Micku, nikdo je nepokáral, neudal.

Kroniky zaznamenaly, že do roka se manželskému páru narodilo první dítě, následovaly další. V království už nikdy nebyl tak striktní pořádek jako dřív, zato tam bylo mnohem víc randy a spokojených lidí - nadlidí.

Bůh Mamon a král tuláků

Dávno, dávno tomu, kdy si bůh Mamon koupil všechna království. Dnes není jediný koutek na planetě, který by Mamon nevlastnil - až na jeden malinký palouček hned za humny u cesty. Tam došlo k památnému setkání krále tuláků s nejmocnějším bohem všech dob.

Tulák zrovna seděl u ohníčku, opékal si buřtu, kterého upustil přežraný řeznický pes, když se obrovský chlap samý sval a bujný vlas objevil v záři ohně.

„Co tady žužláš za kus flákoty?“ zasmál se bezchybným chrupem a vytáhl z tašky pořádný kus svíčkové.

„Dej si se mnou, zvu tě na večeri,“ přisedl k ohni.

„Já tě zvu, to je můj oheň,“ zabručel tulák.

„Nechtěl jsem tě urazit.“

„Můžeme si večere vyměnit. Já dám tobě tu mou a ty mně dáš tu svou.“ Mamon s výměnou souhlasil, a aby řeč nestála, spustil:

„Okolí jsem prochodil, kostely obdaroval, obchodníkům kšefty rozproudil, a za celé to své dobrodiní nežádám od lidí absolutně nic. Já dávám, oni berou,“ Mamon uronil slzu nad vlastní dobrotivostí.

„Až na ...“ snaží se ho tulák povzbudit k dalšímu povídání.

„Až na naprostou maličkost – každý mi musí říct, co si přeje. Už jsem slyšel všelijaká přání, ale od vagabunda jako ty ještě nic. Tak povídej, co si přeješ, co?“

„Jednoduchá odpověď,“ zasmál se tulák, „nepřeji si nic!“

„To neříkej!“ zaúpěl Mamon, „Každý si něco přeje. Někdo chce pěkný dům, jiný dobrou práci, další peníze, úctu, zdraví, copak si neumíš něco vymyslet?“

„Nic mi nechybí, proč bych si měl něco přát?“ rozvalí se do trávy, dívá se na hvězdnou oblohu. „To je ale nádhera, co, ty krasavče jedna navoněná?“

„A chceš být taky tak krásný a voňavý jako já?“

„Nestraš,“ zabručí vandrák.

„Jak by to na světě vypadalo, kdyby nikdo nic nechtěl?“
sípá Mamon, jako by z něj veškerá síla vyprchala.

„Nu,“ zamyslel se tulák, „asi by se lidi přestali bát o své majetky. Asi by přestali válčit. Asi by nechodili do práce. Asi by žili spokojeně jako já.““

„Tak dost!“ zmohl se Mamon na odpor. „Dám ti peníze, řekni, kolik chceš?“

„K čemu peníze, jen tíží v kapse,“ chechtá se tulák.

„Dám ti krásnou ženu, spoustu jídla, drahý kočár,“
scvrkával se jako když z míče utíká vzduch.

„K čemu by mi byli, já chodím pěšky a sám. A co se týká jídla, nenajedl jsem se snad dnes dosyta?“

„Tak vidíš, už jsem ti něco dal.“

„Vyměnil, já dal přec i tobě.“

„A chtěl bys víc?“

„Kdepak, mám už dost. Nechci nic! Absolutně nic!“

„Uáá!“ zakřičel Mamon a rozplynul se v oblaku zlatého dýmu.

Tulák zavrtí hlavou, zabručí: „Divný člověk.“

I ustlal si u ohníčku, ráno šel zas dál.

Je vědci dokázáno a ekonomy potvrzeno, že to byl poslední člověk, který nad Mamonem zvítězil. Na počest této památné události vystavěli tuláci pomník. Byl celý ze dřeva, na něm tužkou napsáno:

„Zde přespal král tuláků, člověk, který nikdy nepracoval, nikdy se neholili, nikdy se nikomu neklaněl, o nic neprosil, nic nechtěl. Čest jeho památce!“

Děšť nápis smyl, dřevo ztrouchnivělo. Dnes už o pomníku králi tuláků nikdo neví, ale povídá se, že Mamon se tomu místu stále vyhýbá, stále z něj má strach.

Lesní víly věnce vily a psi z vily na ně vyli

Tento příběh se skutečně stal, nevymysleli ho krvelační učitelé chtiví skalpů nebohých žáků.

Jednoho letního večera si Honzík z vily u lesa prohlížel obrázkovou knížku a přitom mlsal čokoládu, když zaslechl z venku šramot. Tak se polekal, že mu čokoláda spadla do peřin, celé je ušpinila.

„Maminka se bude zlobit,“ snažil se to vyčistit, ale jenom čokoládu rozmazal. Psi začali výt. Honzík otevřel okno, zakřičel:

„Ticho bando jedna!“ Ale ono nic, vyli dál.

Asi je někdo v lese, napadlo Honzu, a protože se ničeho nebál, vyběhl na zápraží, nazul si tátovy boty, které tam náhodou stály, vydal se přes zahradu do lesa. Zdálo se mu, že se ve tmě něco bílého hýbe.

„Je tam někdo?!“ volal.

„Pojď mezi nás, Honziku!“ ozval se jemňounký hlásek, jako když vánek čechrá lístky stromů.

„Co jste zač?“ zamířil přímo doprostřed toho zvuku.

„My jsme lesní víly,“ zjevila se éterická stvoření, „a přišly jsme si zatančit večer při měsíčku.“

„A mohu tančit s vámi?“ otázal se Honzík.

„Ty?“ smály se víly, až popadaly do trávy, „jen se na sebe podívej, jak jsi malinký, a ty boty, neuděláš ani krok!“

„Tak si je zuju,“ zabručí Honzík.

„Ale ne, jsi ještě dítě, nemůžeš s námi tančit, musíš se v první řadě naučit psát. Až bez chyby napíšeš, co se tady děje, můžeš si s námi zatančit.“

„Tak já to zkusím,“ napsal Honza památnou větičku prstíkem do noční mlhy.

Co vám budu povídat, nasekal v ní šest chyb! Víly se rozplynuly, s ostudou šel spát.

Když se ráno probudil, dostal od maminky vyhubováno, že jí v posteli čokoládu, a od tatínka na zadek, že mu chodí v botách, navíc v noci a v lese.

Dlouhé roky Honzovi trvalo, než se naučil pekelná pravidla českého pravopisu.

„Kdo vymyslel tvrdé a měkké i?“ ptá se maminky, „kdo vymyslel s a z?“

„To ještě nic není, pravidla se pořád mění,“ ujistila ho maminka, „co bylo za mého mládí spisovné, je dnes hrubá chyba.“

„To je hrůza!“ chytá se Honza za hlavu.

„A to ještě neznáš čárky ve větách, to je teprve lahůdka,“ směje se maminka, „je to jako drbat se pravou rukou za levým uchem.“

Něco se Honza naučil, něco se naučit odmítl, ale i tak toho uměl dost, aby napsal větičku správně.

„Víly chodí jen za úplňku, kdy bude úplněk?“ ptá se tatínka. Tak se ještě musel naučit pohyb kosmických těles, aby pochopil, kdy a proč je měsíc v úplňku, ale ani pak se s vílami nesetkal. Jednou bylo zamračeno, podruhé na to zapomněl, pak zase nebyl nikde poblíž les, prostě Honza už nikdy v životě víly neviděl.

A je to tak nejspíš lepší, protože se říká, že když víly vezmou někoho do kola, tancují s ním celou noc, až ho utancují k smrti.

Jak se stal jednooký králem

Za devatero ostrovy a devatero moří bylo nebylo pohádkové království Kyklopie. V tom království žili jednoocí obři, kteří byli od narození tak krutí, že nikdo krutější nikdy nežil. Když třeba chytili člověka, upekli ho a snědli.

Jednou se kyklopici narodilo kyklopě tak malé, že ho v postýlce ani nebylo vidět.

„Schovej to dítě do vlasů,“ poručil manžel manželce, „jdi k moři a vhod' ho do vody, jinak ho sousedi upečou, možná sní i nás.“

Zda to chtěla náhoda či osud, s dítětem spadl do vody i obří vlas. Kyklopě si na něj vylezlo jako na kládu, nechalo se unášet mořskými proudy.

Tou dobou byl na lovu rybář tak chudý, že si ani děti pořídít nemohl – Homér se jmenoval. Ulovil kyklopě, jako vlastního syna ho vychoval. Když dorostl do výšky jakou mají normální chlapi, tedy o něco méně než prst jeho otce kyklopa, povídá: „Půjdu do světa, jsem přece jen rozený kyklop a tobě tatíčku Homére bych mohl ublížit.“

„Jen jdi synáčku,“ hladí ho otec po vlasech, „já o tvých rodičích napíšu do novin. Svět je plný kouzel a prapodivných věcí, lidé se musí dovědět pravdu.“

„Lidé jsou hloupí, na pravdě jim nesejde,“ ušklibne se malý jednooký kyklop a vydá se na životní pout'. Překročí jedny hranice, druhé, až dojde do království, kde lidé svítí i ve dne.

„Proč tady ve dne svítíte?“ ptá se prvního pocestného.

„Náš pan král vydal vyhlášku, že to je pitomost, se nahlas říct nesmí.“ Malý jednooký kyklop si to zapamatoval, rozloučil se a šel dál. Došel do království, kde všichni chodili pozpátku.

„Proč chodíte pozpátku?“ ptá se.

„U nás je hodně podlosti, tak aby nám někdo nepíchl kudlou do zad.“

Na své cestě potkal ještě jedno podivné království, v něm zase lidi lozili po čtyřech.

„Proč lozíte po čtyřech?“ ptá se malý jednooký kyklop.

„To kdyby šel kolem král, abychom stihli padnout na kolena,“ povídají poddaní.

I došel do království, kde právě zemřel panovník. Smuteční průvod se šinul krajem, přidal se k němu a dověděl se, že lidé mají žal o to větší, když král po sobě nezanechal dědice. Malý jednooký kyklop průvod předběhl, zamířil na hrad, posadil se na trůn, a až se dvořané vrátili ze smuteční hostiny, povídá: „Padněte na kolena, jsem váš nový král!“

„To bude nějaký omyl,“ přitočí se rádce, „pan král neměl žádného syna.“

„Jak si tím můžete být tak jist?“

„Mně nedokážete, že jste jeho syn, vůbec mu nejste podobný!“

„Stejně tak vy nedokážete mně, že jeho synem nejsem.“ Rádce se zamyslel, podrbal na hlavě, přemýšlel a přemýšlel, a pokud neumřel, přemýšlí tam dodnes.

„Teď si klekněte a budete lozit výhradně po kolenou a to ještě pozadu,“ přikázal jednooký dvouokým. Poddaní uznali, že jedině král může mít tak neobvyklé příkazy, podvolili se. Své postavení si upevnil ve chvíli, kdy přikázal lidem ve dne svítit, to aby na sebe lépe viděli.

„Je to náš skutečný král!“ radovali se poddaní.

Móda mít jednookého krále se rozšířila do celého světa. Čím hloupější nařízení vydávají, čím víc poddané trápí, tím víc si jich lidé váží.

A tak tomu zůstane na věky věků nebo alespoň do konce téhle pohádky.

Křišťálový zámek

V květinovém údolí uprostřed leknínového jezírka byl nebyl křišťálový zámek. Jen se setmělo, zářil do kraje, jen se rozednilo, sluneční paprsky se od něj odrážely do všech stran. Z daleka široka se scházeli poddaní obdivovat krásu, kterou jejich předkové zbudovali, oni vylepšili.

„Pantatičku králi,“ žadonila princezna Hubatka, „nech zámek pokryt sukrem. Když se češu, poddaní na mě civí, když se koupu, dívají se, copak nemám právo na trochu toho soukromí?“

„Máš dceruško, to víš, že máš,“ chlácholí ji král Upřímňák Čistý C., „lidé zase mají právo vědět, co jejich král dělá.“

„Já nejsem král, na mě se koukat nemusí,“ zlobí se Hubatka.

„Nějak to vymyslíme,“ chlácholí ji tatíček.

„Ale to říkáš pořád! Musíš přestat mluvit a něco s tím udělat! A honem!“

Jak vyřešil král soukromí Hubatky se neví, zato se ví, že to byl velice moudrý král a lid byl s jeho vládou spokojen. Dožil se vysokého věku. Když král Upřímňák Čistý C. skonal, nechali rádcové potáhnout zámek černým sukrem.

„To přece nemůžete!“ zlobila se princezna Hubatka, „copak nevíte, že by si král něco takového rozhodně nepřál?“

„My si moc dobře vzpomínáme, jak moudře jste svého tatínka prosila, aby zámek zakryl, zajistil nám soukromí,“ vykrucují se rádcové, „teď je k tomu jedinečná příležitost!“

„Tak to tedy ne!“ čílila se princezna Hubatka, „jako vaše panovnice vám nařizují sundat sukno a to okamžitě ostrohbitě, protože do zámku musí každý vidět! No bude to?“ Sotva to rádcí uslyšeli, vrhli se na princeznu, uvěznil ji v nejhořejší světnici nejvyšší věže.

„Princeznu unesl drak!“ dali vyhlásit do kraje, „přiletěl s kondolencí na pohřeb, páchlo mu z huby, tak mu strašlivě vyhubovala.“

„Něco pravdy na tom asi bude,“ uvěřili poddaní, „princezna byla vždy hubatá a dračí dech smrdět může.“

„Kdo princeznu zachrání, dostane ji za ženu a s ní i celé království,“ slíbili rádcové.

I sjeli se princové stateční, drakobijci zcestovalí, ale at' hledali jak hledali, unesenou princeznu najít nemohli.

Princezna Hubatka sedávala u střílny ve věži, hubovala na rádce, na lidi, ale nikdo ji neslyšel. Tak místo nadávek začala krmit ptáčky. Nejvíc si oblíbila kavku, a protože neměla celý den nic na práci, naučila ji i mluvit.

„Kdybych jen dokázala strhnout to sukno, hned by bylo vše jinačí,“ posteskla si jednou princezna.

„Sukno strhnout neumím,“ pípla kavka, „zato bych ho mohla podpálit!“ a než ji stačila princezna zadržet, fir dolů, vytrhla si z ocásku píрко, zapálila od louče, přiložila ke tkanině.

„Hoří!“ volaly stráže.

„Zámek je v plamenech!“ hnali se lidé pomoci zachránit co se dá. Obrovské plameny zachvátily palác, ale hořelo jen sukno, křišťál zůstal neporušen.

Hasiči hasí zbytky doutnající látky, poddaní hledí do zámku a co nevidí! Rádcové hodují v pokladnici, princezna pláče ve světnici.

I co vám budu povídat, lidi se nahnuli dovnitř, princeznu osvobodili, rádce vyhodili z okna - tomu se říká defenestrace. To víte, že si při pádu pořádně natloukli, navíc je lidi hnali kalupem z království - tomu se říká šupito presto.

To bylo radosti, to bylo veselí! Tři dny se zpívalo a tancovalo. Královský zámek už nikdo nikdy nepokryl neprůhledným sukem, nechali ho jako dřív, jen do nejvyšší věže pověsili zvonec, zazvonili – a pohádky je konec.

Bohatí poddaní a chudý král

Bylo nebylo zapomenuté království, ve kterém byli poddaní tak bohatí, že král byl proti nim chudšas.

„Je zcela skandální,“ rozhořčovali se rádcové, „aby vaši podaní měli tolik, zatímco vy nemáte nic.“

„Jen jim přejte,“ směje se král Chudšas Předpotopní I., „musí živit mě, vás, armádu, úředníky, cestáře, zapomněl jsem na někoho?“

„O to přece nejde pane králi,“ rozhazují rukama rádcové, „nikdo už to tak nedělá. Snad kdysi dávno se vládlo zadarmo, ale dnes jsou králové tak bohatí, že vy jste chudší než jejich sluha.“

„Opravdu,“ divil se král, „a kde ti boháči žijí?“

„To máte různé, někteří v palácích, jiní na soukromých ostrovech, další třeba na luxusních jachtách – a vy nemáte ani starou kocábku.“

„Ne,“ přizná se král, „ale to nevadí. Já jsem spokojený a můj lid je spokojený, tak co bych měnil?“

I když snižoval daně, bylo v královské pokladnici rok od roku víc. Král nechal vyspravit cesty, posílit policii, zrychlit soudy, všem se vedlo líp.

Jak už to ve světě bývá, nikdo nežije věčně. Po králi Chudšasovi Předpotopním I. nastoupil na trůn Nenasyta Hamižný.

Zvýšil daně, začal si budovat skvostný hrad. Kdyby jenom hrad, ale také soukromé letiště, kryté koupaliště a největší kluziště, prostě rozhazoval peníze plnými hrstmi, daňoví poplatníci jeho rozmary platili.

„Chci být v desítce nejbohatších lidí světa!“ přikazoval rádcům.

„Nikdo z našeho království nebyl na seznamu boháčů,“ chytali se rádcové za hlavy.

„Tak já budu první,“ chvástal se král a aby se mu to co nejdřív povedlo, zvyšoval daně každý rok.

Brzy už nebyli jeho poddaní bohatší než on, nebyli vůbec bohatí, dokonce byli tak chudí, že chudší lid nikde nežil.

„Jak je možné,“ rozčiloval se král, „že jste na daních vybrali letos méně jak loni, když jsem je zvýšil?“

„Sedláci nemají za co osít, obchodníci od nás utekli, cestáři jen lepší díry, úředníci berou úplatky, zloději se nazvali policií a právo se schovalo pod postel,“ hořekují rádcové.

„Řečičky naší babičky,“ zlobí se král Nenasyta, „když daně zvýším, musíme vybrat víc, to je snad jasné.“

„Je to přesně naopak!“ tvrdili rádcové. Král se rozzlobil, nechal je propustit, vládl sám.

Ten rok napadla království nepřátelská vojska. Poddaní je vítali jako své osvoboditele. Král sice měl armádu, ale ta pracovala na jeho sídle místo zedníků. Než stačili položit kolečka a vzít si pušky, bylo po válce.

Dobyvatelé království zrušili, nahradili ho demokracií.

To je podobné zřízení, jen místo králů jsou mocní podnikatelé a místo lokajů jsou politikové. Daně jsou vyšší i nepřítel je víc, ale politikové za peníze poslouží komukoli, válek netřeba.

O krásných dobách, kdy byli ti nahoře chudší než ti dole, si můžeme povídat už jedině tak v pohádkách.

Létající princ

Jen snílci posouvají pokrok dál. Jedním z nejromantičtějších snů byl princ Naiva, chtěl totiž létat.

„Jen ptáci umí létat, vzpamatuj se synu!“ zlobil se jeho královský pan otec.

„Copak si na podzim nepouštíme draky?“ ptá se princ.

„Když postavím draka dost velikého, musí mě unést, to dá přeci rozum.“ I sestrojil velikánského draka, postavil se s ním na útes, skočil. Spadl do moře. Zdálo se mu, že kousek letěl. Tak sestrojil dalšího draka a než do vody spad, zakroužil nad vlnami. Sestavil dalšího a dalšího, až se mu konečně podařilo přistát na pláži.

„To bylo nádherné,“ povídá otcí, „tak skvělý pocit jsem ještě nezažil.“

„K čemu ti to bude?“ vrtěl hlavou otec, „letíš jen shora dolů, většinou si nabiješ hubu, a když náhodou ne, přistaneš o pár metrů dál.“

„Ale to je jen začátek tatíčku,“ směje se princ, „až budu kroužit, spustím na zem lano, kočí ho připřáhne k páru koní, vyletím vysoko jako drak do oblak.“

Hned druhého dne se princ vznesl do nebe, jakmile klesl níž, koně ho roztáhli, nabral výšku.“

„K čemu ti to bude?“ vrtěl otec hlavou, „lítáš jen nad loukou, nikam nedoletíš.“

„Ale to je jen začátek tatíčku,“ směje se princ, „doma mám pružinu, na ní natočím vrtuli, až budu v oblacích, pustím ji, přeletím na další louku.“

„Tak moment,“ rozvíjel generál svou vojenskou fantazii, „to by se dalo využít během útoku. Vyšleme proti nepřátelskému vojsku hejno létajících lučišníků, budou na nepřátele střílet z bezpečné výšky.“

„Je vidět, že jsem tě nejmenoval generálem nadarmo,“ raduje se král. Než se stačil princ z výletu vrátit, armáda stavěla draky, kováři zlepšovali pružinu.

„Copak to všichni tak horečně dělají?“ ptal se princ krále.

„Vyrábí tvůj vynález! Jen pojd' a pomoz jim.“

Princi se nápad použít draka pro vojenské účely nelíbil, ale otec povídá: „Na světě nebude mír dřív, než jeden král nezvítězí nad celým světem. Díky tvému drakovi to mohu být já.“

Syn uznal, že je mnohem lepší, aby světu vládl jeho otec, než nějaký cizí dobyvatel, pustil se do přípravy vojenského využití draků.

Hned při první bitvě zahnali nepřítele na útěk, a než se stačil zastavit, srazili ho na kolena.

„Milý synu,“ prohlásil král před nastoupenou jednotkou, „díky tvým vynálezům jsme zvítězili. Sestroj ničivější zbraně, rychlejší draky, staň se vládcem světa!“

„Ale já nechci být vládcem,“ děsí se Naiva.

„Budeš vládcem jen proto, abys ochránil mír.“

Tak se stal z romantického snílka voják a z vynálezu zbraň. Brzy byly pružiny nahrazeny motory, šípy bombami, a to byl teprve začátek.

Ve světě to tak už bývá, žádná pohádka na tom nic nezmění: Vynálezy slouží v první řadě armádám, pak někdy snad i pro potěchu vítězům.

Růžová zahrada

Od domu k domu, od vesnice k vesnici a od města k městu putoval nejlepší pohádkář světa. Tu dostal dobrou večeři, tu obnošené boty, cestoval a vyprávěl tisíce nádherných pohádek, děti naslouchaly.

Čím pravdivější pohádky byly, tím méně měl posluchačů.

„Ty vůbec nejsi pohádkář!“ žalovaly děti, „tvé příběhy jsou smutné, nepobaví.“

„Nechci vás bavit, ale učit,“ usmíval se pohádkář, ale tím děti jen vyděsil. Měl posluchačů stále méně, až ho nakonec neposlouchal nikdo.

Když nemá pohádkář posluchače, má hlad. Celý zesláblý se odštrachal k zámecké zdi.

„Takhle už to nejde dál. Tři dny jsem nejedl, boty prošoupal, co bych se snažil, když mě stejně nikdo poslouchat nechce,“ i vylezl na zídku, skočil do zahrady, že si lehne pod strom a už nikdy nevstane.

Jak tam tak leží, slyší slabounkou hudbu. Posadí se, a co nevidí! Zahrada jako z pohádky, plná ovocných stromů a květin, mezi nimi poskakuje růžová víla, líbezně si prozpěvuje. Pohádkář natáhl ruku, utrl hrušku, celou ji sněd, pak broskev, vzal tužku a papír, napsal tak překrásnou pohádku, že hezčí svět neslyšel.

„Co za špinavého vandráka se nám potuluje po královské zahradě?“ zpozoroval vetřelce mocný pan král. „Ihned ho přiveďte!“

Než však stačil pohádkáře vyčinit, ten mu začal klidným hlasem vyprávět pohádku o růžové zahradě, ve které roste nejčarokrásnější ovoce na světě, kde víly tančí, král vše řídí rukou spravedlivou.

„Tak krásná pohádka zaslouží být vydána,“ pokynul král rukou. I příběhli vydavatelé, nakladatelé a malíři, pohádka o růžové zahradě došla svět.

„Tatínku, tatínečku,“ žadonily děti, „alespoň kousíček růžové zahrady nám kup.“

„Celou naši zahradu předělám na tu z pohádky,“ slíbil tatínek a pustil se do práce.

„Podívejte, jakou krásnou zahradu mají sousedi,“ závidí ti přes ulici, „honem, rychle, kvapem, abychom měli tu naši ještě hezčí!“

Pohádkář se vydal na cestu, ale nikdo už nechtěl slyšet jinou pohádku, než tu o nejkrásnější zahradě světa.

„Ale já znám spoustu krásných pohádek,“ nabízí se pohádkář, „znám o sedmihlavých saních, o černokněžnicích a čarodějkách, o vodníkovi i podvodníkovi, ne všechno na světě je růžové.“

„Ne, ne a ne!“ dupou děti nožkama, „chceme tu milou, naivní, růžovou.“

„Děte k čertu! Růžová zahrada je podvod! Měl jsem hlad, tak jsem přeháněl! Svět je krutý, ani náhodou to není zahrada!“

„Chyťte toho rouhače!“ volali lidé, „pošpinil ideu růžové zahrady.“ Tak se pohádkář ocitl ve vězení. Chodí sem, chodí tam, hlady se mu dělají mžitky před očima, když tu uvidí svou růžovou vílu. Zatančí, zazpívá, před pohádkářem se zjeví zahrada ještě krásnější než ta předchozí. I vytáhne ze skryše tužku, napíše pohádku ještě růžovější. Sejdou se vydavatelé, nakladatelé, malíři, herci, sochaři, manažeři a ideologové, ztvární před světem nejružovější sen všech dob.

„Za nový lepší svět!“ hlásají transparenty na každém rohu. Jsou vydány zákony na ochranu růžové ideje, vyzbrojeny armády, táhnou do svaté války za svět nejružovější. Kdokoli, kdo doma nemá růžovou zahradu či ji den za dnem pilně nebuduje, je souzen, odsouzen a samozřejmě ve shodě s právem i popraven.

Tak silné jsou naše sny, tak slabý je člověk.

Staré báby

Země se točí stále dokola, s ní stárne celý svět. Pravda a Lež za ty roky také zešedivěly, z přenádherných krasavic jsou staré báby.

Jednoho letního poledne se jedna bába vynořila z místa, odkud slunce vychází, druhá z opačné strany, šly po cestě mezi poli, únava je zmáhala a přemohla ve chvíli, kdy se mýjely. I posadily se společně pod třešeň na mez, jedna povídá druhé: „Kampak kmotra, kam?“

„Ani vám kmotra nevím, jdu, kam mě nohy nesou.“

„Ani já nevím, kde večer hlavu složím. Celé dny se lopotím, snažím se pomáhat lidem, ani nevím proč.“

„Pro dobro světa!“

„Ale né, svět se změnit nedá. Vy mně to možná nebudete kmotra věřit, ale já jsem Pravda.“

„Proč bych vám to nevěřila kmotra, já jsem přece Lež!“

„Tak proto jste mně byla tak povědomá!“

„Vídáme se málo, nejspíš proto, že se svět tak rychle mění – dokonce se obrátil tak, že mě lidé přestávají mít rádi.“

„I mě odhání od svých dveří,“ posteskuje si Pravda.

„Lidem se holt nezavděčíš. Zrovna včera jsem přišla o svou dlouholetou zákaznici,“ svěřuje se Lež, „jmenovala se Barbína Veleúspěšná, neznáš ji?“

„Neznám žádnou Barbínu.“

„Tak tato mi rozuměla tak skvěle, že i když si myslela, že mluví pravdu, lhala jako nezavřená. Naposledy za ní přišel klučina, na kterého si myslela, a zeptal se, jestli s ním nepůjde do kina, že se mu moc líbí, jestli se i on líbí jí. Ale vůbec ne, povídá, takových jako ty mám na každém prstě deset. Tak promiň, otočil se k ní zády, začal se jí vyhýbat. Když jí došlo, co natropila, tak hrozivě se rozzlobila, že mě už nikdy víc vidět nechce.“

„Já také přišla o svého starého zákazníka,“ přizvukuje Pravda, „jmenoval se Pravdomil Přešdudovanej a ten povídal každému pravdu tak čistou, upřímnou a zářící, že se od něj kamarádi odvrátili, dokonce když přišel do hospody, hosté se dali na zběsilý úprk, zůstal v ní jen on sám. Naposledy jsem se s ním setkala, když se ho šéf ptal, jestli by nechtěl nastoupit na místo ředitele svého oddělení, a on popravdě odpověděl, že by nastoupil rád, protože by si víc vydělal, ale že má strach, až podnik zbankrotuje, poženou ho k zodpovědnosti, a zbankrotovat musí, protože horšího šéfa než je on, podnik ještě nikdy neměl. Přišel o práci, mě nadobro zapudil.“

„Ba, ba, kmotra,“ posteskuje si Lež, „nevědomky urážíš.“

„Já za to nemohu. Od rána do večera se snažím, v noci se děsem budím, kterému nešťastníkovi jsem svou pravdou zase ublížila.“

„Já spím dobře,“ tvrdí Lež, „ale pořád mě někdo honí, to na má stará kolena už není.“

„Obě lidem komplikujeme život, mělo by se s tím něco dělat.“

„Možná bych věděla, jak z té šlamastiky ven,“ zamyslí se Lež, „takové samotaření už pro nás není.“

„Kde nestačí jedna, pomůže jí druhá,“ dovrtípí se Pravda.

„No ano má drahá! Co bylo včera křišťálově čisté tak, že nic nemůže být čistější, to je zítra špinavé jak bota. Musíme si pomáhat, jinak lidem nic nevysvětlíme.“

„Potřebujeme se, v moderním světě patříme k sobě.“

„Tedy dohodnuto.“ Zasmály se i podpírajíc jedna druhou, vydaly se na cestu.

Jsou si velice podobné a vydatně si pomáhají. Máš pocit, že mluvíš s tou první, ale vyklube se z ní ta druhá, a když se jí snažíš zahnat, zaháníš nepravou.

Ať se snažíš sebevíc, vždy ti slouží obě.

Obsah

1. Pravda a Lež.....	6
2. Rytíř z Nemanic.....	9
3. Princeznina růže.....	11
4. Jak se z králů stali loupežníci	13
5. O lesní rusalce.....	15
6. O princezně Mlsněnce.....	17
7. Serpentus	20
8. Modré z nebe	23
9. Jak sedlák porazil krále	25
10. Statečná princezna Sněženska	27
11. Otrávená princezna	29
12. Krutírk Přeukrutný XXXIII.....	31
13. Lidumil Všelaskavý I. i poslední	33
14. Dráče pláče.....	36
15. Jak se stal potížísta patolízalem.....	39
16. Uplakaný král	41
17. O princí Špindimilovi	43
18. Jak princezna vymetla vodníka i krále	46
19. Jak se král stal bezdomovcem.....	49
20. Větrné království.....	51
21. Čertovský guláš.....	53
22. Jak se dá čestně prohrát.....	55
23. Největší poklad.....	57
24. Jak dobro bojuje se zlem	60
25. Slon a princezna se zkaženým chrupem.....	62
26. Jak se z loupežníků stali úředníci.....	65
27. Strašidla a lidé	67
28. Jak princezna Hambulka oblékla celé království.....	69
29. Největší dárek.....	72
30. Obr Panděro.....	74

31. Hrad z písku	76
32. Vzdušný zámek	79
33. Král, který ve škole opisoval	82
34. Konec pasáčka vepřů	84
35. Čáry baby Máry	87
36. Královské umění	89
37. Král, který neuměl říci slůvko ne	92
38. Čínská zeď a Byrodrak	94
39. Byrokrat Bruselský	96
40. Láska nebeská	99
41. Královská kariéra	102
42. Pes Brok a kočka Micka	104
43. Bůh Mamon a král tuláků	106
44. Lesní víly věnce víly a psi z vily na ně vyli	108
45. Jak se stal jednooký králem	110
46. Křišťálový zámek	112
47. Bohatí poddaní a chudý král	114
48. Létající princ	116
49. Růžová zahrada	118
50. Staré báby	120